

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Mala fides.

Budapest, augusztus-21.

Nem valamely ellensége a francia népnek, hanem a francia publicisztika egy kitűnősége bélyegzi meg ma azt a rosszhiszeműséget, amelylyel Franciaországban bizonyos körök a Dreyfus-ügybe belerántott idegen katonai attasék irányában viselkednek. Ebben a mala fidesben mi akaratlanul is bizonyos ellenállhatatlan komikumot látunk, amely élenken emlékeztet a régi anekdota koldus cigányára, aki először nagyságosurazta a diákot, aztán mikor nem volt meglegedve az alámiznával, biztos távolságból utána kiáltott:

— Hiszen maga csak diák!

Szakasztott így cselekszenek a francia vezérkar emberei, akik még néhány nappal előtt nagy zélessal hivatkoztak a hármasszövetség államainak katonai megbízottjaira, most pedig, mikor mind a két katonai attasé ellenük nyilatkozott, kijelentik, hogy egyiknek sem lehet adni a szavára, hiszen a hármasszövetség államainak az emberei.

Igazán még csak megbotránkozni sem érdemes ezen a silány erőlködésen. Az egészen mellékes, hogy mi a nézete a szavahihetőségről és megbízhatóságról Mercier urnak, vagy Cuignet urnak, meg a többi uraknak, akik nagy pátosszal védik a hamisításokat és hamisítókát, s Henryt nemzeti mártírként gyászolják. De hogy bírósági nyilvános tárgyaláson büntetlenül gyalázzák külföldi államoknak előkelő missziót végzett tisztjeit, maguk a józan és becsületes gondolkozású franciák sem hagyják már szó nélkül. És mindenképpen figyelemreméltó annak az előkelő francia publicistának a tiltakozása, aki a jövő évi világkiállítás sikerét is félti Dreyfus ellenségeinek a rakoncátlanokodásától.

Arra vall ez a figyelmeztetés, hogy Franciaországban is látják azokat a veszedelmeket, amelyek a köztársaságot külső komplikációkkal is fenyegetik, ha idejekorán nem vetnek gátat azoknak az üzemeknek, amelyeknek a Dreyfus-ügy a cégére.

A világkiállításra való hivatkozás egészen időszerű. A franciák nemzeti hiusága olyan tényező, amely Franciaország közvéleményének kialakulásában mindig nevezetes szerepet játszik. A Dreyfus-ügy ugyan kivétel ebben a részben is; mert igazán csodálatos, hogy a gloire gondolatáért lelkesülő francia nép nagy tömege milyen vakon indul az olyan pipogya tábornokok után, akik országvilág előtt olyan neveltségessé tették a francia tisztikart, hogy az fölér egy csufosan elvesztett háborúval. Hanem ez legfőleg megtevélyedése, de nem kipusztulása a francia hiuságnak. És az a figyelmeztetés, amely a világkiállítás fiaskóját a falra, aligha fogja eltéveszteni a hatását.

Az a diszes társaság, amely közvetlenül Dreyfus elítélésére, közvetve pedig a köztársaság kompromittálására, gyengítésére és bukására tör, nem fog visszariadni a kiállítás bukásától sem. De a tömegekre, amelyek végre is jóhiszeműek, hiszen félre vannak vezetve, gyakran van kijózanító hatása egy jókor odavetett szónak. És a kiállítás nagy nemzeti munkájának fenyegető balsikere alkalmas lehet arra, hogy gondolkozóba ejtse a francia közvéleményt, vajjon jó lesz-e, ha tovább is vakon követi a szövetségzett nacionalista-monarkista reakció embereit.

És nincs kizárva, hogy sokkal komolyabb érdekeknek is megmentője lehet az a megdondolás, hogy 1900-ban magára hagyatva fog állni Franciaország a roppant méretű előkészületek után, amelyek arra vannak szárván, hogy Páris az egész világot lássa vendégeül. Bizonyos, hogy ez is elég nagy

csapás volna Franciaországra. De ez voltaképpen csak következmény volna, amelyet katasztrófák előznenek meg.

Mert hiszen bármilyen kellemetlen is az, hogy a rennesi tárgyalás néhány tanuja, meg egy csomó antirevizionista ujság gyalázza Schneidert, Schwarzkoppent, Panizzardit, ez még aligha lehetne oka annak, hogy bárki is elmaradjon a párisi világkiállításról, ha különben elment volna oda. Alapjában véve igazán nincs sok jelentősége annak, hogy mit beszél ezekről az urakról néhány eszelős, vagy rosszindulatu ember. Ha pedig kedvük van a megsértett katonai attaséknak elégtételt keresni, azt meg is fogják találni. Ha úgy látják a hármasszövetség államai, hogy az ő szolgálatukban álló előkelő katonákat még operette-generálisok sem bántathatják büntetlenül, akkor majd elintézi mindegyik a maga dolgát annak rendje és módja szerint. Ámbár igazán az volna a legmúltóbb megtorlás, ha Vilmos császár példáját követnék a megbántott katonai megbízottak. De akár így, akár úgy, magának ennek az esetnek nem igen lehet hatása arra, hogy a jövő nyáron mekkora lesz az idegenforgalom Párisban. Ellenben igenis megvan a maga jellemző tanulsága ennek a csunyául neveltséges mala fidesnek abban, hogy újabb bizonyítéka annak, mennyire nem törődnek semmivel azok az urak, akik még most is, minden bizonyítékon, minden megszégyenítő kudarcon, minden le-sujtó valóságban és minden ostoba felsülésen keresztül is, mindenáron be akarják bizonyítani Dreyfus hűnőségét.

Látják, hogy haszlatlan minden; vádjuknak nemcsak igazságát, hanem még csak komolyságát sem tudják már megmenteni. De azért a küzdelmet nem adják fel. Egyre világosabb lesz, hogy nincs más céljuk, csak zavart, felfordulást csinálni

T Á R C A.

Szalmaözvegyek.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Irtá: Michel Provins.

I.

Történik Lavey-les-Bains drága, de ismeretlen svájci fürdőn. Albertine asszony és Georges ur az ablaknál áll, nézi a betolakodó fényes napsugarakat.

Albertine: Szép az idő?

Georges: Csodálatos!

Albertine: Akkor jó volna már készülődni a kirándulásra. Mit nézel úgy? Talán nyugtalanító alakok...

Georges: Dehogy! Még mindig az öreg generális kószál itt, meg a két angol hölgy, meg a vérszegény orosz asszony és a tudóbajos oszt-rák lány...

Albertine: A rendes alakok. De valld meg, hogy kitűnő eszme volt idejönni!

Georges: Zseniális eszme! A férjed semmit se tudhat meg!

Albertine: Eszembe jut a jó Barbelet doktor arca, amikor Lavey-les-Bainsról beszéltem vele. „Lavey-les-Bains? — mondta — hol van az?” Azt feleltem neki, hogy itt minden van, amit csak nekem ajánlott. Nyugalom, kénsv, csön-desség, hamuzsir... Itt senkivel se találkozik az ember.

Georges: Erre gyanakodott, ugy-e?

Albertine: Rögtön megértett mindent. Óh, a doktor bácsi nagy kópé! Tollat ragadott és azt mondta, hogy ha igazán annyi a kénsv, hát

jöjnek ide. De hozzátette, hogy ne éljek vissza a gyógyzóddal...

Georges: Te édes! (Hirtelen elkomolyodik.)

Most jut eszembe, hogy nem mehetünk kirándulásra. Ma szerda van, levelet kell írnod a férjednek!

Albertine: Tessék. Mily pech!

Georges: Mindenekelőtt a kötelesség, édesem. A fő az okosság és a rendszer. Nyugtalan volna a férjed. Tartozunk neki azzal, hogy megnyugtassuk.

Albertine: De mit irjak neki? Semmit se tudok.

Georges: Pedig sokat kell írni, az a fő. Még nem írtál neki lakásodról, életmódozról! Végy papírt, tintát, tollat. Ül az asztalhoz.

Albertine (leül): Segíteni fogsz?

Georges: Segitek, de siess. Szoretnek elmenni a kirándulásra.

Albertine (ír): „Drága Leó!”

Georges (belenéz a levélbe): Ne ezt írd. Írd: „drága kis férjem.” A levél legyen kedves. Erezzék rajta a gyöngödség, meg a távolléti melankóliája. Ehhez csak pszichológia kell. Írd (diktál) „Borzasztóan unatkozom ebben a lyukban és alig bírom ki a nehéz kurát... Reggel, miután megmasszíroztak, jeges vízzel öntöznek le. Azután a Rhóna vizesében fürdöm...”

Albertine (írva): Fürdöm...

Georges: Pont.

Albertine: Ne írjunk neki a homokfürdőről? Kell, hogy valami lokális szinezete legyen a levélnek.

Georges: Arra is rákerül a sor. Csak írd: — „Sovány reggeli után egy kis nyugalom van. Ezt az időt használom föl ma arra, hogy neked írjak. De ez nem tart sokáig. Az embert vizes

homokba temetik, ez is a gyógyzóddhoz tartozik. Ez az ugynevezett homokfürdő.”

Albertine: Ez érdekelní fogja.

Georges: De még hogy! Írd: — „Este megint kevés étel, aztán alvás. Látod, édesem, hogy semmi multságom sincs. De ugy érsem, hogy a kura használ. Ezért nem szököm meg innen. Még tizenhét nap! Képzelheted, mint számlálom a percekét!”

Albertine: Óh, igen.

Georges: ... „Égészen új kis feleséget kapsz vissza őszszel. Egyébként üres a fürdő. Egy kutya se lakik itt. Egyetlen társaságom egy vén tábornok, akinek az egyik lába hiányzik, és az egyik karja béna. Láthatod, hogy nem veszedelmes. Nyugodtan alhatol.”

Albertine: Vége?

Georges: Vége. Irhatod még, hogy egyre rá gondolsz, vágyódoz utána és ezer esőket, meg millió ölelést küldesz neki.

Albertine: Jó. Írjak utóiratot?

Georges: Hogyne! Az nélkülözhetetlen Irđ: — „Itt küldök egy kis nefelejtset, amelyet számmodra téptem a hegyormon.” (Félkel). Ugy. Most öltözzél fel és rajta, induljunk!

Albertine: És menjünk el komolyan a portás elé. Ne feledjük, hogy férj és feleség szerepét játszszuk...

II.

Párisban. Arlette kisasszony előkelő budoárjában.

Albertine férje: Jónapot, mucus!

Arlette: Eppen most vettem ki a kártyán, hogy levelet kaptál a feleségedtől. Egyébként is kellemetlen arcot vágsz.

A férfi: Dühös vagyok. Levelet kaptam a feleségemtől.

Arlette: Beteg?

mindenáron. És mikor látják terveiket, cselofságaikat egymásután halomra dőlni, kétségbeesésükben nekifordítanak mindennek; meglegszenek akár csak egy napi skandalummal is. Hiszen nekik skandalum kell. Aztán a sok kisebb-nagyobb botrány után majd csak jön egyszer az általános, nagy felfordulás.

Ezek az urak igazán nem bánnák, ha a mi monarkiaink is, a hármasszövetség másik két állama is megtenné nekik azt a szivességet, hogy egy kicsit kellemetlenkednek a köztársaságnak miattuk. Hiszen ami kellemetlen a köztársaságnak, az kellemes nekik. Csakhogy ezt a szivességet hasztalan várják akár Ausztria-Magyarországtól, akár Oroszországtól; Németország pedig máris megmutatta, hogy nem sokat hederít a szájhős tábornokok hetvenkedéseire.

A köztársaságot fenyegető külső komplikációk réme tehát marad a falra festve. Ellenben tökéletesen elegendő neki a maga belső baja. A megszorult összeesküvésnek keserves erőlködéseiben a komikum mellett is elég aggasztó jelenség van. Mindenesetre mutatja azt a szivösséget, amely a köztársaság élete ellen szövetkezett elemeket minden fiaskó ellenére is szorosán, állhatatosan együtt tartja. És napról-napra bizonyosabbá válik, hogy a köztársaság kormányának minden erejére, bölcsességére, ügyességére és bátorságára szüksége lesz, hogy lebirja a veszedelmet, amely nem mulik el még, ha túl lesz is Franciaország a nagy affaire izgalmain. És szüksége lesz a francia közvéleménynek a mennél teljesebb kijózanodásra is. Hátha ehhez a kiállítás fiaskójával való rémitgetés is hozzájárul.

Végre is való igaz, hogy ha tovább is így mennek a dolgok, akkor meglehet, hogy 1900-ban nem lesz publikum a kiállításon. Sőt talán kiállítás sem lesz. Semmi sem lesz. Köztársaság sem.

KÜLFÖLD.

Csತ್ರák párttervezlet. Prágából jelentik, hogy a cseh nemzeti szabadelvű párt végrehajtó bizottsága ma délelőtti ülést tartott, amely megbeszélte a politikai helyzetet, de határozatot nem hozott, hanem csak kimondotta, hogy az összes reichsrathi és tartománygyűlési képviselők szeptember 9-én érkezetre gyűlnek egybe.

A férj: Nem.

Arllette: Hazajön?

A férj: Nem.

Arllette: Hát mi a baj? Megcsal?

A férj (komolyan): Megtiltom, hogy így beszélj a feleségedről. Már csak azért is, mert olyan messze van szegényke.

Arllette: Hát mi az? Beléd szeretett a távból?

A férj: Ugy van. Képzeld csak! A levele sokkal kedvesebb, mint mások. Sokkal melegb. Ezért lelkifurdalásokat érzek, amért megcsalom.

Arllette: Én nem kényszerítetted semmire.

A férj: Azért ne haragudjál! Hogy minden nap nálad vagyok, ez azt jelenti, hogy jobban szeretlek, mint a köteleességemet. De azt csak megengeded, hogy gazembernek nevezem magamat? Szegényke ott unatkozik, én meg itt mulatok!

Arllette: Mutasd azt a levelet!

A férj: Neked?

Arllette: Talán félsz, hogy profanizálsz?

A férj: Dehogy... (keresztel) Hova is tettem... Itt van. Olvashatsz. Meglátod, hogy megfájdul a szived, oly ártatlan, oly őszinte!

Arllette (elolvassa a levelet, aztán elmosolyodik.)

A férj: Nos?

Arllette: Nos, hát fogadok veled tizenkét selyemszoknyába egy skatulya cigareta ellen, hogy a feleséged ebben az állítólagos unalmas furdóban a világ legboldogabb tereméseinék egyike.

A férj: Hogyhogy?

Arllette: Mert ebből a levélből érzem. Az asszonyok megérik azt...

A férj: Lehetetlen! Szó sincs róla.

Arllette: Ahogy akarod. Feleltél neki?

A férj: Még nem. Nem tudom, mit válaszoljak.

Kormányváltás Németországban. Berlinből jelenti tudósítónk telefonon: Képviselői körökben ma azt beszélték, hogy a birodalmi kancellárnál ma tartandó minisztertanácson az egész kormány be fogja adni lemondását. A politikai helyzet tökéletes felfordulását jellemzi ez a híresztelés. A döntés már nem késheik sokáig. Beszélik, hogy a császár félbeszakítja utazását s még ma este ide érkezik. Valószínű tehát, hogy a koronatanácsot mégis meg fogják tartani, még pedig már holnap.

Az is ellenőrizhetetlen hír, de nem lehetetlen, hogy a császár Posadovskit fogja kormányalakítással megbizni, mert ő a csatornájavaslatokban egyáltalán tartózkodó álláspontot foglalt el.

Van der Reek belügyminiszter állítólag egészen vissza fog vonulni a politikai szerepléstől. Őt szemelték ki bűnbakul azért, hogy azok a magas tisztségviselők, akik egyuttal képviselők, a javaslatok ellen szavaztak. A képviselőház feloszlásától e pillanatban még nincsen szó. A konzervatívok kulisszapolitikájának az a titkos célja, hogy herceg Hohenzollern eltávolítsák.

A Dreyfus-pör végtárgyalása.

(Tizenkettedik nap.)

— A Budapesti Napló kiküldött tudósítójától. —

Rennes, augusztus 21.

A mai tanúhallgatás során a legmélyebb benyomást Cochefert tette a bírakra és a hallgatóságára egyaránt. Az egykori rendőrfő vallomása igazán őrvád volt. A haditörvényszék meglepetten hallgatta, amint Cochefert elmondta, hogy a *Du Paty de Clam*-nál tartott híres diktálási jelenet után *Sandherr* minduntalan újabb meg újabb bizonyítékokat mutatott neki Dreyfus bűnösségére s ezeknek a hatása alatt ő a még mindig ingadozó hadügyminisztert Dreyfus ellen hangolta. Ilyen módon őt is félrevezették és sohasem volt módjában, hogy tisztán lásson. Hogyha akkor tudtam volna, amit ma tudok *Esterházy*ről — fakadt ki Cochefert — akkor egészen mást jelentettem volna Merciernek.

Kinos hatással volt a katonai bírakra a *Gribelin* kihallgatása, aki, miután összehordott hetet-havat, azt mondotta Dreyfusról, hogy *közönséges komédiás és korhely volt.*

Fontos részleteket derített föl *Lauth* őrnagy. Elbeszélte, hogy a vezérkarhoz 1897. novemberében jutott el a *Schneider* ezredes jelentése, még

Arllette: Új ide le. Irj. (Diktál.) „Imádott Albertinem!”

A férj: Ezt sohse szoktam írni.

Arllette: Ugy-e! Hát ő se szokta írni, hogy „drága kis férjem”. — Tovább. „Angyali leveled nagy örömmel töltött el. Részben azért, mert a kúra jót tesz neked, részben pedig mert látom, hogy szeretsz”.

A férj: Ez ostoba.

Arllette: Csak ird. — Itt Párisban már nincs senki, és én úgy dolgozom, mint egy ló. De ha rád gondolok, könnyebben megy a munkám is. Alig érek rá néhány sort papírra vetni... Sürgős dologban kell távoznom. De ne légy nyugtalan, fogadd ezer csókomat szép kis szájadra. A te kis Leód.”

A férj: Olyan, mintha egy félvilági hölgy irta volna...

Arllette: Ez kell a nagyvilági dámáknak. Irj utóiratot: — „Itt küldök két rózsaszirmot abból a rózsából, amely arcképedet minden nap disziti.” (Ad neki két szirmot.) Itt van ni, az anyagot is szállítom.

A férj: Te kis haszontalan!

Arllette: Ugy-e?

A férj: Most legalább lásd be, hogy rágalmaztad szegénykét.

Arllette: Jó, jó öreg... Csak tréfából mondtam! (Cirógatja.) Most pedig menjünk ebédelni, onnan meg az ékszerészhez, aki egy szép gyémántos karperecebe fogja tenni azt a nelejtsit, amit a feleséged küldött...

A férj (megjéled).

Arllette: Nono! Vagy vagyunk gazemberek, vagy nem vagyunk gazemberek!

(Odasimul hozzá, csókra nyujtva ajkát.)

A férj (szerelmesen megöleli): Hát hogyné volnánk gazemberek!

pedig egészen, nem összeszakítva, mint a bordereau. *Pierre* úgnök küldötte meg, ugyanaz, aki *Felix*-szel, a bordereau-szállítóval összeköttetésben állott. A bordereau-rongyokat *Lauth* szerint a hírhedt *Felix* egyenesen *Henry*-hoz juttatta.

Lajou-ról, akire *Piequart* is hivatkozott, elbeszélte *Lauth* őrnagy, hogy *Brazília*-ba kellett őt küldeni, mert a vezérkarnak nagyon sok tilták tudta és amikor *Lajou*-t már nem féltek, akkor a vezérkar megparancsolta, hogy a feleségénél tartásnak házmotázást és szerezzék meg a kényes leveleket. Másképp nem lehetett visszakapni ezeket a kompromittáló irásokat, tehát erre a lépésre ragadtatta magát a vezérkar. De akkor *Piequart* is a vezérkarban volt még.

Piequart itt hevesen fölpattant s intett a kezével, hogy nem igaz.

Dreyfus-t is egyszer kihozta a sodrából az egyik tanu. Amikor *Junck* a százados egykori passzióiról, költségeiről szólva azt találta mondani, hogy *Dreyfus* nagy kártyás volt s szenvedélyllyel űzte a hazárdjátékokat, *Dreyfus* nem bírta magát türtőztetni. Felugrott és izgatottságtól reszkető hangon kiáltotta:

— *Aljas hazugság!*

A mai tárgyalás vége felé az elnök nagyon kimutatta a foga fehérét. Egyszer egy elejtett megjegyzéséből meglátszott, hogy mennyire elfogult *Dreyfus* iránt és egyáltalán mindazokkal szemben, akik a szerencsétlen kapitányt védelmezik.

Piequart ugyanis szót kért, hogy feleljen *Junck* szemérszédett hazudozásaira.

Jouaust kifakadt: *Már megint beszélni akar?*

A közönség nem titkolta elszörnyűködését. *Hamog* zugas támadt s a hátulsó padokból gnyocsan kiabálták: *oh, oh!*

Ezzel az érdekes jelenettel végződött a mai tárgyalás.

Labori még ma nem érezte magát elég erősnek, hogy megoszsza *Demange*-szal a védői tiszteletet a legkésőbb *Serdán* meg fog jelenni a tárgyaláson.

Ma letartóztattak itt egy félkegelmű aszszonyt, aki jegyet kért a tárgyalásra, hogy megölhesse *Dreyfus*-t.

A tárgyalás.

Rennes, augusztus 21.

A tárgyalóterem ma is már korán megtelt, de a hallgatóság csendesen viselkedik. Az utca is egészen nyugodt.

Az elnök az ülést szokott pontossággal hetedfél órakor nyitja meg.

Dreyfus ma valamivel fáradtabbnak látszik, mint az előző üléseken.

(*Fabre* vallomása.)

Az első tanu *Fabre* ezredes, aki így kezdi vallomását:

Dreyfus néhány hónapig mint aspiráns az én ügyosztályomban volt alkalmazva. Összesen hat aspiráns volt nálam, akik közül öten kitűnő tisztek voltak, csak *Dreyfus* volt megbízhatatlan. Értelmes ember volt ugyan, de fenhéjázó és követelő s bajtársai épp oly kevéssé szívelhették, mint főlebbvalói. Osztályzatom, amelyet neki az esztendő végén adtam, megerősíti ezt az ítéletemet.

A tanu több tényre hivatkozik, amelylyel azt akarja bebizonyítani, hogy *Dreyfus* gyanus kíváncsiságot tanúsított s hogy módjában is volt, hogy fontos iratokat kiszolgáltasson. Azután elmondja, hogy a hadügyminisztériumban óriási izgatottság volt, a mikor a bordereau elhozták. Az általános gyanu azonnal *Dreyfus*-re esett s a mikor a bordereau fotográfiáját megmutatták, ő is osztozott ebben a gyanuban, mert nyilvánvaló volt, hogy a bordereau írása tökéletesen hasonlít a *Dreyfus* írásához.

Demange azon való csodálkozását fejezi ki, hogy *Fabre* ezredes ma nem úgy vallott, mint 1894-ben.

Fabre: Nem hinném: két vallomáson egészen összevág.

Demange: Ön, ezredes ur, 1894-ben csak arról a gyanuról beszélt, amely önben akkor támadt, a mikor a bordereau fotográfiáját *Dreyfus* írásával összehasonlították.

Az elnök (*Drefushöz*): Van-e valami mondanivalója?

Dreyfus nyugodt hangon figyelmezteti a bíróságot *Fabre* vallomásának tévedéseire és kü-

lönösen a tanunak a bordereau technikai részére vonatkozó állítását igazítja helyre.
Fabre erre nem válaszol.

(D'Abauville osztályfőnök.)

A következő tanu D'Abauville ezredes, aki 1894-ben osztályfőnök volt a hadügyminisztériumban.

Ez a tanu is azt mondja, hogy az árulás hírére természetesen Dreyfusre esett gyanuja és pedig feltűnő kíváncsisága miatt és azért is, mert ő volt az egyetlen aspiráns, aki a vezérkarnak mind a négy osztályán keresztül ment, ennél fogva módjában volt, hogy fontos titkokat eláruljon. Amikor a tanunak megmutatták a bordereau fotográfiáját és Dreyfus írását, mód nélkül meglepte a hasonlatosság s ezt meg is mondta Fabre és Sandherr ezredeseknek.

Demange: Az ön vallomásából az tűnik ki, hogy ön már az írások összehasonlítása előtt gyanakodott Dreyfusre.

D'Abauville: Ugy van.

Demange: De úgy tudom, hogy csak az írásoknak az egyes ügyosztályokban való összehasonlítása után támadt a gyanu Dreyfus ellen?

D'Abauville: Tagadja ezt és ismétli, hogy a gyanu már az írások összehasonlítása előtt támadt s hogy előbb is, meg utóbb is gyanus dolgok merültek föl.

Demange: Ha így van, akkor az ön mai vallomása nagyon eltér az 1894-ikétől.

D'Abauville: Nem emlékezem, hogy eltérően vallottam volna.

Demange (az elnökhöz): Legyen szíves az 1894-iki jegyzőkönyvekből a tanu vallomását fölolvastatni.

Coupois jegyző fölolvassa azt a részt, amely szerint a tanu 1894-ben azt mondotta, hogy a gyanu csak az írások összehasonlítása után támadt.

Demange folytatja a keresztkérdéseket, amelyekből kitűnik, hogy a bordereauk e szavait: *A hadgyakorlatra megyek...* a hadügyminisztériumban is csak a juniusi hadtestgyakorlatra vonatkoztatták.

(A diktálási jelenet.)

Az elnök behivatja Cochefert tanut, aki 1894-ben rendőrfő volt.

Cochefert: Az 1893. év végén Mercier akkori hadügyminiszter magához hivatott s azt mondta nekem, hogy egy idegen hatalomnak fontos iratokat szolgáltatnak ki, hogy bizonyítékaikkal vannak s hogy Dreyfust gyanúsítja. Mercier nem adott nekem bővebb fölvilágosításokat a bizonyítékokról, hanem tanácsot kért tőlem, hogy mit tegyen. A miniszter az írásszakértők következtetése alapján elhatározta Dreyfus letartóztatását, amihez én is hozzájárultam.

Mercier másnap újra elhivatott s engem és Du Paty-t bízott meg azzal, hogy Dreyfust letartóztassuk. Én ekkor ezt mondtam a miniszternek:

— Engedjen nekem két órai időt és én kiviszem Dreyfusból az igazságot.

Du Paty izgatottan vágott közbe:

— A vádlott kihallgatása kizárólag az én dolgom s ehhez önnek semmi köze sincs.

A tanu aztán elmondja a diktálás jelenetét s kijelenti, hogy ő is látta, hogy Dreyfus nagyon izgatott volt, de hozzátesszi, hogy Dreyfust csak kevéssel előbb tartóztatták le és hogy izgatottságának ez a legegyszerűbb és legtermészetesebb magyarázata. Hol van az az ember, aki ily körülmények között ne derülne ki az igazság? Ehhez járult még az is, hogy Du Paty rendkívül durván, mondhatni otrombán járt el. Kezével vad erővel ráütött Dreyfus vállára s ezt mondta neki:

— A hadügyminisztérium nevében letartóztatom önt!

Igy hát Dreyfusnak az izgatottsága nagyon természetes volt. A tanu aztán leírja, hogy Du Paty a vizsgálat során milyen meg nem engedett eszközöket használt Dreyfus ellen, hogy nem engedte aludni, hogy álmából hirtelen fölriasztotta, égő magnéziumot tartott a szeme elé.

Demange: Bűnösnek tartotta-e akkor Dreyfust?

Cochefert: 1894-ben az a benyomásom volt, hogy bűnös. Ezt a hadügyminiszternek is elmondtam. Dreyfus azonban akkor hangoztatta ártatlanságát.

Demange: És ma?

Cochefert: Ma azt hiszem, hogy más vizsgálattal és más okmányokkal kellene bizonyítani, mint a minőkert Mercier velem közölt. Ha a ki-

hallgatás folyamán ismertem volna Esterházy írását, akkor visszatartottam volna Du Paty-t, hogy ne járjon el Dreyfus ellen, mert a benyomásom egészen más lett volna.

Elnök kérdi Dreyfustól, van-e valami megjegyzése.

Dreyfus kijelenti, hogy csak akkor fog válaszolni, ha Du Paty de Clam is jelen lesz.

(Gribelin kalandjai.)

A következő tanu Gribelin hadügyminiszteri levéltáros. Mindenki kíváncsian várta a tanu vallomását, mert ő volt az, aki a Zola-pörben legjobban megerősítette Henry állítását. A mostani pörben is szó volt már róla, mert Demange kijelentette, hogy 1894-ben Henry titokban Ausztriába küldte Gribelint, hogy egy ott élő Lajou nevű ügynököt Braziliába való kivándorlásra rábírja s őt pénzzel ellássa. Lajou el is utazott, de csakhamar visszatért Olaszországba s Henry megbízta újra ellátta őt pénzzel, hogy Braziliába utazhasson. Ez az ember volt az, aki azt a hírt hozta, hogy egy Cuers nevű ügynök van Svájcban, akitől sok érdekes dolgot lehetne megtudni. Henry onnelfogva elutazott Bazelbe, ahonnan azzal a hírrel jött vissza, hogy Cuers semmit sem akar mondani.

Gribelin, a Zola-pörben habozásával és bátoratlanságával tünt ki, ma egészen megváltozott. Szenvedélyléllyel és páthosszal beszélt; arról biztosítja a bíróságot, hogy meg van győződve Dreyfus bűnösségéről (névetés) és hogy ez a meggyőződése azon alapszik, hogy Dreyfus 1894-ben a vezérkarnál gyanus viselkedést tanúsított; ezt bizonyítja a lefokozásnál tanúsított viselkedése is, amidőn Dreyfus komédiázott. Gribelin azt mondja, hogy Dreyfus a letartóztatás pillanatában a legnyilvánvalóbb dolgokat is tagadta és úgy tett, mintha a legegyszerűbb dolgokat is tudná, amelyeket a minisztériumban minden tisztnek kellett tudnia. A tanunak tudomása volt róla, hogy Dreyfusnak viszonya volt félvilági hölgyekkel. Hivatkozik Dreyfus Mathicura, aki állítólag azt mondta, hogy kénytelen volt mostoha fivérét egy champeleysési félvilági hölgy karmiból kiszabadítani. Azután még egyszer elmondja az árulás fölfedezéséről és Dreyfus bűnösségéről szóló ismert jelentést. Azt mondja, hogy A. B. és C. ügynökök a diplomáciai sérthetenség köpenyete alatt kémkedést űztek, majd megmagyarázza a hirszerző iroda szolgálatát.

Demange: Tudja-e, hogy milyen uton jutott Henry a bordereau birtokába?

Gribelin: A rendes uton.

A tanu aztán elmondja, hogy ismer egy Pommier nevű szolgát, aki egy embernél, akinél szolgált, Dreyfusra vonatkozó fontos iratokat látott. Jó volna, ugymond, ha ezt a Pommier megtalálnák. Csak hogy ez nem fog sikerülni, mert a rendőrség nem akarja megtalálni. A tanu azt mondja továbbá, hogy meg van róla győződve, hogy Picquart a hadügyminisztérium titkos alapjából eredő nagy összeget rejteget.

Demange: Ismerte-e Esterházyt? Tudja-e, hogy a hirszerző hivattal összeköttetésben volt?

Gribelin: Nem ismertem a hirszerző hivatalban s mondhatom, hogy nem kapott pénzt a titkos alaptól. Sokkal nagyobb inségen volt, sem hogy ingyen dolgozhatott volna. És ha nem kapott tőlünk semmit, akkor nem is dolgozhatott nekünk semmit. Esterházy megfigyelése nem került sok pénzbe. Nem érti, hogyan került az ugynevezett mentő okirat Esterházy kezébe, akit le kellett volna tartóztatni, mikor a minisztériumnak erről jelentést tett.

A tanu megmarad annál az állításánál, amelyet már a Zola-pörben is tett, hogy amikor egy napon Picquart szobájába ment, ott találta Lelouis ügyvédet, mind a ketten egy iratra hajoltak, amelynek fele kilátzott a boritékból és amely ezekkel a szavakkal kezdődött: *Ce canaille de D...*

Demange: Erről már sokat beszéltek s még sokat fognak beszélni. De mondja meg nekem, mit tud ön az ugynevezett mentő iratról?

Gribelin (hosszabb gondolkodás után): Ezt a dolgot nem tudom magamnak megmagyarázni. (Derűtség.)

Demange kérdésére beismeri Gribelin, hogy Du Paty de Clamnak és Henrynek Esterházy érdekében való üzemeiben őt is felhasználták. (Mozgás) Henry megbízásából a tanu pápaszemmel Esterházyknak rue Douai 47 sz. alatt lévő lakására ment, hogy az őrnagynak átadjon egy levelet, amelyre az őrnagynak igennel vagy nemmel kell válaszolnia. Ugyancsak Henry megbízásából elkísérte Du Paty de Clamot a Mont Souris-parkba.

Demange rámutat arra, hogy az Esterházyval való regényes találkozás idején Esterházy ellen irányuló följelentésről még nem volt szó.

Gribelin: Előrelátták, hogy Esterházy ellen támadásokat fognak intézni.

Demange: Miért használtak tehát. ha

ilyen egyszerű dolgokról volt szó, álszakállt és pápaszemet?

Gribelin: Kérdezze meg Du Paty-t, ha majd itt lesz! (Derűtség.) Azt hiszi talán, hogy ez nekem örömet szerzett? — teszi hozzá a tanu a közönség derűtsége közben.

Demange: Ismerte-e Lajou ügynököt?

Gribelin: Ismertem.

Demange: Tudja-e, hogy ez az ember ismerte a Dreyfus-ügy kulisszatitkait?

Gribelin habozva válaszol és érthetetlen dolgokat mond.

Demange: Miért beszélte ön rá ezt az embert, hogy Braziliába kivándoroljon?

Gribelin: Ó maga kívánta, hogy mentseik föl állásától s küldjék Braziliába, ahol jobb hivatalt remélt.

Demange: De ön utána utazott s rábeszélte, hogy vándoroljon ki Braziliába, sőt pénzt is adott neki erre a célra.

Gribelin: Az utóbbit elismerem.

Demange: Miért adott neki pénzt?

Gribelin: Mert nagyon rossz helyzetben volt.

Demange: Igaz-e, hogy Dreyfus a diktálás jelenetében reszketett?

Gribelin: Igenis igaz, de természetesnek találom, mert akkor nagyon hideg volt s valamennyien fáztunk.

Demange: Mondja meg nekünk, hogy miért küldték Picquartnak a Speranza névvel aláírt táviratot.

Gribelin: Nem tudom, ezt a táviratot sohasem mutatták meg nekem.

Demange: Miért nem?

Gribelin: Mert a hadügyminisztériumban titokban tartották. (Derűtség.)

Picquart kéri az elnököt, hogy állítsa őt szembe a tanuval. Azután így folytatja:

— A tanu előadásának több pontját helyre kell igazítanom. Ami a titkos alapot illeti, még ma írok a hadügyminiszternek az követelni fogom tőle, hogy indítson ellenem vizsgálatot. Az egyetlen pont, amelyet végre meg kell világítani és ki kell deríteni, a Lelouisval való tanácskozásom, amely a *Ce canaille de D...* kezdetű irattal elküldött indiskrécióra vonatkozik.

Az egyetlen ügyirat, amely nyilvánosságra kerül, még pedig nem tőle, hanem másoktól, a *ce canaille de D...* szavakat tartalmazó írás, amelyet Dreyfus ellensegei felhasználáltak és az ugynevezett mentő okirat, amelyet Esterházy használt föl arra, hogy vele méltatlan pressziót gyakoroljon a kormányra.

(Lauth őrnagy vallomása.)

Lauth őrnagy kihallgatása következett most. Ő volt az, akinek kitüntetése oly nagy feltűnést keltett, mert Lauthot tudvalegőleg a Dreyfus-pör legkompromittáltabb személyének tartják.

Lauth őrnagy ismétli a semmitőszék előtt tett vallomását arról, milyen körülmények között közölte vele Henry a bordereaut. Csak Henry ismerte azt az ügynököt, aki szeptember végén — a tanu azt hiszi, hogy 24-ikén — a bordereaut hozta. Henry irodájába hivatva a tanut és Matton századost s néhány töredéket mutatott nekik, amelyeket összeragasztott.

— Borzasztó! — mondotta Henry. — Nézék csak, mit találtam!

A bordereauról volt szó. Gribelin éppen akkor lépett be, mikor ők hárman arról beszéltek, hogy ki lehet a szerzője ennek az okiratnak, amelyet Sandherrnak a minisztériumba jövelekor átadtak. Lauth nem hiszi, hogy Henry ismerte Esterházy írását. Annyit azonban koncedál, hogy Henry gyakran beszélt Esterházyról és ilyen beszélgetések alkalmával Esterházyról mindig mint meghitt barátjáról beszélt.

Egy kérdésre, melyet Demange azután a Lajou- és Henry-féle viszonyra vonatkozólag tesz hozzá, pár szóval megemlíkezik a baseli utazásról is. A vezérkar Lajou-tól azért kívánt szabadulni, mert Lajouznak nagy igényei voltak.

Picquart Lauthnak a vallomása közben rendkívül erős tagadó jeleket tesz és fennhangon kiáltja: — A vallomás teljesen hamis!

Azután Lauth a Picquarttal szemben követett magatartásáról beszél, különösen pedig a *petit bleu* ügyében történt makinécióra vonatkozólag. Ez alkalommal nagyon terjedelmesen nyilatkozik a baseli összeüvetelről, amely R. C. (Richard Cuers) és Henry között történt. Tagadja, hogy ő Picquart-t fölkerítette volna, hogy ez Henryt Baselbe küldje. Cuers nem volt egyéb, mint *agent provocateur*, mert ha egyéb lett volna, akkor már régen letartóztatnák volna saját hazájában. Cuers Richard ügynökről azt mondja még Lauth, hogy soha sem lehetett tőle komoly vagy hasznos hírt kapni. Tiltakozik Picquartnak az ellen az állítása ellen, hogy ő volt a Henry-féle hamisítvány értelmi szerzője vagy éppen írója. Kijelenti, hogy ha bármi kis része is lett volna ebben a hamisításban, megmondta volna azon a napon, amelyen Henry megölte magát. — Ha ez igaz volna, nem vártam volna meg, a *mir Lemerrier-Picard* fel-

akasztotta magát, sem az ismeretes, üvegszilánkos rántottát, (amit Picquart a börtönben kapott). (Mozgás.)

A tanu tagadja azután *Picquart*nak több más állítását is és végül azt mondja, hogy *Henry* senkit sem ismert az *Eclair* vagy a *Petit Journal* szerkesztői közül. *Henry* tehát teljesen távol állott attól a sajtóhadjárattól, amelyet *Dreyfus* barátainak akciójával szemben indítottak.

Az elnök a tárgyalást 10 órakor félbeszakította és szünetet rendelt el.

(Szünet után.)

A tárgyalást tíz óra tíz percekor ismét folytatják.

Lauth őrnagyot ismét előhívják. A kihallgatás további folyamán az elnök, a hadbírák és *Demange* intéznek több kérdést különösen a *bordereau*nak a minisztériumba érkezésére, továbbá a titkos *dossier* és a *petit bleu* helyreigazítására vonatkozólag.

Demange kérdést intéz a tanuhoz a baseli találkozást illetőleg, a *Henry*-féle hamisítás és a november 30-ikán kelt iromány valódisága tekintetében.

(Szembesítés.)

Most nagyon élénk lefolyású szembesítés következett, *Lauth* és *Picquart* közt, a *petit bleu*n látható vakarást illetőleg.

Picquart arra emlékezteti a tanut, hogy az *Esterházy* név ki volt írva, később azonban kivakarták a nevet. E törlés arra indította *Zurlinden* tábornokot, hogy őt a törlés konstatálása óta üldözze. Most azonban, mondja *Picquart*, a szakértők megállapították, hogy a *petit bleu*n a törlést csak azután tették, midőn a *petit bleu* már kikerült kezemből. Ezt az állítást igazolják a *Lauth* őrnagy bírtokában talált klicék is.

Lauth konstatálja, hogy a levélen, mikor ő lefotografálta, nem volt vakarás.

Carrière kormánybiztos a baseli találkozásra vonatkozólag kér felvilágosítást. Azt kérdezi továbbá a tanutól, vajon missziójáról beszámolt-e a hadügyminiszternek?

Lauth: Igen!

Picquart azonban tagadja e válasz helyességét és így folytatja:

— Én sohasem állítottam azt, hogy *Lauth* nekem is beszámolt.

Carrière: Én úgy értettem a választ, hogy igen.

Picquart: Sulyt fektetek arra, hogy kijelentsem: nem emlékszem, hogy január havában második találkozást idéztem volna elő, különben akkor nem voltam már Franciaországban.

Lauth: Ez tévedés, mert úgy hiszem, hogy *Picquart*nak e második találkozásra vonatkozó levélét hirom.

Picquart így szólal fel: Én és *Hennon* sohasem üztünk *cambriolaget*.

Schneider ezredes állítólagos jelentésére vonatkozólag azt mondja *Lauth*, hogy az az irat igen hiteles és hogy egy *Pierre* nevű ügynök hozta s ő maga is lemásolta.

Dreyfus az elnök kérdésére kijelenti, hogy nincs *mondanivalója*.

(Junck vádjai.)

E szembesítés után *Junck* őrnagy kihallgatása következett. Azt mondja, hogy *Dreyfus*nek egyidejűleg volt beosztva a vezérkarba és *Dreyfus*t igen jól ismerte. *Dreyfus* — ugymond — nagy veszteségekről, amelyek a játékban érték és félvilági hölgyekkel való viszonyairól beszélt előtte. Erről meg is győződött a tanu egy löversenyen, amelyen látták, hogy a vádolt három kétes hírű hölgynek köszönt. A tanu akkor ezt mondta neki: Szép ismeretségei vannak házas ember letére. *Dreyfus* azt válaszolta, hogy a házassága előtti időből való barátai és az egyiket, akit *Valtesenak* hívtak, meg is nevezte és azt mondta, hogy a *Champs-Elysées*n játékbarlangja volt. *Dreyfus* dicsékedett is a szerencséjével. A tanu soká dolgozott együtt a vádoltal, aki teljesen ismerte az összpontosítási tervet és valamiképpen lerajzolta. A beosztott tiszték az összes irodák munkáit ismerték. Azután azokat a munkákat ismerteti, amelyekkel *Dreyfus* volt megbízva és amelyek köteletségévé tették, hogy más osztályokban kérjen fölvilágosítást, így például *Nématország* és *Franciaország* tüzérségi szervezeteinek összehasonlító tanulmányára vonatkozólag. A *Madagaskárra* vonatkozó jegyzékről azt mondja *Junck*, hogy *Dreyfus* úgy nyilatkozott, hogy erre a kérdésre vonatkozólag igen érdekes közleményei vannak, amelyeket egy unokatestvére, aki katonai attasé a külügyminisztériumban, szerzett meg neki. Azt a föltevést, hogy *Henry* okiratokat szolgáltathatott ki, a tanu lehetetlennek mondja.

Junck az előbbi tanuval megegyezőleg azt vallja, hogy *Picquart* azt kérdezte, lehet-e bélyeg tenni a *petit bleu*re, hogy hiteles legyen. *Leblouin*nak *Picquart*nal való látogatásairól nem nyilatkozhatik.

Ezek a látogatások gyakran ismétlődtek. Azután elmondja, milyen jelenetek játszódtak le egyszer este *Bertulus* vizsgálóbíró szobájában, amikor *Esterházy* és kedvese, aki nagyon jókedvű volt, azt mondta, hogy jó lenne egy kis hűsítő. Ez alkalommal *Paysné* még ruhafűzőjét is levetette, úgy, hogy nyaka és karja meztelen volt.

Ebben a pillanatban *Bertulus* erős hangon közbeszól: — *Azonnal szót kérek!*

Elnök: Megkapja, mihelyt önre kerül a sor. Kérem, uram, üljön le.

Junck folytatja vallomását.

Demange kérdésére azt válaszolja, hogy a *bordereau* fölfedezése óta hiányoztak azok az indíciók, amelyekből árulásra lehetett volna következtetni. Azután azt mondja, hogy a vezérkar legjobb tisztje meg tudja rajzolni térképen az összpontosítási tervet. *Elismeri*, hogy nem katona is jöhet a minisztériumba, ami elő is fordul.

Junck őrnagy arról a látogatásról szólva, amelyet ő *Henry*val *Bertulus* vizsgálóbírónál tett, azt mondja, hogy *Bertulus*, mikor már elbucsztak tőle, kikísérte őket és *Esterházyra* vonatkozólag azt mondta nekik, hogy azt az embert akármivel lehet vádolni, de árútlal nem.

Dreyfus a játékban való veszteségeire vonatkozólag azt mondja, hogy soha sem volt tagja a *Cercle civil du Mans*-nak és soha sem játszott ott. Azt kívánja, hogy a törvényszék erre nézve vizsgálatot indítson. A vezérkarban tartott előadásokról azt mondja, hogy azokat 1893. december havában tartották, ő pedig akkor nem volt Párisban. Azután konstatálja, hogy 1894-ben a vezérkarhoz beosztott tiszteteket értesítették, hogy a csapatokhoz fogják őket beosztani, ha nem lesznek hadgyakorlatok. Ami azt a két tisztet illeti, akik a hadgyakorlatok után a csapatok elhelyezésekor mint vezető biztosok szerepeltek a pályaudvarokon, ragaszkodik ahhoz az állításához, hogy ez a két tiszt küldetésben volt és nem a hadgyakorlatokon. *Nem szabad a szavakkal játszani*. (Mozgás.) Ez éppenséggel nem tesz annyit, mint a hadgyakorlatokhoz menni.

Junck őrnagynak *Madagaskárra* vagy *Sziámra* vonatkozó állítását illetőleg azt mondja *Dreyfus*, hogy ő nagyon óhajtott volna valamelyik expedicióban részt venni, ami katonatiszt részéről egészen természetes kívánság. De soha sem kaphatott felvilágosítást valamely unokatestvérétől, aki állítólag attasé a külügyminisztériumban, mert nincs unokatestvére ebben a minisztériumban. Tagadja, hogy maga végzte volna a felügyelő szolgálatot a fedező csapatok elemezéséről szóló munkák sajtó alá rendezésénél. Ezt a szolgálatot a vezérkarnak több állandóan foglalkoztatott tisztje végzte. Ő csak a munkának egy részére ügyelt fel.

Most az elnök *Bertulus*nek adja meg a szót, aki részletesen leírja *Henry*val és *Junck*kal való találkozásait.

Elmondja, hogy *Henry*t és *Junck*ot azért kísérte ki szobájából, mert kíváncsiságának engedett. Azt óhajtotta ugyanis megtudni, hogy voltaképpen mit kerestek nála *Junck* tévedett — mondja *Bertulus* — midőn azt mondta, hogy ő kijelentette előtte, hogy azt hiszi, hogy nem *Esterházy* az áruló. Meggyőződése ebben az ügyben határozott. *Esterházyt* tartja az egyedüli árulónak és ezért fogatta el. Ezt a nézetét mindenkivel szemben és mindenki előtt fenn fogja tartani.

Gonse tábornok, aki szintén felszólt, kijelentette, hogy *Junck*nak ez az előadása teljesen megegyezik azzal a jelentéssel, melyet neki *Bertulus* vizsgálóbírótól visszatérve tett. Azt mondta nekem, — mondja *Gonse* — hogy *Bertulus* őt és *Henry*t biztosította, hogy *Esterházy* gyanús ember, de ami az árulást illeti, arról szó sincs.

Bertulus vizsgálóbíró azt válaszolja, hogy *Junck* ténynek vette a saját óhajtatását.

Picquart szót kér.

Elnök: Még egyszer? (Felkiáltások: Oh! Oh!)

Picquart kijelenti, hogy *Junck* a *petit bleu*t illetőleg ellentmondó nyilatkozatokat tett a *Ravary* és *Fabre* által vezetett vizsgálatokkal. Meg lehet kérdezni az utóbb nevezetteket és ebből meg lehet majd itélni *Junck* tanvallomásának az értékét. (Zaj.)

Azután az elnök a tárgyalást berekeszti.

Nevezetesebb incidens nem fordult elő.

Labori.

Rennes, augusztus 21.

Este hét órakor *Labori* teljesen jól érezte magát. Egész nap dolgozott s azért a sok jelentkező látogató közül csak *Picquart*-t fogadta.

Az orvosok azt mondják, hogy *Labori* legkésőbb szerdán elmehet a tárgyalásra. Betegsége alatt minden nap tanulmányozta a gyorsírói följegyzéseket s a tanukihallgatásokról önmagának jegyzeteket csinált.

A golyót, amely az izmok közt megakadt, egyelőre nem fogják kivenni. A múltét nagyon fájdalmas lett volna és a gyógyulás is tovább tartott volna: *Dr. Reclus* ma azt mondta az újságíróknak:

— *Labori* úgy fog járni, mint a háboruban megsebesült hős: golyót fog hordani a testében. Nagyon hamar meg fogja szokni!

Rennes, augusztus 21.

Labori a merénylet előtt való napon azt mondta egy barátjának, hogy a másnapi tárgyaláson be fogja bizonyítani, hogy *Mercier* egy újabb hamisított darabbal dolgozik. Ez ugyanazon a napon volt, amelyen *Mercier* amiatt panaszkozott, hogy a sztenografált jegyzőkönyvből kihagyták *Schneider* ezredes nevét. *Labori* azt mondta továbbá, hogy a titkos iratcsomó, amelyben 1894-ben csak négy darab volt, ma 500 darabból áll.

Panizzardi attasé ügye.

Róma, augusztus 21.

Panizzardi úgy nyilatkozott, hogy ő 1897-ig nem is tudta, hogy ki ad el *Schwarzkoppen*nek iratokat. Abban az évben egyszer a vasutnál találkozott *Schwarzkoppen*nel, aki éppen beszállt a kupéba. Ő azt kérdezte tőle:

— Mi igaz a dologban?

Erre Schwarzkoppen ezt felelte:

— Most már megmondhatom önnek az igazat. *Összekötöttesben voltam egy francia vezérkari tiszttel, aki nem volt más, mint Walsin-Esterházy. Igenis, Esterházy és nem Dreyfus.*

Alighogy ezt kimondta, a vonat elrobogott vele. Ő azonban sohasem árulta el ezt senkinek. Egyszer *Rothschild*nál egy estélyen célzásokat tettek az afférre, de ő tréfálkozva, bár nehéz szívvvel elütötte a dolgot. Most se lépett volna ki tartózkodó álláspontjából, ha olyan csufosan vissza nem éltek volna a nevével.

Azt az embert, akire a *D.* betű vonatkozik és akiről *Panizzardi* azt írta, hogy bár a francia kormány jól ismeri és tudja, hogy ő a bűnös, mégis szabadon járkal Párisban, *Dubois*nak hívják és ez az ember *Panizzardi*val volt összekötöttesben.

Róma, augusztus 21.

A *Tribuna* megerősíti *Panizzardi*nak a *Figaróban* közzétett nyilatkozatát és hozzáteszi, hogy *Schwarzkoppen* ezredes *Dreyfus* elítélése után úgy nyilatkozott *Panizzardi* előtt, hogy az a francia katonatiszt, aki neki az okiratokat kiszolgáltatta, *Esterházy* volt.

Róma, augusztus 21.

Tornielli párisi olasz nagykövet most akarta megkezdeni szabadságidejét, de tekintettel a helyzetre, nem távozik Párisból. Jelentései nem nagyon megnyugtatók.

Schneider ezredes esete.

Bécs, augusztus 21.

A bécsi külügyi kormány kijelentette, hogy *Schneider* ezredes osztrák és magyar párisi katonai attasé nyilatkozata csak a magánember nyilatkozata. Igen mérvadó helyen most ezzel ellenkező fel fogás érvényesül és a következőkben nyer a *N. Fr. Presse* utján kifejezést:

A titkos *dossier*ben, amelyet a francia hadügyminisztérium a rennesi hadbírósg elé terjesztett, *Mercier* tábornoknak egy irata is van, amely állítólag *Schneider* ezredesnek a kormányhoz intézett egy bizalmas jelentését tartalmazza. *Schneider* ezredes ezt az iratot hamisítványnak jelentette ki. A hadbírósg előtt ezt a nyilatkozatot hamisnak, *Mercier* iratát pedig valódnak jelentették ki és *Schneider* ezredes azzal vádolták, hogy nyilvánvalóan valótlanosságot állít, nehogy kollegái, a német és olasz katonai attaséval szemben kellemtelen helyzetbe kerüljön. A kérdés most a következő:

Megegyeztethető-e az Ausztria-Magyarország és Franciaország közt fennálló viszonytal és a francia kormánytól elmozdított diplomatának állásával — aki egyebekben

es. és kir. katonatiszt is, — hogy ez az el-
lentmondás megoldatlan és függőben ma-
radjon, avagy nem követelik-e az említett
tekintetek azt, hogy vagy az irás valódsága
meggyőzőleg bebizonyosítsák, vagy hogy az osztrák
és magyar katonai meghatalmazottnak
az az elégtétel adassék, hogy az állítás —
mintha az attasé nem igazat mondott volna
— ugyanazon a helyen a leghatározottab-
ban visszavonassék, ahol tették? *Erre nézve
kormányunknak határozni kell.* — Bizhat-
unk *Goluchowski* grófban, hogy ő megtalálja a
helyes módot. Azt azonban már az ő döntése
előtt is kijelenthetjük, hogy itt nem francia
üggyekbe való beavatkozással, hanem tisztán osztrák
és magyar ügyről van szó. Amely kevéssé
szólt ellene a mi kormányunk annak, hogy
egy francia bíróság nyilvánosan tárgyalja
egy osztrák és magyar funkcionáriusnak bi-
zalmas nyilatkozatát: épp oly kevéssé tilta-
kozhatik a francia kormány az ellen, ha
azt követeljük, hogy egy osztrák és magyar meg-
hatalmazottnak szava megokolatlanul kétségbe
vonassék. Világos dolog, hogy az a jelentés,
amelyet a meghatalmazott kormányához in-
tézett, nem a meghatalmazottnak ügye, ha-
nem a kormányé, és így tehát, ha ha-
misított iratnak mondanak ilyen jelentést,
első sorban a kormányt érdeklí és nem a
meghatalmazottat.

A *Neue Freie Presse* mai esti lapja más helyen
vizont azt írja, hogy tekintettel arra a kijelentésre,
amelyet *Carrière* kormánybiztos a francia kormány
névében *Cuignet* vallomására tett és amelylyel jelentve
lett, hogy az osztrák-magyar katonai attasének,
*Schneider*nek tulajdonított és hamisnak deklarált levél
a haditörvényszék egy külön titkos ülésében meg-
fog vizsgáltani, az osztrák-magyar kormány, mint
jól értesült körökben tudni vélék, ahhoz az állás-
ponthoz regaszodik, hogy az egész kérdésbe mint
Franciaország belügyébe nem avatkozhatik be.

A párisi osztrák-magyar követség által a *Figaro*-
val közölt hivatalos megerősítésre vonatkozólag
Schneider ezredesnek sürgönyét illetőleg, úgy fogják
fel a megerősítést, miszerint a *Schneider* ezredes által
a *Figaró*hoz küldött sürgöny valódi és teljesen
egybehangzó a *Schneider* által a párisi követséghez
egyidejűleg küldött távirat másolatával.

Páris, augusztus 21.

A *Petite République*, amely tudvalevőleg
Müllerand miniszterhez közel áll, minden cáfolat
ellenére fönntartja, hogy *Schneider* kijelentését az
osztrák-magyar kormány felhatalmazásával tette.

Páris, augusztus 21.

Schneider ezredes osztrák-magyar katonai
attasé ma este *Ems*-ből ideérkezett.

Tizenegy hamisított okirat.

Páris, augusztus 21.

A *Figaro* összeállította azoknak a Dreyfus
terhelő okiratoknak számát és tartalmát, ame-
lyekről kisért, hogy hamisítványok. A *Figaro* tizen-
egy ily okiratot sorol fel, még pedig a követ-
kezőket:

1. *Panizzardi* távirata az olasz vezérkarhoz
1894. november 2-ikáról, amelyet hamisított fordításban mutattak be, míg *Mercier* tábornok a
hű fordítást visszatartotta.
2. *Schwarzkoppen* levele *Panizzardi*hoz, amely-
ben ezek a szók fordulnak elő: *Ce canaille de D...*
3. A német császárnak gróf *Münster*hez inté-
zett levele és *Dreyfus* kapitány levele a német
császárhoz.
4. *Weyler* levele 1896-ból.
5. *Schwarzkoppen* levele *Panizzardi*hoz, amely-
ben *Schwarzkoppen* azt írja, hogy *D. neki sok ér-
dekes dolgot adott át.* Ezt *Cavaignac* fölolvasta a
parlamentben s kiragasztatta az egész országban.
6. *Panizzardi* levele *Schwarzkoppen*hez 1896.
november 1-éről. Ez *Henry* hamisítványa.
7. A *petit bleu* kivakart része.
8. A *Speranza* távirat.
9. A *Blanche* távirat.
10. *Otto* német diplomatának levele *Ester-
házy*hoz.
11. *Schneider* osztrák-magyar ezredes levele.

Az igazi áruló.

Róma, augusztus 21.

A *Tribuna* megerősíti *Panizzardi*nak a *Figaro*-
ban közzétett nyilatkozatát s hozzáteszi, hogy
Schwarzkoppen ezredes *Dreyfus* elítélése után úgy
nyilatkozott *Panizzardi* előtt, hogy az a francia
katonatiszt, aki neki az okiratokat kiszolgáltatta, *Wal-
sim-Esterházy* volt.

A „tisztetreméltó személyiség.”

Berlin, augusztus 21.

Egy itteni lap jelentése szerint az a személyi-
ség, akit oly sokszor neveznek *tisztetreméltó személy-
nek* a *Dreyfus*-perben senki más, mint az az itteni
körökben is ismeretes volt követségi tanácsos, aki-
nek innen a nyolcvanas évek kezdetén el kellett
távoznia. Neve *Prince de Berghé*, ki miután Berlin-
ből távozott, Franciaországban belépett az idege-
nek légiójába és most, úgy látszik, *kémkedéssel* fog-
lalkozik.

A sajtó.

London, augusztus 21.

A sajtó kivétel nélkül a *Schneider*-afférrel fog-
lalkozik. A *Daily Chronicle* így ír:

A francia patrióták azt a dogmát hirdetik, hogy
idegen ember ne avatkozzék a francia belügyekbe.
Tehát a külföldi túrje el nyugodtan, ha egy hamisít-
ott levelet egy állampörben az ő nevével hoznak
összekötésbe s aztán azt mondják neki, hogy
semmi köze hozzá.

A *Standard* szerint a vezérkar, csakhogy elítél-
tesse *Dreyfus* és megakadályozza a revíziót, ahhoz
a neveléses ürügyhöz folyamodott, hogy az ügy
nyilvános tárgyalása egy idegen hatalom megsérté-
sével járna; most ugyanaz a vezérkar mindent elkö-
vet, ami ezt a veszedelmet kikerülhetetlenné teszi.

Páris, augusztus 21.

Schneider ezredes cáfolata és *Cuignet* őrnagynak
az osztrák-magyar katonai attasé ellen intézett táma-
dásai élénken foglalkoztatják a lapokat s az egész
közvéleményt. A nacionalista újságok üdvözlík
Cuignet-t, amiért bátran ki meri mondani az igazsá-
got s a nacionalisták ügyét megmenti. A sajtó másik
része azonban élesen támadja *Cuignet*-t, aki hazudo-
zásokkal akarná a sarokba szorított nacionalistákat
kellemetlen helyzetükből kiszabadítani.

A *Figaro* azt írja: Már *Demange* is arra a beis-
merésre készítette *Cuignet*-t, hogy nem jelentésszóló,
hanem legfőbb fogalmazványról lehetett szó, amely
nem is volt aláírva, tehát egyáltalán értéktelen.

Cornély cikke e szavakkal végződik:

Franciaországban az a csodálatos felfogás
kezd lábra kapni, hogy *Schneider* és *Paniz-
zardi* tanúsága semmit sem ér, mert ők a
hármasszövetséghez tartoznak. De hiszen
Schneider és *Panizzardi* valamivel hamarabb
is a hármasszövetséget képviselték, neveze-
tesen akkor, amidőn *Mercier* és *Rogét* tábor-
nokok vallomásukban ő reájuk hivatkoztak,
mint akik bizonyosságot tudnak adni *Dreyfus*
bűnösségéről. Nos, hát ki vonta bele először
a külföldi attasékat az afférbe? Talán a
Dreyfus védői? Talán inkább a revízió ellen-
esei! Micsoda dolog a külföldieket úgy te-
kinteni, hogy a szavuk nem igaz, vagy csak
akkor az, ha vele egy áldozatot suttanak. A
világkiállítás előestéjén bizarr világ ez! Hi-
szén csak nem akarunk kiállítást rendezni
magunk magunknak. Szükségünk van az
idegenekre, az egész külföldre. Sőt számi-
tunk is rá. Ha most Franciaország azokat
követné, akik a külföld iránt gyűlölséget
szítanak, akkor senki sem fog felénk nézni
és akkor nagy felsüléssel fog végződni a
világkiállítás. Jó lesz ezt meggondolni.

Jaurès így ír a *Petite République*-ben:

Pellieux és *Boisdeffre* tábornokok a *Zola*-pör
során vitáltak és erősítették, hogy a *Henry* ha-
misítási valódi okmányok. Az olasz kormány
akkor *Méline* és *Hanotaux* miniszterekkel közölte,
hogy azok hamisítások és ez még sem vezetett
háborúra. Néhány hónappal azután a francia
kormány maga is rájött a hamisításra. *Henry*
öngyilkos lett, *Boisdeffre* pedig lemondott. Most
ismét napvilágra jut, hogy a *Schneider* ezredes-
nek tulajdonított levél is hamisítvány. Még csak
azt kellene kijelentenie *Schneider* ezredesnek,
hogy ha az a levél valódi volna is, akkor sem
*Dreyfus*re vonatkoznak.

Jaurès szintúgy, mint *Clémenceau* az *Aurore*-ben
követeli, hogy a kormány rendelje el a vizsgálatot a
hamisítás dolgában.

A *Lanterne* így ír: *Cuignet* mondhat, a mit akar,
annyi szent igaz, hogy ez a levél egészen olyan
hamisítvány, mint az első.

380 sebesült.

Páris, augusztus 21.

Egy tüntető csoport tegnap *Faure* *Sebastien*
vezetése alatt a *Place* de la républiqueről a *Place*
de tronerá akart vonulni, de rendőrök útját állták,
amiből nagy verekedés támadt, amelyben néhány
revolverlövés is eldőrdült. *Goullier* rendőrbizost,
aki a rendőröket vezette, két kézzel összefogva meg-
sebesítették. A tüntetők folytatják útjukat, de a
rendőrség újra foltartóztatta őket. Újra vereke-

désre került a dolog, amely még sokkalta hevesebb
volt, mint az előbbi. A tüntetők megint lövöldöztek
s két rendőrt megsebesítettek. *Faure* *Sebastien* két
barátjával egy lovasuti kocsióra szállt, amely a
Place de la république felé tartott, de alig hogy
fölszállt, kíséreléssel együtt letartóztatták és a
Chateau d'eau-kaszárnyába kísérték.

Időközben a tüntetők visszajöttek a *Place*
de la république s utközben bevették két ko-
lostoriskolának és az *Ambroise*-templomnak az
ablakait. A rendőrség a *Place* de la Bastionon
szétszórta őket, mire két csoportra oszlottak. Az
egyik csoport a *Rue St. Mauron* át akadálytalan-
ul ért a *St. Joseph*-templom elé, mert az egész
rendőrség a *Place* de la républiqueon volt elfog-
lalva. A másik, körülbelül kétezer főnyi csoport
vörös zászlóval a *Rue des boulevards*-on vonult
végig. Egy rendőrbiztos és egy rendőrfelügyelő ut-
jokat akarta állani, de a tüntetők megverték és
megrúgosták őket. A rendőrbiztos erős zúzdásokot
szenvedett, a felügyelő pedig súlyosan megsebesült,
ugy hogy állapotra aggasztó. Amikor a rendőrök
fölebbvalóik segítségére siettek, nagy verekedésre
került a dolog, amelyben négy rendőrt könnyű
sebet kapott. Végre szétverték a tömeget s har-
minckét embert letartóztattak.

Az est folyamán egyre ismétlődött a tü-
ntetés. A rendőrség többször szétszórta a tömeget,
amely este nyolc óra tájban egészen a pályau-
dvar közelébe nyomult előre. Utközben azt
kiáltották:

— *Éljen a hadsereg! Éljen a köztársaság!*

Néhány gyerkőc az utcán újságokat ége-
tett el.

Este tíz óra tájban *Boulevard Magentan* és
a *Boulevard* de *Strasbourg*-on volt zavargás. A
tüntetők revolverrel lövöldöztek, de senki sem sebe-
sült meg. Két újság-kioszkot felgyújtottak. Né-
hány embert letartóztattak. Éjfél felé még egyre
tartott a tüntetés. A tüntetők a pályaudvar épü-
letének az udvarára menekültek, de onnan el-
kergették őket. A nyugalom csak egy óra tájban
állt helyre.

Páris, augusztus 21.

A rendőrség jelentése szerint a nap folya-
mán 380 ember sebesült meg. Ezek közül 300-at a
La Riboussiére-kórházba és 61-et a *St-Louis*-kór-
házba vittek. A rendőrök közül 59 sebesült meg.
Letartóztattak 150 embert, akik közül 70-et fogva
tartanak. A *Rue Chabrol*-ban és környékén ismét
teljes nyugalom van.

Páris, augusztus 21.

Több lap, köztük a *Figaro*, a *Gaulois* és az
Eclair azt jelenti, hogy tegnap egy anarkista
csoport behatolt a *Saint Joseph*-templomba és
sok egyházi tárgyat elrabolt, részeit összetört. A
templomot, mint a lelkész mondja, újra föl kell
szentelni.

Páris, augusztus 21.

A közszétanács megbizta elnökségét, hogy a
tegnapi események alkalmából keresse fel *Waldeck-
Rousseau* miniszterelnököt és mutasson rá arra a poli-
kai, erkölcsi és anyagi kárra, mely Páris lakosá-
ságára a helyzetből háramlik.

Mától fogva a templomokat katonaság őrzi. A
sebesült rendőrök száma 71. A *József*-templomban
holnap ismét tartanak istentiszteletet. Az ott tett kár
8000 frankot tesz.

Epizódok.

Az a tudósítás, mintha *Dreyfus Boisdeffre* tábor-
nok vallomása után az elnök kérdésére azt vála-
szolta volna, hogy: *Nincs mit megjegyeznem Boisdeffre*
tábornok vallomására — téves. Sőt ellenkezőleg; a
vallomás után megrázó drámai jelenet játszódott le,
Dreyfus ugyanis felugrott és dühtől reszkető hangon,
kiabálva, a gyorsírói följegyzés szerint szóval-szóra
a következőket mondotta:

— *Fáradt vagyok ... már egészen ki-
merültem. Kezdem megérteni azt a borzasztó
sorsot, amely reám vár. Tisztán látom, hogy
ennek a haditörvényszéknek sem lesz meg a
bűnsége, hogy szembeszálljon a tábornok-
okkal és kimondja, hogy ártatlan vagyok!*

Maurel ezredest, az 1894-iki haditörvényszék
elnökét *Picquart* vallomása következtében szembesi-
teni fogják *Picquart*-al a titkos okmányok átadására
vonatkozólag.

Esterházy kijelentette a *Matin* levelezője előtt,
hogy válaszolhatna ugyan *Rogét* tábornok támadá-
sára, de nem teszi. *Henry* emlékét mindig védeni
fogja, azon azonban csodálkozik, hogy *Henry* ö-
vegye tagadja, hogy ő összekötésben volt a fér-
jével. Ezt hebizonyíthatná, de — nem teszi.

Magyar prédikáció Bécsben. Az osztrák fővárosban magyar nyelvű istentisztelet volt tegnap Szent István napján. Gróf Széchenyi Miklós jáki apát misézett a bécsi kapucinusok templomában, utána pedig dr. Purl Iván pápai kamarás, a budapesti papnevelő intézet tanulmányi felügyelője magyar prédikációt mondott. A magas szárnyalású beszéd elején a következőket mondta:

A vallási és nemzeti hagyományok ereje szentelte meg e napot s emelte azt a tisztelet és kegyelet ama fényes polcára, amelyen a számarányában ha mindjárt nem is elsőrangú, de a történeti hivatástudat és nemzeti erő súlyánál fogva a nagy nemzetcsaládok államosportyjában méltán számottevő magyar nemzet fia nemcsak otthon hazájukban, hanem a lectólóbb idegenben is, mindenütt, ahol magyar szó hangzik és magyar szív ver, — nemzeti és hazafői érzelmeiben egyesülve, a testvéri összetartozás tudatában egygyőlve, az egy haza eszméjében, szeretetében, gondjaiban és reményeiben osztozva, — porba borulnak a népek és nemzetek Ura, Istenem előtt s buzdó imában kéri a mindenek Urát, hogy áldja meg hazánkat s tegye boldoggá dicső, szeretett királyunkat! És míg a Kárpátoktól Adriáig fölzug az ősi magyar ének: Höl vagy István király, téged magyar kíván, — a nagy nemzeti ünnep fénye, öröme között a szeretett édes haza nem feledkezik meg rólatok, sem e pompás császári városban élő magyar testvéreinkről, belekapcsol titeket is imába, fohászaiba s hogy nektek is kellő rész jusson a nagy nemzeti ünnep közös örömeiből, magyar pap jön hozzátok a magyar hazából, hogy nagy szent kiralyunkat magyar nyelven dicsőítse és az édes haza nyelvén hirdesse nektek ma azt a fontos isteni vallást, melynek Szent Istrán király koronás-apostola és azt a lángoló hazaszeretetet, amelynek ő a legeszményibb példányképe volt.

A misén a bécsi magyarok közül sokan megjelentek s áhitattal hallgatták a történeti és nemzeti vonatkozásokban gazdag egyházi szónoklatot.

A dcdögök. A Hársfa-utca egyik házában ma furcsa vizsga volt. Maga a tanár ur egyebet sem tesz, mint szeretettel megsimogatja a maga kis betegeit s nem kér tőlük valami világbontó okosságot, csak annyit, hogy beszéljenek szépen. Vagy negyven éktelen, csunyan dadogó gyereket szállítottak fel a nyár elején a Skultéty Lajos tanár ur iskolájába az ország minden tájáról. Valamennyinek a szívében megvolt az a keserűség, hogy amikor az iskolában kiszólitották, hangos kacajra fakadtak a pajtásai. Volt köztük olyan is, aki már a középiskola legfelsőbb osztályába járt s minden feleletét írásban adta be, mert hogy nagyon kinevelték volna, ha élcszóval beszél. Skultéty tanár ur csodát mivelt ezzel a fiúval, aki szép, világos, jól tagolt szavakkal mondta el ma, hogy mi volt a baja.

— Így beszélt ön, édes fiam, a nyár elején is?

A fiu nagyot sóhajtott s aztán óvatosan, de biztosan mondta:

— Nem. Nagyon da—dogtam s hálás vagyok a ta—nár urnak.

A többi vizsgázó is mind fényesen állta meg a helyét s a szép számmal megjelent szülők és érdeklődők hálásan köszönték meg a buzdó tanár urnak, hogy gyermekeiket visszaadta a társadalomnak. Ez az iskola nagy jótémény s jó ember az, aki ilyen keserves ügynek a szolgálátaban tölti el az életét.

A díszes közönség sorában ott láttuk a vizsgán: gróf Festetich Gézat, dr. Wallner Jánost, dr. Zellinger Vilmost, dr. Cserna La ost, Sebők Zsigmondot, Csiky Ferencet, több fővárosi tanárt, orvost, hírlapírót s kiválóan sok hölgyet. Az előadás befejeztekor dr. Cserna Lajos, majd dr. Wallner János meleg szavakkal mondott köszönetet a szülők nevében Skultéty tanárnak tisztelettel munkájáért.

A jövő tantoly mra Skultéty Lajos tanár lakásán (I. Pauler-utca 11.) lehet jelentkezni.

Összedarabol: földbírtokos. A karánsebesi járásban levő Öbrezza nevű falu közelében borzalmas gyilkosság történt a minap. Davideczky földbírtokos ugyanis eltűnt a községből s családja harmadnap jelentést tett a dolgról a csendőrségnek. Másnap a mezői munkások egy zsákot vittek a csendőséghez, amelyet az országúton, az árokban találtak s amelyben szétdarabol emberi testrészek voltak. A borzalmas leletet a csendőrök összerakták s így megállapították, hogy Davideczky holtteste volt a zsákban. A gyilkosokat nyomozza a csendőség.

Katonaházasságok. . . . elrendelem, miszerint jövőben a nősülési engedélyek csak abban az esetben adassanak meg, midőn a szándékolt nősülés által az anyagi viszonyok lényeges javulása kétségel kizárólag biztosítottak látszik.

Igy szót a honvédelmi miniszter legújabb rendelete. A honvédelmi miniszteré, aki éppen-séggel nem tehet róla, hogy ezt a rendeletet ki kellett bocsátania. Ez csak így lehet rendjén; a katona vagy ne nősüljön, vagy nősüljön pénzzel. Az állam nem fizethet asszonyokat, amikor hadseregéről van szó; tisztán arra kell szorítkoznia, hogy azt fizesse, aki a puskát cipeli és az uniformist hordja. De hogy új korszakba léptünk a mai nappal, azt nem lehet letagadni. Hogy egyszerűen fejezzük ki magunkat: az ember elfintortotta eddig az orrát, ha hallotta, hogy ez vagy az pénzért házassodott. A pénzért házassodókról még a házasság szentségének parfümjé se veszi le a szerelmes pénzen élők illatát. Ezt éri mindenki, ezt bizonyítani se kell. Most már vége szakad ennek az orrfintoritásnak. Ime, a katonának csak gazdag lányt szabad elvennie. A katonának, aki abból él, hogy lovag és hogy korrekt. A katonának, atinek társadalmi földadata az, hogy gaval-lér legyen s mint ilyen, mintaképe ebben a tekintetben a polgárnak. Hová jutunk, ha most már az állam helyes gazdálkodása arra kényszeríti a katonát, hogy jó pénzért nősüljön? A nősülés nem luxus és ilyen nagy adót csak a luxusra szabad vetni a nemzetgazdaságtan szerint. A nősülés az élet meghosszabbítása, családalapítás, a bűnök fékezése, a legnagyobb társadalmi jók egyike. A nősülés szükséges, legtöbbször olyan szükséges, mint a kenyér. És szabad egy államnak kenyérmonopóliumot csinálni? Szabad a hadseregnek házassági-engedélyadással-monopóliumot statuálni ilyen föltételekkel?

Ugy-e hogy nem?

Igy filozófáhatunk csak, s ezért nem is akar ez egyéb lenni, mint elmélkedés. Ezt a rendeletet ki kellett adni, és meg kell tartani, amíg az államnak annyi pénze nem lesz, hogy asszonyokat és gyerekeket is fizethessen a hadseregben. De hogy ferde az állapot, annyi szent. Mi lesz, ha már a katona is orrfintoritást érdemlő cselekedettel teheti csak meg a társadalom, a faj-fenntartás és a saját maga iránt való kötelességet?

Népiesen: hát a szegény civil-legény, miért ne vadászna partira szegény?

Jubiláló dalegyesület. Kolozsvárról táviratozza tudósítónk: A polgári dalegyesület ma ünnepelte fennállásának huszonöt éves jubileumát számos dalegyesület részvételével. Ünnepi istentisztelet után diszközgyűlés, banket és hangverseny volt. A banketten hazafias tüntetésre adott alkalmat Sándor József országgyűlési képviselő felköszöntője, amelyben a brassói tüzoltó gyűléséről mondott el remisz-cenciákat. A banketten valaki német felköszöntőbe kezdett, amire a magyarság azt követelte, mondja el magyarul felköszöntőjét. Erre az illető, hangsúlyozva, hogy ő német tejet szoptott, németül folytatta beszédét és bár a brassóiaknak is csak a harmada német, a száz nőkre emelte poharát. Az illető kolozsvári ember, magyar egyetemi tanár, hozzá még a magyar közjog tanára. Más incidens is történt. Egy felekezeti tanár, akire szintén az ifjuság nevelése van bízva, a Szózat eléneklése alatt, miatt mindenki felállott, tüntetőleg ülve maradt. És tüzoltóink nem nyultak erőszakhoz. Felhozta ezzel szemben a német császár esetét, aki akkor, midőn egy kis fluska a neki szant csokrot nem akarta átadni, azt mondta: „Jól van fiam, amit egy német meglov, azt nem adja ki a kezéből”. Ugy látszik, hogy mi a magyar allameszme lobogóját társadalmi téren nem tartjuk elég erősen. Pedig az ilyenféle emberektől társadalmi téren averzióval kell elfordulni, amin például a test kiküszöböl magából a kóros anyagokat. A német nemzet egységét a dalés tornaegyletek készítették elő, az egyik a testet erősítvén, a másik a szívet. Ezt a hivatást teljesítsék a dalegyesületek nálunk is!

Szerencsétlen kocskikázás. Új-Szivárván jelentik, hogy Zsupanszky Lyubo községi jegyző a minap a feleségével és Petrovics Amália nevű unokahugával lovaskikázni ment. A Ferenc József-csatorna hídján a kocsik megvadultk s a kocsi felforditva, vad futásnak eredtek. A szerencsétlenül járt embereket eszméletlen állapotban, összetört tagokkal szedték föl az uton. A jegyző és családja iránt nagy a részvétel.

Esterházy, a kis heves. A Figaro ma érkezett számában a következőképpen gúnyolódik:

Esterházy: A szerencsétlen!
Ujságíró: Kiről beszél, órnagy?
Esterházy: Dreyfusról! Ugyan kiről beszélhet-nék! Nem ért a dolgához semmit; még halálra ítél-teti magát.

Ujságíró: Szóval a viselkedése . . .
Esterházy: Siralmas, barátom. Hideg, rosszul gesztikulál, nincs jó hangja. És nem jó szónok! Kis, száraz mondatokban beszél. Fogadok, hogy nem tudna egyfolytában egy félóráig beszélni . . .

Ujságíró: Látom, hogy nem jöszol neki va-lami jót.

Esterházy: Nem tagadom, pesszimista vagyok vele szemben. Nem így kell védekezni. Néhány lec-két kellett volna adnom neki. Például: tūri, hogy Roget végigkinozta, s aztán megelégszik azzal, hogy ártatlanságát erősítgeti. En fölgyrottam volna . . . (fölugrik), megpödröttem volna a bajuszomat . . . (megpödröri), odaálltam volna . . . (kiűl-leszti a mellét) s ráordítottam volna Roget tábor-nokra: „Mi köze magának ehhez, a kutya terem-tésit! Mit dugja bele az orrát az én pörömbe? Semmi köze hozzá? Ha szézezer tábornok itt fölvonul, hogy büntösségemre megesküdjék, sohse lesz vége! Fogja be a száját!” — És elmondtam volna mindannak az ellenkezőjét, amit mondott. Kiáltottam volna, eskü-döztem volna, lármaztam volna, senkit se hagy-tam volna szóhoz jutni. Végül ugy viselkedtem volna, mint az ördög, hogy belebödült volna az egész hadbíró-ság! Tessék, így kell ártatlanságot bebizonyítani, kutya teremtette! Valahányszor csak ártatlanságomat be kellett bizonyítanom, mindig így csináltam és lát-hatta, hogy sikerült!

Ujságíró: Ah, ha ön volna a helyén!

Esterházy: Én? Ha Dreyfus helyén lettem volna, már rég fölmentettek volna!

Rapszód. Fel emberek, gyerünk Ceg-lédre. Oit tudniük hólnaptól kezdve három estén nevezetes eset adja elé magát. Egy Lévy Gyula nevezetű budapesti művész — huncut, aki ismeri — három turne-ba osztotta *Az ember tragédiáját* s egymásután következő három estén elszavalja. Azt mondja, hogy így jobb a mű, mint a szín-padon. Előadásában az még a nevezetes, hogy *Rapszód-estéknek* hívják. Annál is inkább menjünk le rapszódolni, mert egy koronáért már ülőhelyet kapunk.

Restaurált templom. Karlódeéről távirato-zák: Brankovics patriárka, Dunagyverszky Lázár meg-hívhására Gloszanba utazott, hogy jelen legyen annak a templomnak a felszentelésén, amelyet Dúngyerszky restauráltatott. Innét Kulpimba, szülőhelyére utazik a patriárka, ahol saját költségén népiskolat állittat. A gloszani restaurált templomot Sevicz Mitrofan püspök szenteite fel, a patriárka és nagyszámú meghívott vendég jelenlétében. A beszentelés után ünnepi ban-ket volt.

Incidens. Augusztus 19-iki számunkban megjelent ilyen című hírünkbe vonatkozólag Máteffy Kálmán csongrádi főszolgabíró a következő nyilat-kozatot küldte be hozzánk:

Csongrád község birája folyó hó 18-án, 5 fel-ségének születésnap, a alkalmából taraculövesekkel is kivánt ünnepelni s e celölő a taracokkat a kö-zségghaza előtti téren, a piac közelében helyezték el. Mi sem természetesebb, mint az, hogy a taracokla-snak — éppen betvárosos nap levén — igen nagy szamu nézőközönsége akadt, akik a taracok kö-zvetlen közelébe tödultak s így megtörtént az is, hogy egy taracnak a lövése, amelyet rossz állapot miatt nem lehetett úgy alitani, hogy nyilasa felfelé le-gyen, hanem a földön fekvé lett elhelyezve, a kö-zönség közle ment, a tarac pedig a lövés erejétől hatra löködött. Még ha ez nem is merült volna fel, akkor is, csupán a közönségnek tavol tarthatása szempontjából, meg kellett volna tennem azt az intézkedést, amit tettem: hogy a taracokat bevi-tetem a községghaza udvarába, ahol a közönséget tavol lehet tartani a kapuk becsukásával s ahol különben is mar evek óta történt a taracoklás. Meg-jegyzem, hogy a taracoklás tényieg folytatattk is a községghaza udvaran mindaddig, amíg el nem fogyott a puskapor. Ez a tényialas.

Halálos párbaj. Lembergben — mint nekünk jelentik — tegnap halalos kimenetű pisztolyparbaj ment végbe két katonatiszt között. A kiraly születés-napján rendezet banketten szóialkozott a két tiszt össze s tegnap pisztolyal álltak szembe egymással. A párbaj tragikusán végződött; a golyó ugyanis

LODEN	Iskola-öltöny	8.50
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havlelek	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—

Sacco vattával bélelve	6.—
Szörme-sacco	10.—
Vadász-sacco	9.—
Vadász-bunda	18.—
Kocsis-bunda	20.—
Utazó-bunda	35.—
Szörme-mencsikoff	40.—
Gazdászati bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK
a „**TIROLI**”-nál
JUSTITZ LEOPOLD
speciálta loden-öltönyökben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48,
Mintákat és képes árjegyzéket ingyen
és bérmentve.

LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN
LODEN

Streng hadnagytól úgy találta, hogy a szerencsétlen fiatal katonára pár óra alatt meghalt.

— **Házasság.** Dr. Dobózi Kálmán fővárosi ügyvéd e hó 16-án vette oltárhoz a Hermina-kápolnában Vörös Micikét, Vörös Kálmán fővárosi iskolaigazgató leányát.

Schwarz Jakab budapesti ékszerész ma délelőtt esküdték örök hűséget Goldstein Berta fővárosi ékszerésznek, a dohány-utcai izraelita templomban. Az esküvő nagy és előkelő közönség volt jelen.

Gaiduschék M. Marcell, a Duna biztosító társaság tisztviselője, eljegyezte Fodor Luiza kisasszonyt, Feuchtmán Adolf fővárosi iskolázéki tag leányát, dr. Fodor Oszkár, a Népszínház titkárának a húgát.

Dr. Szegthy László jegyet váltott Schick Juliskával Budapesten.

Weisz József, a Phönix biztosító társaság ujvidéki titkára eljegyezte Rosenfeld Szidi kisasszonyt, Rosenfeld Simon szesz-nagykereskedő leányát Galgócra.

— **Halálos szerelem.** Fiumében Szent István napja előestéjén véres szerelmi tragédia történt. Sterk Sámuel, Sterk Károly tekintélyes fiúmei ruha-kereskedő fia, mintegy nyolc hónapja szerelmes volt Bassanich Mária varróleányra, aki azonban egy napidíjast is kitüntetését kegyeivel. Sterk e miatt roppant féltékeny volt a lányra s már e hó 13-án le akarta löni kedvesét, de a leány magára zárta az ajtót s nem eresztette be a gyilkos szándéku lovagot, aki hajnalig az ajtó előtt strázsált. A leány az ablakon keresztül szökött meg s feljelentette Sterket a rendőrségen, amely letartóztatta. Később azonban szabadon bocsátották s erre Sterk elment Fiuméből. Tegnapelőtt este azonban visszatért; estefelé bement kedvese szobájába s lelötte, azután pedig önmagát lötte agyon. A házbeliek a zajból csak annyit hallottak, hogy Sterk örült módjára kiabált:

— Hűtlen, áruló! Letartóztattál a rendőrökkel. Mire az ajtót feltörték, ott találták vérbe fagyva a két áldozatot. Holttestüket a temető halottas házába vitték.

— **Könyvkereskedők kongresszusa.** A magyar könyvkereskedők országos egyesülete tegnap tartotta évi rendes nagygyűlését Hoffmann Alfréd elnöke alatt. A gyűlésen, melyen a fővárosi és vidéki könyvkereskedők közül sokan megjelentek, a közérdekű ügyek letárgyalása után megválasztották az új elnökséget. Elnök újból Hoffmann Alfréd lett; al-elnökök: Benkő Gyula és Maurer Adolf (Kassa); titkárok: Ranschburg Viktor és Noséda Tivadar; pénztáros: Franke Pál; ellenőr: Katz G. Gyűlés után a száznál több tagú társaság az Athenaeum új telepének megtekintésére indult, ahol Hoffmann Alfréd igazgatósági tag és Ranschburg Viktor, a könyvkiadó osztály főnöke fogadták és kalauzolták a testületet.

— **Hajszja a sineken.** A fülöpszállási vicinális esendesen ballagott be a mult hét valamelyik estéjén Kecskemétre. Útközben azonban megállott Ballaszögön. Fül akart venni teherkocsit, ami hát megcsúszta néha Ballaszögön, amely város tudvaleg kereshetelméről és roppant nagy forgalmáról nevezetes. A lokomotív azonban vigyázatlan volt kissé, mert úgy megbökte a kocsikat, hogy azok a helyett, hogy csatlakoztak volna — rémülten rohantak tova a goromba gözgéptől s a lejtős pályán megindulva, elszaladtak a másik irányban. A gép se volt rest. Uccu! — utána! Azonban hiábavaló volt minden erőlködése. Még Kétegyházán se tudta utólrni a rémült kocsikat. Ment volna utánuk tovább is, de most már a pasasérpublikum megunt a vadászatot s követelte, hogy vigyék be előbb Kecskemétre, aztán ha még van kedve vadászni a masinának, menjen vissza. Ugy is történt. A masina újra jámbor igavonó szolgálatba állott. Visszavitte a cugot Kecskemétre, aztán visszament vadászni. S valahol Ágasgyháza táján csakugyan rátalált az üldözött kocsikra s visszacibálta őket Kecskemétre a fülükénél fogva. — Persze Nagy-Körös most már megint megpukkad az irigység mián.

— **Az V. kerületi előljárásági épület átadása.** A helyszíni bizottság Vasülievics tanácsnok vezetése alatt ma vizsgálta felül a Honvéd- és Szalay-utcaik sarkán épült V. kerületi előljárásági és tűzvédelmi épületet. A bizottságot Hönig Dezso városi mérnök, az épület tervezője és az építés művezetője fogadta és kalauzolta. A bizottság az egész berendezést megtekintte s elismeréssel fejtezte ki a művezető mérnöknek a munkálatok gyors és sikeres kiviteléért. A jelenleg az Arany János-utcaban levő előljárásági hivatalok szeptember 1-én költöznek át az új épületbe.

— **Életuntak.** Bonn Károly 48 éves hentesmester, józsefvárosi háztulajdonos, ma a déli órákban szíven lötte magát. Bonn régi józsefvárosi család sarja s ezelőtt 20 évvel nyitotta üzletét a Conti-utca 10-dik szám alatt levő földszintes házában, amely tulajdonosa is. Boldog családi életet élt, üzlete kitünően ment, semmi gondja nem volt, így senki nem tudja, mi vitte a halálba. Ma egész délelőtt üzletében foglalatosságok, kiszolgált a vevőit s tizenegy óra után bement lakásába, ahol azután a kereveten agyonlőtte magát. Levelet hagyott hátra, amelyet a rendőrség vett magához.

Czira János huszonhat éves hivatalnok ma délnap családipertávarok miatt Wesselenyi-utca 13-ik

szám alatt levő lakásán mellbe lötte magát. A szerencsétlen fiatal embert a mentők súlyos sebesüléssel szállították be a Rókusba.

Huber Katalin ötvennyolc éves dada tegnap este a Rákoson egy kutba ugrott, de még ideje korán kimentették.

Pilles Emil, az érsek-utcai elemi iskola tanítója, ma este nyolc órakor a Hunyadi-tér 20-dik szám alatt levő lakásán föbelötte magát és meghalt. Az öngyilkosság okát nem tudják.

— **A Dreyfus-per rennesi vértárgyalásáról a Telefon Hírmondó naponta már a délutáni és esti órákban részletes referátát olvastat fel. E felolvasások kezdetét mindig a háromszoros riadójel tudatja.**

(x) **Linhart Vilmos** festő műtermében augusztus 18-ától 6 napra kiállítást rendezett olajfestmények, vázlatok, arcképek és díszes keretbe foglalt modern olajnyomatokból. A kiállított tárgyak olesón beszerezhetők. Szent képeket, nemesi és családi cimereket, fénykép után készített arcképeket, üvegábrák és üvegfestéseket, régi képek restaurálását, a műterm rövid idő alatt elkészíti. A kiállítás díjtalanul megtekinthető Budapest, VIII., Hunyady-utca 27.

(x) **Katonazenés és cigánymuzsika a Hírmondóban.** Holnap (hétfőn) este 8 órától 11 óráig felváltva katonazenét és cigánymuzsikát közvetít előfizetői szórakoztatására a Telefon Hírmondó.

Krivány és Krause.

— Hol a Krivány pénze? —

Budapest, augusztus 21.

(Aradon szörnyű módon kiváncsiak arra, hogy hová tette Krivány a gyámpénztárból elkevert pénzt. Néhány tisztviselő ezer forintot ígért Krause „tanárnak”, — a már sokszor leleplezett hipnotizőrnek — hogy derítse ki hipnózis segítségével a nagy titkot. Krause vállalkozott. Ezek a Krivány-Krause szencziók előzményei.)

A „médiúm” vall.

Krause Krivány egy ismerősét választotta médiúmúl és mikor ez hipnotikus álomba merült — írja az Arad és Vidéke — ráparancsolt:

— Menjen Krivány után! Kövesse!

A médiúm fölkel, a vasut irányába pár lépést tett.

— Nézze meg, milyen osztályu kupéba száll?

— Első osztályu kupéba.

— Menjen, kövesse. Hova megy.

— Budapestre.

— Tovább utazik?

— Igen, Bécsbe.

— Menjen utána. Messze vagyunk még Bécsből? A médiúm óriási erőlködéssel, kinlódva hajolt előre, aztán eltévedt a Bécs felé vezető uton...

Fölbresztették, egy óra mulva újra elaltatták, s újra erős faggatás alá vették.

— Sok pénz van Kriványnál?

— Sok.

— Hova teszi Krivány a pénzt?

— Beviszi egy utcába, egy bankba, amelynek nincsen a frontra bejárata, csak az udvar felől lehet bemenni.

— Mit csinál ott Krivány a pénzzel.

— Odaadja.

— Hogyan?

— Leteszi egy számra, név nélkül.

— Mennyit?

— Kétszázezer forintot.

— Milyen számra?

— A médiúm erőlködött, próbált olvasni, az első számokat mormogta is, de azután nem folytathatta.

Fölbresztették.

Krause megszökött.

A társaság most Nyíró Géza vizsgálóbíróhoz fordult, hogy vesse magát alá Krause hipnotikus vallatásának. Krause ugyanis határozottan állította, hogy a vizsgálóbíróból egy félóra letelte előtt kiveszi a vallomást, hogy hova tette Krivány a pénzt. A vizsgálóbíró azonban nem engedte magát hipnotizáltatni.

És Krause — minthogy a rendőrség betiltotta az előadásait — megszökött.

A társaság most kutatja, merre van Krause, mert biztos hiszik, hogyha titokban Aradra hozná, meg lehetne tudni a Krivány-ügy legszenzációsabb titkát. Kutatnak gózerővel, de hiába.

Nyomozás.

— Krause „tanár” urat nagyon szeretem — ezt így, ezekkel a szavakkal megvallottam magamnak egy ünfeledt pillanatomban.

Tehát megindítottam a nyomozást Krause Albert tanár után. Egymásután ajánlották föl szolgálatakat: Ripley Frank, az ismert veterán beszélő — és bizonyító test-médiúm, Buchanan Anna, első-rangu táblalíró-médiúm, Illinois-Mars-haltownból. Ed-

wards kisasszony zene-médiúm, Ryley-farmer, materializáció-médiúm, Tótvölgyi Titusz, az Egi Világosság felelős szerkesztője, egyik sem kellett.

Nekem biztosabb módszerem van, mint a nevezett spiritisztáknak.

Megvan Krause!

A Székely-Udvarhely című hetilap augusztus 20-iki számából vágtam ki a következő hírt:

— **Suggestio** akarathelyesítő, izommerevség stb. fölött az új tudományos álláspontból, amely minden eddigi demonstrációkat háttérbe szorít — ezt állítja Krause Albin New Yorkból, ki magnetikus, hipnotikus és szuggéráló, s ki szerdán (e hó 23-án) városunkban, a Budapest szálló nagytermében csodálatos mutatványokkal nagy előadást fog tartani. Krause mutatványairól dr. Kétyl Károly, az országos orvosegyesület elnöke is ezt írja: a suggestio mutatványok nagyszerűen sikerültek, elővigyázat és nagy gyakorlattal. Csak egy előadást tart!

Kissé Krause-szerűen stilizálták ezt a hírcsokét, de azért Aradon meg fogják érteni. Már most tessék titokban bevinni Arad városába Krauset! Legalább megtudjuk, mit tud Krause tanár ur, aki itt nálunk a Royalban csunya kudarcot vallott, és — ami szintén nem megvetendő — kiderül,

hol a Krivány pénze? —

(H-u.)

Halottrabló korcsmáros.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, augusztus 21.

A rendőrség tegnap letartóztatta Langecker András fővárosi korcsmáros, akinek a Kútölgyi-ut 48-ik szám alatt van vendéglője. A korcsmárosnál tegnap házkutatást tartottak és megerősödött a rendőrségnek az a gyanuja, hogy Langecker körülbelül ötszáz ezer forintot lopott el Vetsey Sándor magánzótól, aki az ő házában halt meg. A halottrabló korcsmáros ellen dr. Vetsey István fővárosi ügyvéd tette meg a följelentést a rendőrségnek.

Julius 28-ikán halt meg Vetsey Sándor. Hosszabb idő óta betegeskedett és betegsége alatt nem érintkezett senki nással, mint lakásadóival, Langecker András korcsmárossal. A Vetsey-családtól Vetsey Sándor tizenkét esztendeje vált meg, a család megszokott vele minden összeköttetést, mert folyton-folyvást ivott. Vetsey Sándor, aki már akkor harminckilenc éves volt, kivette atyai és anyai örökségét, körülbelül ötszáz ezer forintot és Langecker korcsmároshoz ment lakni.

A folytonos részegkedés megtörte Vetsey idegzetét és nem is törődött semmivel, ami maga körül történt. A korcsmárosok kényük-kedvük szerint bántak el vele, tíz forintot fizetett naponként lakásért és ellátásért, ezenkívül a legnagyobb mértékben költséget a korcsmáros.

A Vetsey-család nem segíthetett a szerencsétlen emberen, ezért egészen magára hagyták. Körülbelül három hónap előtt Vetsey vízbetegségbe esett. Családja nem vett róla tudomást és a dús gazdag ember ott feküdt a kútölgyi kis korcsmárosban. Hosszu sinlődsének mult hónap 28-ikán a halál vetett véget. Ekkor a korcsmáros értesítette a családot, hogy Vetsey Sándor meghalt. A temetésére kiment dr. Vetsey István ügyvéd is, hogy azután összeállítsa a hagyatékot.

A temetésen Langecker korcsmáros fölmutatott a vendégeknek három részvényt és pedig egy *Első Magyar Általános Biztosító Társaság-részvényt*, egy *Pannonia biztosító társaság-részvényt* és egy *Erzsébet gőzmalom részvényt*. Azt mondta, hogy az elhunyt halála előtt neki ajándékozta az értékpapirokat.

Az ügyvédnek már ez a dolog is feltűnt, de még sokkal nagyobb volt a meglepetése, amikor elhunyt bátyja szobájába visszatért, annak értékpapirait akarta előkeresni. Keresett, kutatott mindenfelé, de nem talált semmit. Napokig folytatta maga a vizsgálatot, de nem tudott eredményt elérni. Végre is a rendőrséghez fordult és feljelentette az esetet. Panaszában elmondta, hogy biztos tudomása van arról, hogy elhunyt fivérének huszonkét darab *Első magyar részvény serfőző-részvénye* volt, amelyek árfolyamértéke ma 1300 frt és három darab *Pesti könyvnyomda-részvénye*, amelyeknek mai értéke 1450 forint. Összesen tehát 32.950 forintot képviseltek ezek az értékpapírok. Ezenen kívül készpénzben és takarékpénztári könyvecskében még vagy 15.000 forintja lehetett. Ezek az értékek mind eltűntek. A feljelentésre a rendőrség megindította a nyomozást. Többször kihallgatta Langecker Andrást, aki azonban állhatatosan megmaradt a mellett, hogy ő a három részvényt ajándékba kapta az elhunyttól, a többitől pedig semmit sem tud.

A nyomozással megbízott detektívek azonban kiderítették, hogy a kocsmáros már *évek óta folytatta üzelmét*. Többször látták nála részvényeket, értékpapirokat, amelyeket azután eladott és a pénzt el-sikkasztotta. A tehetetlen elmebeteg ember mindig testére köve viselte vagyonát és valószínű, hogy Langecker álmában lopkodta el az értékpapirokat.

Ezeknek a bizonyítékoknak alapján tegnapi Langecker András nagymártoni születésű ötvennyolc éves kocsmárosát a rendőrség *letartóztatta*.

A rendőrség még folytatja a vizsgálatot, nevezetesen abban az irányban, hogy Langecker kinek a közvetítésével és kinek adta el a részvényeket. A szerződés-részvények 2937—2958. számuak, a Pesti Könyvnyomda-részvényeknek 265—267. számuak van.

Véres zavargások Csehországban.

Budapest, augusztus 21.

Grasslitz csehországi német városban nagy zavargás volt, melynek következtében a *csendőrség és a nép egymásra lövöldözött*. A zavargás már 19-ikén kezdődött, de még ma reggel sem szűnt meg. A zavargás részletei a következők:

Augusztus 19-ikén este, a kerületi főnökség épülete előtt tört ki a zavargás. A német nemzetiek vonultak ide, hogy a gyűlölt kerületi főnök ellen tüntessenek s bevették az épület ablakait, nem kevesebbet, mint *kétszázat*. Másnap a csendőrséget 15 emberrel megerősítették. Tegnapi este újra esemény történt a ház előtt s a csendőrök szét akarták oszlatni a tömeget. A tüntetők egy része a szomszédos vendéglőbe vonult s onnan dobálta kövekkel a kerületi főnökség épületét. A csendőrség hat embert letartóztatott s ki akarta üríteni a vendéglőt, ez azonban sehogyse ment, mert a közönség sűrű korszokkal, tálcákkal, szén- és tégladarabokkal dobálta a csendőrök az ablakból és a padlástyukakból, akik vissza is vonultak. A harc alatt a csendőrök tíz embert letartóztattak. — A kerületi főnök újabb csendőrséget a katonaságot kért. A polgármester, továbbá *Kriegelstein*, a német-nemzetiek vezére és még két német-nemzeti vezérember a kerületi főnökség vezetőjéhez ment, akitől a csendőrség visszarendelését és a foglyok szabadon bocsátását kérték, aminek fejében megígérték a tömeg szétosztását. A főnökség visszautasította az ajánlatot. Éjjel 12 órakor újabb küldöttség ment a kerületi főnökségre, a polgármester egyetértésével és ismételte az előbbi kérést. Mig a küldöttség bent járt, a tüntetőktől megszálló vendéglőből *rálöttek a csendőrökre és valóságos közepert zudítottak rájuk*. Egy kő az egyik rendőrmestert úgy fejbütötte, hogy a szerencsétlen összerogyott. A csendőrök erre tüzeltek. *A csatáron két halott és egy súlyosan sebesült maradt*. A sörtüze mindenfelül követ dobáltak a csendőrökre, sőt az egyik házból lövöldöztek is. A csendőrök szintén többször löttek. *Súlyosan megsebesült hat ember, kik közül az éjjel kettő meghalt, egy, hogy négy halottja van a zavargásnak*. Hajnalban egy zászlóalj katona és újabb csendőrcsapat érkezett Grasslitzba. Ujabb azt jelentik, hogy a csendőrség és katonaság helyreállította a rendet, de az igazgatóság még folyvást nagy. Ma reggel is összeverődött a tömeg s a hivatalába igyekvő kerületi főnököt követ dobálta.

Egy esteli táviratunk jelenti, hogy a forrongás még nem szűnt meg. A lakosság tüntetve, dalolva és pusztítva járja be az utcákat. A katonai őrszolgálat nappal is szoronyosan cirkálnak. *Minduntalan összeülközésre kerül a dolog a tüntetők és a katonaság között*. A sebesültek száma sokkal nagyobb, mintsem tegnapi jelentették. A hatóságok katonai segítséget kértek a kormánytól. A kért katonaság este meg is érkezett és a bevonult tartalékosokkal 600 főre növekszik. A súlyosan sebesültek közül még egy meghalt. Négyet a karlsbadi kórházba szállítottak. Hat—tíz embert a lakásán ápolnak; ezek az összeülközésben könnyű sérüléseket szenvedtek.

Aschban is volt zavargás, még pedig 17-én a király születése napjának előestéjén. A hatóság, a nyugtalanokdást észelve, este nem tartotta meg az ilyenkor szokásos disztakarodót. Nyolc óra után ezrével járt a nép az utcákban, de aránylag nyugodtan. Mikor a postaépületnek — amelyen fekete-sárga zászló volt kint — három ablakát kivilágították, a tömeg demonstrálni kezdett, mire a kivilágítást eloltották. De a tömeg tovább demonstrált — a 14. s. ellen. A hatósági épület előtt őrség volt föllállítva. Egyszerre csak az őrség feje fölött közepert zudult az épületre s valamennyi ablak csőrpömpölve zudított be. A sokaság be akarta törni a kaput, de azután elvonult a csendőrökaszonyába, amelynek szintén betörtött néhány ablaka. A csendőrség, a roppant tömeggel nem bírva, nyugodtan volt kénytelen nézni az erőszakoskodást. A zavargás késő éjszakáig tartott.

A sarkászok.

— Közgyűlés. —

New Yorkban megalakult a *sarkászok klubja*, William H. Brewer elnöke alatt.

Egy hang: Az őrnagy fogja be a száját! Ugy hazudik, mint egy ágyú!

Mind: Halljuk! Halljuk!

Az őrnagy: Engem nem érint Peary ur sértő közbeszólása. Folytatom. Szóval, amikor a partra léptem, negyven jegesmedve állott szembe velem. Fogtam a puskámat, és céloztam. Puff, a lővés eldördült, és mind a negyven medve halva fektet a földön.

Mind: Éljen! Éljen!

Egy mázik utazó: Mindez semmi.

Mind: Halljuk!

Az utazó: Amikor én a jégtengerbe vettem magamat, december tizedike volt. Tizenkettedikén belefagytam a vízbe. A karácsonyt is egy jégdarabba fagyva töltöttem. Napról-napra türelmetlenebbül vártam a tavaszt. Március közepén a jégtömb megolvadt és én tovább usztam...

Mind: Éljen!

Az elnök: A sző Black uré!

Black: Igen tisztelt uraim! Amikor egy viharos éjszakán...

Hangok: Fogja be a száját! Vén kofa! Eleget hazudott már össze!

Black (nyugodtan): Hiába próbálnak lehurrogni az északisták, én beszélek. Egy igazi délita nem hagyja magát. Egyébként is itt az ideje, hogy a két párt kibéküljön. Mert ugyan miben különböznek az északisták a délítáktól? Abban, hogy azok az északi sarkot nem fedezték föl, ezek meg a délit.

Hangok: Semmi béke!

Black: Akkor hallgassák meg, amit mondok. Becsületszavamra fogadom, hogy föl fogom fedezni az északi sarkot. Biztos módszerem van.

Mind: Ki vele! Kidobni!

Az elnök: Megőrült ön, barátom?

Mind: Üljön le!

Black: Én...

Mind: Hallgasson! Őrült!

Az elnök: Határozatilag ki kell mondanom szegény barátunkról, hogy megőrült. Mert aki itt a sark fölfedezéséről beszél... (Blackot kiviszik.)

— 0 —

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Népszínház. A Népszínházban ma este a *Görög rabslóglát* adták Antónia szerepében *Radányi* (Raditz) Klárával, az Országos Zeneakadémia végzett növendékével, akit szerződöttesíti célből léptettek fel. A kisasszony játékmódorán észrevehető, hogy az operai szakra készült, amivel azt akarjuk mondani, hogy az a bizonyos operett-könnyedség nincs meg benne. Hangja azonban kellemes és erős csengésű s azt hisszük, hogy szerényebb szerepkörben meg fogja állani helyét. A közönség nagyon melegen fogadta a fiatal énekesnőt. A mai előadásán feltűnt, hogy a harmadik felvonás hatásos golya-kupléja, amelyet *Küry Klára* énekel, kimaradt. Magyarázata az, hogy a *Magyar Színház* megvette A szép newyorki leány című angol operettet, amelyből a kuplét áthódították a *Jones* operettjébe s a Népszínház ezt a szerzett jogot respektálva, kihagyta a hatásos kuplét. A *görög rabslóglát* egyik másik kupléjára hasonló sors vár az operett legközelebbi előadásán. A két kihagyott betétet mással fogják pótolni.

** Ujházy Ede jubileuma. A krisztinavárosi színpadon ma este Ujházy Ede harminc esztendő jubileumát ülte annak, hogy először lépett föl a Nemzeti Színházban, még pedig ugyanabban a szerepben, amelyet ma játszott a színpadon. A harminc esztendő előtti való vendég szereplésnek eredménye az lett, hogy a következő virágvasárnapról szerződötték a Nemzeti Színházhoz, míg a mai este alkalmat adott a közönségnek, hogy a mestert szíve szerint ünnepelhesse. Vége-hossza nem volt a tapsnak és kihívásnak, kosszorut is nyújtottak fel a mesternek. A közönség lelkesedése különben az ünneptől elteltintve is teljesen igazolt volt, mert Ujházy ma felülmuta önmagát.

** Ős-Budavári. A faluról és fürdőről hazakerülő családokat Ős-Budavára olyan műsorral fogadja, hogy a nem ritkán amugy is kétes nyaralói örömeiket szívesen cserélik fel Ős-Budavárával. Az artista világ legelőkelőbbjei, *Ganivet*, a világhírű komikus, az *O-Kabe* csoport bámulatramító zsonglérija és légturnaszata összeállítva, *Regnis*, az új fajtájú komikus a hegedűn, *Carmencitta* a közönség ismert kedvence stb. közönlük és mulattatják őket. Ezenfelül élvezhetik még esténként egy operette, ballet és vígjáték csinos kerek előadását is.

Az új szezon.

(A Nemzeti Színház programja.)

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, augusztus 21.

Szeptember elsején kezd meg a *Nemzeti Színház* az új szezon munkáját, amelynek programját már ma mondja el hosszabb kommunikében.

Nemzeti Színház! — Te régi szerelme a magyar közönségnek, olyan vagy már, mint minden régi szerelmem: csupán reminiscencia. Optikai csalódásba kerül, hogy szépnek, nagyknak és virágzóknak láthassunk. Kivesztél tökéletesen a nemzet lelki életéből, a mióta jó magad nem élsz. Lett belőled egy épület, ahol van igazgatósági iroda és benne egy igazgató, ahol délelőtt próbálnak a színészek, ugy a hogy — este meg játszanak, ugy a hogy — elsején és tizenhatodikán gázsit kapnak — és a honnan a szezon végeztével vakációzni mennek.

A *Nemzeti Színház* évek óta már csak architektónikus fogalom.

Pedig azelőtt a nemzeti kultúra temploma volt! És ha tekintetbe vesszük, minő kiváló művészek és művésznők állnak még ma is e tető alatt a magyar színházat szolgálóknak, oly kiváló erők, akik egész Európában dicsőséget hoznak a magyar névre, — álmélkodva kérjük: hogyan veszthette el a közönség a *Nemzeti Színház* és a *Nemzeti Színház* magamagát?!

Erre a feleletet már évek óta mindenki tudja: nem állt a színház élén olyan ember, aki tartalmat tudna adni egy előrangú műintézetnek a maga egyéniségének döntő súlyával, — akiben megdobbanna az élő irodalom lelkiismerete, — akiben a klasszikusok kultusza megértett és átértett hitté vált, — akinek kritikai fölénye a szunnyadó honi tehetségeket munkára serkentette volna. Hiányzik a nagy dramaturg, a legnagyobb poéta, aki színészek, elhalt és eleven írók, piktorok, asztalosok, kárpitosok, villanyos lámpák stb. stb. segédelmével a legszebb költeményt alkotja: *színházat*.

Ime a *Nemzeti Színház* jövő szezonjának a programja:

(Előadások kezdete. Próbák.)

A *Nemzeti Színház*ban az előadásokat két és fél havi szünet után szeptember hó 1-én pénteken kezdik meg újra *Berczik Árpád: Himfy dalai* című vígjátékával. A személyzet már egy héttel előbb augusztus hó 25-én gyűl egybe, amikor a próbákat megkezdik.

(Az újdonságok.)

Az 1899. évi szeptember hó 1-től 1900. évi június hó közepéig terjedő saisonban a következő új darabok színre hozatalát vette tervbe az igazgatóság:

I.

(Eredeti újdonságok.)

Az anyósok vígjáték 1 felv. *Gabányi Árpádtól*.
Dombai ur felesége vígjáték 1 felvonásban, *Sajó Sándortól*.

Félemberek színmű 3 felv. *Malonyai Dezsőtől*.
Homokzátonyok vígjáték 3 felv. *Molnár Gyulától*.
Kiváltások dramolette 1 felvonásban *Somorjai-tól*.
Mary színmű 3 felvonásban, *Bosnyák Zoltántól*.
Másodvirágzás vígjáték 1 felvonásban, *K. Borostyán Irmától*.

IV-ik István történelmi dráma 3 felvonásban, *Somló Sándortól*.

Radovich felesége színmű 3 felvonásban, *Abonyi Árpádtól*.

II.

(Idegen újdonságok.)

Le Berceau Brieuxtól.
Catherine H. Lavedantól.
Cimzetes feleség (Crise conjugale) *Cureltől*.
Az ég madarai (Les petits oiseaux) *Ladichetől*.
Jaj a legyőzöttnek (Weh' dem Besiegten!) *Vosztól*.
Jugendfreunde Fuldától.
Keresztelő János (Johannes) *Sudermanntól*.
Kuroukin Turgenyevtől.
Ma óru Carre és Bilhaudtól.
Szegény Mária Vosztól.
Tosca Sardotól; és végül:

Grillparzer trilogiája Az arany gyapju, amelynek két első része *A vendég és Az argonauták* még a *Nemzeti Színház*ban nem került színre, s amelyeket *Iványi Jenő* fordításában szándékoznak bemutatni.

(Reprizek.)

Az újdonságokon kívül még több régi darabnak a föllevenítését is tervbe vette az igazgatóság. És pedig:

I.

(Eredeti.)

Báró és bankár (Hugo Károly.)
Boszi Márta (Csiku.)

IV. László (Dobos).
Peterdi csata (Bercsik Á.).
Stomfay család (Csiky).
A szelem iskolája (Rákosi Jenő).
Trónkereső (Zsigligeti).

II.

(Idegenek.)

Borgia Lucretia (Hugo Viktor.)
Demimonde (Dumas.)
A diplomata (Scribe.)
Gringoire (Banville Th.)
Váljunk el (Sardou.)

III.

(Klasszikusok.)

Coriolanus (Shakespeare.)
János király
Julius Caesar
Makrancos hölgy
Macbeth
Szeleburdi (Molière.)
Tartuffe

(Délutáni előadások.)

Októberben megkezdődnek újra a vasárnap és szerda délutáni előadások is, amely utóbbiaknak műsorát legfőképpen az idegen klasszikus művek és eredeti történelmi darabok fogják betölteni.

(Várszínház.)

Október havától a jövő évi március hó végéig terjedő 6 hónapban át a Várszínházban is lesznek drámai előadások, hetenkint kétszer rendszerint csütörtökön és szombaton és amikor a játékind megengedi, még egy harmadik előadás is fog a Várszínházban hetenkint rendeztetni és pedig lehetőleg vasárnap.

(Szeptemberi program.)

Az újdonságok sorát szeptember hó közepén 3 egy felvonásos eredeti vígjáték nyitja meg; A Dombi ur feleségében Csillag Teréz, Gyenes és Dezső József;

a) Másodvirágzásban Cs. Alszeghy J. Nagy Ibolya, Ujházy, Horváth Dezső és Gabányi, az Anyósokban pedig Rákosi Szidi, Vízviriné, K. Gerő Lina, Vízvári, Zilahy, Horváth és Latabár játszzák a főszerepeket.

Ez a Nemzeti Színház új szezonjának a programja, amelynek nem egy részében valami új, friss szellem nyilatkozik meg. Meglátszik ezen a munkán az intendáns keze.

Igy első sorban a külföldi újdonságok megválogatásában. Elvégre a Nemzeti Színháznak az is a feladata, hogy a világirodalom újabb irányainak jellemző műremekeivel és új embereivel megismerteressen, már amennyire lehet. Ebben a tekintetben a program sokkalta különb színvonalon áll, mint a tavalyi, noha most is nagyon sajnáljuk, hogy Hauptmann Gerhartot, a németek legnagyobb drámairóját az idén kifelejtették a listából.

Művészi törekvése és kiváló irodalmi izlésro vall a repriek összedülttása is — és kíváncsiak vagyunk, hogy ebből programmból mennyit fog a munka bevéltani.

De szomorúság fogja el a lelkünket, amikor az eredeti újdonságok listáján fut végig a szemünk. Hogyan? Csak annyi volna az, amit a magyar dráma-irodalom produkálni tud? Mostanság, amikor regény-irokink, novellistáink és költőink diadalmasan állják meg a világversenyt, csak a dráma terén lennének teljesen meddők? Képzeltető ez!?

Nem — és itt ismét vissza kell térnünk oda, a honnan cikkünk elején kiindultunk. A Nemzeti Színház vezetőségében nincs meg az a művészi tekintély és dramaturgiai intelligencia, amely a honi tehetségeket öntudatra ébreszthetné és komoly drámairóinknak a munkálkodást érdemessé tenné. A Nemzeti Színház és irodalmunk között át nem hidalat úr tátong és nem látjuk azt az embert, aki ezt a hidat megépíteni tudná.

SPORT.

•. Nyári löversenyek. Tegnap még tizenhat-ezer ember nézte Zászlós futását az István-díjban és a holnapi program már nem ígér egyebet a Kettős ivadékversenyn kívül apró versenyeknél és ehhez képest kis, hétköznapi közönségnél. Egyebet nem is érdemes megnézni holnap a sportsmannak, mint a 20.000 koronás kétéves versenyt melyben értesül-sünk szerint a következő lovak indulnak:

- Allerweil fidei, lovassa Kapusek, Remek Rumbold, Clarette Barer, Marchioness Bulford, Waterloo Poole, Antonius Adams.

- Sherman Gilchrist, Duenna Wilton, Tavantelle Huxtable, Dundi Sharpe.

Sok jó kétéves van a társaságban, Dundinál, a helenenthalai díj nyerőjénél, azonban nincs jobb egyetlen egy sem. Csak az szól báró Üchtritz kanca-ja ellen, hogy minden társának 2 1/2 kilogramm előnyt ad, amde olyan jó ló, mint a Dunure esikó, talán nem fogja megérezni ezt a kis súlydifferenciát. Ő tehát a legrealisabb jelölt a díjra, Antonius azonban nagyon meg fogja szorítani, sőt azt sem csodálnók, hogy ha Allerweil fidei is erősen a közelébe férköznék. Ilyen versenyben természetesen a meg-lepetés sincs kizárva, az esetre, ha „sötét” lovak is indulnak. A nap többi versenyei jelentéktelenek. Tipjük a következő:

- I. Altesse — Mumus. II. Sándor — Bambula. III. Mordány — Corvinus. IV. Diomed — André. V. Dundi — Antonius. VI. Almos — Mirkó. VII. Julis — Hirondele.

•. A beszélő újság a löversenyekről. A Telefon-Hírmondó holnap (kedden) már a délutáni órákban részletes tudósítást olvastat fel a löversenyek eredményeiről. Azok tehát, akiket egyéb elfoglaltságuk visszatart attól, hogy a versenyre kimenjenek, a Hírmondó révén értesülhetnek leggyorsabban az odakünn történetéről.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Egyéves önkéntesek

Legjobb és legelőcsőbb egyenruhát kapnak az előnyösen ismert Tiller Mór és Társa cs. és kir. udvari egyenruhazállítóknál Budapestben, Károlylaktanya. Ingyen és bérmentre küldenek oly árjegyzéket, mely minden felvilágosítást ad katonai ügyekben.

Wien Hotel Belvedere
nächst Sud. Station - Aspangbahn Arsenal III. Gürtel 27
„Stadtbahn“-Station: Arsenal.

TÁVIRATOK.

Nagy-Szeben, augusztus 21. Az ágostai hitvallású evangélikus országos egyházgyűlés mai ülésén Müller püspök bejelentette, hogy az országos konzisztórium határozata alapján hódoló táviratot küldtek ő felségének. A bejelentést lelkes örömmel vették tudomásul.

A begrádi merénylet.

Pétérvár, augusztus 21. Ittoni diplomáciai körökben nagy feltűnést kelt a külügyminiszterium lapjának, a Novoje Vremjának egy közleménye, mely így hangzik:

Milán ex- király Nisbo hivta össze a szkupstinát, hogy a Szerbiában uralkodó anarkiznak és terrorizmusnak némi törvényes színezetet adjon. Csakhogy ennek a lejjebb komédiának épp ugy nem lesz hatása, mint a merényleti komédiának. A Balkán-félsziget békéjének és az érdekelt hatalmak közti jó egyetértésnek érdekében föltilenül szükséges, hogy Milán távozzék Szerbiából. Tudunkkal diplomáciánk már tett is eziránt lépéseket Bécsben, meg pedig sikerrel.

Begrád, augusztus 21. Gyorgyevics Nikát, a bukaresti szerb követet visszahívták. Hivatalszolgája ügykosságot követelt el. Mnd a két eset allítólag annak a következmenye, hogy Knezevics, a merénylő Bukareszben is tartózkodott.

Dr. Milanovics Milóvánt, a volt igazság-ügyminisztert, aki jelenleg Bécsben tartózkodik, egy bécsi lapban megjelent és Két évi államcsiny Szerbiában című cikke miatt vád alá helyezték.

Francia csapatok párbaaja Afrikában.

Páris, augusztus 21. Egy szudáni távirat szerint Klobb ezredest, akit azért küldtek ki, hogy a Poulet-Chanoine százados vezetése alatt álló csapatok parancsnokságát átvégye, szombaton, Meunier hadnagygyal együtt lölették.

Páris, augusztus 21. A Figaro jelentése szerint Klobb ezredes azt a parancsot küldte Poulet-Chanoine századosnak, hogy szüntesse be előnyomulását. Poulet erre azt mondta, hogy ha Klobb ragaszkodik a rearúhozott misszióhoz, tekintse magát halottnak. Ez a tenyegetés azonban nem akadályozta meg Klobb ezredest abban, hogy folytassa útját s csakhamar elért Poulet századoshoz, aki azt izente neki, hogy rögtön forduljon vissza. Klobb ennek ellenére is folytatta útját Meunier hadnagygyal és kíséretével, mire Poulet tüzet vezényelt. Meunier elesett, Klobb ezredest pedig egy golyó a lábán találta. Az ezredes máé

most is előre akart nyomulni, de a százados újra tüzet vezényelt és az ezredes elesett. A bennszülöttek, akik Klobb ezredest kísérték, elfutottak. Az eset híret egy bennszülött katoná hozta Sayba.

Páris, augusztus 21. A gyarmatügyi miniszterium táviratot kapott St.-Louisból, amelyben a saai és portenovoi rezidensek megerősítik, hogy Klobb ezredest és Meunier hadnagygyt július 14-ikén Zinder mellett meggyilkolták, kíséroi közül kilenc embert megöltek és nyolcat megsebesítettek; kettőnek nyoma veszett. Midőn Klobb elérte Poulet misszióját, Poulet tilalma ellenére tovább is előre hatolt. Midőn Klobb 150 méternyi távolságra volt a missziótól, Poulet háromszor sortüzet adottat. Akik Klobb kíséretéből életben maradtak, megérkeztek Doszloba és azt beszélik, hogy Poulet levélben értesítette Klobb ezredest, hogy ellenségként fog vele bánni, ha meg akarja kísérteni, hogy ott utóljér.

Cseh munkásmozgalom.

Nachod, augusztus 21. A Doctor-féle gyártelep vezetősége vonakodik visszafogadni azokat a munkásokat, kik az április havában történt fosztogatások miatt elítéltek és most büntetésük elszenvedése után visszatértek. A munkások egy része azonban pártjukat fogja és a munkások közt nagy az izgalmosság. Minthogy ismét rendzavarásoktól tartanak, ma éjjel egy zászlóalj gyalogságot rendeltek ide.

Nachod, augusztus 21. A kért katonai segély, amely 10 tisztból és 260 emberről áll, ma reggel ide érkezett. A katonaság rekrutálása szükségesnek bizonyult, mert a munkások körében izgatottság és ingerültség volt észlelhető és a városban az a hir kering, hogy Nachod rövid időn belül valami nagy dolgot fog látni. A Doctor-féle gyárban egy szövetségben, amelyen nem dolgoztak, egy 25 dekagramm súlyu csomag löport találtak. Ma reggelig rendzavarás nem történt. A munkások minden gyárban munkába állottak; csak az elbocsátottak rokonai maradtak el a gyárakból.

Transvaal háboru előtt.

London, augusztus 21. A Timesnak jelentik Johannesburgból 18-iki kelettel, hogy az a jelentés, amely szerint a portugáliai hatóságok Lorenzo Marquezbant Transzvalba rendelt hadiszereket föl tartóztattak, itt nagy igaztottságot szűlt. A Rand-Post azt írja, hogy ez harci aktus Portugália és Nagy-Britannia részéről s azt ajánlja a kormányra, vegye föl a keztyűt és ha szükséges, határozza el magát a háborura.

Fokváros, augusztus 21. A pretoriai angol képviselő már megkapta Transzvál válaszáat az angol javaslatra. Ugy látszik, hogy Transzvál nem fogadta el a közös bizottságra vonatkozó javaslatot, hanem újabb javaslatokkal áll elő.

Fokváros, augusztus 20. Port Elisabethben nyolcadfél hajótehernyi hadiszert raktak ki, amelyet Aliwal-Northba küldtek Oranjoben való szétosztás végett. Ez a dolog itt közbeszed tárgya.

London, augusztus 21. A Timesnek jelentik Johannesburgból 19-iki kelettel: A dinamitkérdésről szóló bizottsági jelentés miatt feszültség támadt Oranje szabadállam és Transvaal között. Oranje a dinamit-társasággal kötött szerződés megszüntetését kívánja s a bizottsági jelentésben a korábbi ígéretek megszegését látja. Oranje szabadállam nevében Fischer keményen tiltakozott a bizottság jelentése ellen. Wolmarans Pretoriából Bloemfonteinba utazott, hogy Oranjeval ebben az ügyben tárgyaljon. Transvaalban bizonyosra veszik, hogy a volksraad többsége a dinamit-társasággal kötött szerződés felbontása ellen fog állást foglalni.

Közzgazdasági táviratok.

Berlin, augusztus 21. (Gábonap ac) Újabb javulás után később, nem igen erősbödött kinalatra, bágyadtabb lett a piac. Buza ennélfogva csak 1/2 márkát, rozs körülbelül 3/4 márkát tartott meg előbbi ár-emelkedéséből. Zab szilárd. Az idő változó.

Berlin, augusztus 21. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyeszázelekos magyar aranyjardék —. Magyar koronajardék —. Osztrák hitelreszvény 241.60 Osztrák-magyar államvasut: 142.25. Délü vasut: 33.40. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz —. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy 216.25. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, augusztus 21. Árfolyamok augusztusra. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelreszvény 240.60 Osztrák-magyar államvasut 148.70. Délü vasut 33.50. Osztrák aranyjardék —. Olasz jardék —. Laura-kohó 262.40. Harpeni 195.60. Discont 193.80. Alpési —. Bécsi bankjegyesület —. Gyöngge.

New York augusztus 21. Liszt helyben 2.65. Buza augusztusra —. szeptemberre 76%, decem-berre 79%. Tengeri augusztusra 37%.

Chicago augusztus 21. Buza augusztusra 71%, tengeri augusztusra 31%.

KÜLÖNFÉLÉK.

+ **Öreg uralkodók.** Királyunk hatvankilencé-
dik születésnapja alkalmából érdekes megemlézésre,
hogy Európában sok olyan uralkodó személyiség él,
aki nálánál is idősebb. Nem is említve a pápát, aki
a jövő esztendőben március 2-ikán lép életének tize-
dik évfordulójára, itt vannak:

a luxemburgi herceg	82 éves
a dán király	81 "
a szász-weimar-eisenachi herceg	81 "
az angol királynő	80 "
a mecklenburg-strelitzi herceg	79 "
a meiningeni herceg	73 "
a badeni nagyherceg	72 "
a szász-altenburgi herceg	72 "
a szász király	71 "
a svéd király	70 "

De azért királyunk az angol királynőn kívül,
aki két esztendővel ezelőtt ünnepelte uralkodásának
hatvanéves jubileumát, leghosszabb ideje uralkodik
népei fölött. Utána következik a badeni nagyherceg,
aki 1852. óta ül a trónján.

+ **Az aranyások világából.** Távoli világrészek-
ben, ha valami aranyfüvet fedeznek fel, a legválo-
gatóbb kalandornép verődik össze az aranyzsagra.
Aztán turnak, ásnak, vájják az aranyéret dűhvel,
szenvedélyvel. Az egész életük csupa ideiglenesség,
összerótt fakalyibákban laknak, alig van közük egy-
máséhoz. És csudálatos, hogy az ilyen szedett-vedett
társaságban a tulajdon megvédésére alig kell valami
tenni, mert az aranyások ritkán vetemednek
arra, hogy meglopják egymást. Érdekes világot vet
az ilyen aranyásotelep életére egy aranyásónak a
levele, amelynek egy része így szól: Amikor egy-
két esztendővel ezelőtt chlorider — önálló aranyás —
lettem, néhány szerszámra volt szükségem. Egy másik
aranyás, aki már régóta űzte a mesterségét, ajánlotta,
hogy olcsón megkaphatom tőle a szükséges tárgya-
kat. Elkísértem a deszkakunyhójába. Amikor egy
nagyobb bankjeggyel fizetni akartam, a társam nem
tudott visszaadni a zsebéből. Hát csak úgy levesz a
gerendáról egy nehéz bőrcsokót s a tartalmát, amely
csupa arany volt, csak úgy kiöntötte a ládára, amely
asztalul szolgált.

— Hogyan! — kiáltottam fel meglepetten, ami-
kor a legalább is háromezer dollárnyi kincset meg-
pillantottam. — Ezt a sok pénzt csak úgy itt hagyja
ebben a kunyhóban, amely a legtöbbször be sincs
csukva? Ez egy kicsit mégis csak könnyelműség.

— Ó nem — felelte ő — itt a nagy marako-
dásban senki sem lop, nagy a respektusa Lynch
bíró ő kelmének!

Két évig voltam az aranyások között aztán s
meggyőződtem, hogy ez az ember igazat mondott.

*

+ **Székely kapufeliratok.** A nagy város, az
rideg kalmár. Itt a bérpaloták világában a háziurak-
ban, az építészekben nincs poézis. Felépítenek ház-
szörnyeket kőből, vasból, hatalmas tükrövegekből,
asztán lakó, boltos beköltözik és fizeti a házbért. E-
zel vége az ügynek. Künn a székelyföldön egészen
másképp történik. A székely a házába beledzi a
lelkét is az ő kapufeliratával. Vagy nem mond-e
meg mindent a székely, amikor ilyeneket ír a ka-
pujára:

Péter építette,
Munkával kereste
Isten Segítette,
Katával kereste.

Kovács János az Neven
Látja ezet minden.
Ki Bé Akar jöni
Békés szívvvel legyen
Kivánjuk így legyen
Igaz ember legyen.
De ki lopni akar
Jó Lába is legyen
Mert Én Utol érem.

*

Nekem első házam az Bölöső deszkája,
A második pedig ezen háznak fája,
A harmadik lézen koporsóm deszkája.

*

Az Úr Aláz és Magasztal,
Meggzomorít és Vigasztal,
Ha akar.

*

Ki bé akar jöni, Békés szívvvel legyen
És nagy Botja legyen.
Mert ha lopni akar
Én majd utol érom.

*

Mi haszna szép Házat
Kőből építtetem,
Költözik mahónap
Más belé helyettem.
Ez bár építettett
Kis Gergel számára,
Sok álnok sziveknek
Mérget bosszujára.

*

+ **A hajókatasztrófák és a hajóskapitányok.**

Egy angol lap a legutolsó hajókatasztrófák alkalmá-
ból elmélkedik a szerencsétlenségek okairól és azt
mondja többek között, hogy a hajóskapitány sokféle
elfoglaltsága is nagyban hozzájárul ahhoz, hogy
katasztrófák történjenek. Mert a modern hajóskapitá-
nyának szinte egyszerűen kell a parancsnoki hidon
lenni és egyszerűen házigazdái tisztjét telje-
sítene. Mintha csak a hajó egy nagy szalon volna
s a kapitány a háziasszony. Igaz, hogy a kapi-

tányoknak vannak bizonyos elkerülhetetlen ház-
gazdái kötelességei, amelyeket a parancsnokság
mellett okvetlenül teljesítenie kell. De hát nem le-
hetne ezeket a kötelességeket valami tisztre bízni,
aki aztán elfoglalná a házigazda helyét az asztalnál,
megghallgatná és elintézné a vendégei kívánságait,
panaszait. Hány kiszolgált tengerésztiszt töltené be
szívesen az ilyen hivatást, s e mellett nem csök-
kentene a kapitány jogait és tekintélyét sem? Az
említett angol lap tehát azt indítványozza, hogy
multhatatlanul válaszzák külön a tengerhajózási tár-
saságok a két feladatot és mindegyiket külön-külön
bizzák más emberre.

+ **Színpadí meglepetések kétszázötven rubel**

értékben. A Novosztii című muszka újság nagy új-
donságot mond a közönségnek. Tehén a színpadon!
Vállalkozó szemlélt igazgató! Ilyen felkiáltások-
kal jelenti, hogy Permben megtörténik az a nagy
csuda, hogy tehen lesz a színpadon, élő tehen. A
Novosztii nem olvas magyar lapokat, tudhatná, hogy
ezen mi már rég túl vagyunk. A vállalkozó szem-
léltü direktornó egyébként így jelenti a nagy
oseményt.

Szardán színelőadás lesz nagy meglepeté-
sekkel. A meglepetések a következők lesznek:
három számóvár, öt ébresztő óra, hét fali óra,
lámpa és egyéb tárgyak; azonkívül egy eleven
ló és egy eleven tehen. Mind ennek kétszázötven
rubel az értéke.

Ez érdekes színházi jelentés, s a vállalkozó
szellemű direktornó csakugyan büszke lehet, hogy a
muzzka színpadra ő viszi fel elsőnek a tehenet a ló
és a kutya után.

+ **Gyermekkönyvtár.** Hasznos, kedves intéz-

mény nyílt meg Brooklynban a Tomplins-parkban.
Abba a parkba sok gyerek jár, levegőt színi, futká-
rozni. Most már amelyek ezek közül kedvet kap
valami kedves olvasmányra, bemegy a könyvtárba,
amelyet ott berendeztek, kihozhatja a megkívánt
könyvet, elvonulhat vele valami árnyas helyre és
udíthat a lelkét is.

+ **Ő már tudja. Az urnó:** Julcsa, eltűnt az ír-

asztalom kulcsa. Hozza csak elő azt a kosárkát az
őcska kulcsokkal, talán találok egyet, amely jó az ír-

asztalomhoz!
A Julcsa szobaleány: Ó nem nagysága, azok kü-
zül egy se jó hozzá.

+ **A kis kertész. A mama:** De Klárika az is-

tenért, mit csinálsz!
Klárika: Öntözöm a virágokat a szőnyegen,
hogy frissebbek legyenek.

REGÉNY.

Grubbe Mária.

(11) — Dán regény. —

Irta: JACOBSEN J. P.

Száraz levelek repkednek a levegőben,
a fűvek a földhöz lapulnak, a világos lombokon
pedig örökös változatokban himbálóznak a rügyek.

Aztán egy percig esend volt mindenütt. A
nővények ijedten ütötték fel fejüket, szinte re-
megték a félelemtől. A következő percben megint
végigszivített a szél a kerten.

A hátulsó kertajtón most lépett be Frederik
Ulrik. Zsófia egy percig kíváncsian nézett feléje,
asztán ujra munkája felé hajlott.

Frederik Ulrik elindult az uton, közbe-közbe
megállt s a virágokat nézegette s úgy viselkedett,
mintha sejtelmé sem volna róla, hogy kivile még
valaki van a kertben. Aztán egy mellékutra tért,
megállt egy jácminbokor megett, megigazitotta
egyenruháját és kardkötőjét, levette kalapját s
tovább ment.

Az ősvény éppen oda vezetett, ahol Zsófia ült.
— Ah! Jó napot kisasszony! — mondta
meglepetten.

— Jó napot — felelt a lány barátságosan
s az előtte fekvő himzésbe tűzte a tüt, aztán
mosolyogva bólintott a fejével. Isten hozta
Gyldenlőve ur!

— Ez aztán a vakszerencse, mondta a ka-
tona s mélyen meghajolt. Azt hittem, hogy az
unokateszvért fogom itt találni.

Zsófia ránézett s mosolygott. — Nincs itt,
mondta s mosolygott.

— Nincs — felelt Frederik.

Kis vártatva Zsófia nagyot sóhajtott, aztán
megjegyezte:

— Milyen meleg van ma!
— Bizonyos, hogy vihar lesz, ha meg-
áll a szél.

— Igen.
— Hallották az ágyulővést ma reggel?
— Igen. Szomorú idők járnak felettünk.

Szinte sirni szeretne az ember, ha azokra a
számítatlan veszedelmekre gondol, amelyek az
életét és vagyonát veszélyeztetik s ha az embernek
olyan sok kedves barátja és rokona van, akiknek
vagyonra veszélyben forog, alig tudja megállani,
hogy sirva ne fakadjon.

— Nem kisasszony. A világért sem szabad
sirnia. Különbön is tulságosan sötétnek látja a
dolgokat:

Toujours Mars ne met pas au jour
Des objets de sang et de larmes,
Mais . . .

Ajkához emelte Zsófia kezét.

. . . toujours l'Empire d'amour
"Est plein de troubles et d'alarmes."

Zsófia naívu bámult rá.
Milyen szép volt! Szemének hatalmas,
emésztő éjszakája, melyből tüdőklő fényugarak
között tört elő a hajnal; az ajkak fájdalmasan
szép hajlása; az arc büszke liliomhalványága,
— mely lassanként a rózsaszínbe ment át, mint
a hajnalfénytől rózsaszínre festett felhő; a finom
halántékok, melyek titokzatosan bujtak el a sűrű
fekete haj megett!

Keze remegett, amint ajkához vonta a férfi.
Hideg volt, mint a havint. A himzés lecsu-
szott térdéről, mire Frederik Ulrik egyik térdére
ereszkedett, hogy felemelje.

— Kisasszony! — mondta, még egyre tér-
den állva.

Zsófia intett, hogy ne folytassa s komolyan,
majdnem fájdalmasan nézett rá.

— Kedves Frederik! — könyörgött. Ne
vegye rossz néven tőlem, ha arra kérem, hogy
ne ragadtassa el magát pillanatnyi érzemények-
től s ne rontsa meg azt a jó viszonyt, amely
közöttünk eddig fennállott. Mezlátja, hogy kelle-

metlenség és harag származnék belőle. Keljen
hát fel s üljön illedelmesen mellém s beszéljünk
egymással nyugodtan.

— Nem kisasszony! Én ismerni akarom
sorsomat — mondta Frederik Ulrik s még egyre
térdepelt. — Ön nem tudja, hogy mily nagy és
égető szenvedély lobog szívémben, ha azt hiszi,
hogy jó barátsággnál egyebet nem kérek öntől.
Krisztus véres könnyeire mondom, hogy lehetet-
lenség volna ilyen szerénységet tanusítani. Az én
szerelmem nem lassan és lomhán pislogó szikra,
melyet szája lehelletével örök időkre kiolthat;
par dieu! hatalmasan lobogó láng, amely emésztí
az embert. Önön áll kisasszony, hogy ezernyi
apró lángra bontsa ezt az egyet avagy melegítő,
lassan, de nagyon égő, az égig világító fáklya
legyen belőle.

— De kedves Frederik, legyen kiméletes
irányomban s ne vigyen a kísértetbe, küzdel-
membe kerül amúgy is, hogy ellent álljak szavai-
nak, mert higgye el, hogy én sokat érő és rokon-
szentes nekem; éppen ezért nem akarom önt
hamis és esztelen helyzetekbe sodorni. Ön vagy
hat esztendővel fiatalabb, mint én s az, ami raj-
tam tetszetsző önnek, csakhamar megváltozhatik.
On nevet?! De elfeledi azt, hogy mire ön a
harmincon túl lesz, addig én ráncos arcú, vén
boszorkány leszek; gondolja meg azt is, hogy
ez a jövendőbeli boszorkány pénzt sem vi-
het magával. Mikorra pedig mindez be fog
következni, akkorra ön szánni-bánni fogja,
hogy nem vett rangjához illő feleséget, aki ko-
rához is jobban illene volna, aki karrierjét is
jobban előmozdította volna, mint ez az egy-
szerű nemes kisasszony. Kedves Frederik, kér-
dezze meg előkelő rokonságát, ők ugyanezt
fogják mondani. Am azt elhallgatná, hogy ha
csakugyan házába vinné ezt az egyszerű lányt,
az agyonkinozná önt a féltékenységével, mert
féltékeny volnék minden szempillantására, a szíve
legrejtettebb gondolatára!

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG.

A szőlő. A gazdasági tudósítók közlései alapján jó közepesnek ígérkezik az idei szőlőtermésünk. A szőlők permetezése még mindig folyik. Helyenkint sok a peronosporás szőlő, különösen azokon a vidékeken, ahol a permetezéssel még ma sem törődnek. A szárazság és hőség a bogycók fejlődését több helyen nagyon is észrevehetően akadályozza; a lisztharmat és a szőlőmoly is sok kárt okoz. Általában a szőlők még mindig közepesen állnak ugyan, de néhol már hanyatlottak. A vidékenkint csoportosított jelentések következőképpen hangzanak: A Duna balpartján harmadszor permetezik a szőlőt. Általában jó termést ígér, mert bár néhol a fűrtök hiányosak, azért másuttal a termés mutatkozik. A nem permetezett szőlőkben a peronospora terjed; szörványosan a szőlőmoly is előfordul. A Duna jobbpartján a szem igen szépen fejlődik, de csak közepes hozammal bíztat, mert májdnem minden vármegyében a peronospora és lisztharmat lépett fel, mely helyenkint tetemes károkat okoz. A Duna-Tisza közén a szőlőt bár legtöbb helyen háromszor permetezték, ennek ellenére többfelé erősen terjed a peronospora; levele száradni, bogyója pedig rothadni kezd, itt-ott pedig a kenderbogár és szőlőmoly is tetemesen károsítja. Így a különben jó terméskültségekben csökkenést jeleznek sok helyen. Ez idő szerint még általában jól áll Heves-vármegyében, innen ugyanis eddig még kevés panasz érkezett. A Tisza jobbpartján a peronosporától sokat szenvedett a szőlő. Azonkívül Borsodban a jég okozott benne károkat, kivált az új ültetésben; itt-ott elrugta virágát. Termése nagy átlagban közepes lehet. A Tisza balpartján, a hol szabályszerűen permetezték, jó közepes termést ígér a szőlő; ott azonban, a hol elhanyagolták, a peronospora nagyon ellepte. Békés-Csaba vidéken a peronospora, lisztharmat és szőlőmoly pusztítja, Szarvas körül pedig a szem feketeedik és hull. A Tisza-Maros szögén igen szépen fejlődik, bő termést ígér. Helyenkint azonban lisztharmat és peronospora észlelhető. Az erdélyi vármegyékben a szakszerűen művelt szőlőkben szép s általában is közepes és közepes felüli termés mutatkozik, a virágzás a hűvös időjárás mellett is elég jól folyt le s a fűrtök szépen kötöttek s csak szörványosan panaszkodnak, hogy a fűrtöknél kevés a bogycók. Második kapálását és levelezését, kötözését elvégezték, szintyre a második, — néhány gazdánál a harmadik permetezést is. A peronospora ez ideig csak szörványosan s csak kisebb mérvben mutatkozik, félt azonban, hogy ha a mostani esős idő szárazabbra fordul, a hiányosan permetezett szőlőkben rohamosan fog terjedni.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten pénzben 19.25 frt, áruban 19.75 frt, Bécsben a nyersszesz ára pénzben 19.90, áruban 20.40 frt.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 3911 darab juh. Jegyzett árak: Elsőrendű ürü 22 1/4—24, kivételesen — kr. páronként 20—24 frt, középminőségű ürü 20—22 1/4 krajcár, páronként 16—19 forint, anyajuhok legjobb minőségű — krajcár, páronként 12—18 forint, kivételesen — krajcár, rackajuhok I. sz. minőségű — krajcár, páronként — forint, kivérséi juhok 18—19 krajcár, páronként 9 1/4—14 forint. Szerbiai juhok páronként 10—11 1/2 forint. Kecskék 12—13 forint páronként. A nagy felhajtás és silányabb árura gyengébb kereslet következtében az árak általában 1—2 krajcárral csökkentek kilogrammonként. Csak kiváló minőségű ürükről, melyekből kevés volt a vásáron, fizettek teljes heti árakat.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. augusztus 21-én. Készlet 137 darab. Erkezett 157 darab. Összesen 294 darab. Eladatott 293 darab. Maradt 91 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 43—45 krajcár, 230—280 kgr. sulyban 43—44 krajcár, 320—380 kgr. sulyban 43—44 1/2 kgr. Öreg nehéz páronként 400—500 kilós — krajcár. Malacok — krajcár kilónként. A vásár lanyha volt.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásárosnokban a megtartott vágómarhavásárra felhajtottak 3991 darab magyar, 250 darab galíciai, 66 darab bukovinai, 789 darab németországi, — összesen tehát 5670 darab szarvasmarhát.

Jegyzések: 100 kilogrammonként élő sulyban: magyar hizóökr I. minőségű 35—37 forint, kivételesen — forint, II. minőségű 30—34 forint, III. minőségű 26—29 forint, galíciai hizóökr I. minőségű 36—38 forint, kivételesen — frt, II. minőségű 32—35 frt, III. minőségű 28—31 frt, német hizóökr I. minőségű 38—40 1/4—41 frt, kivételesen — forint, II. minőségű 34—37 forint, III. minőségű 30—33 forint, legelő ökrök 24—30 forint, bika és tehén 24—35 forint.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, augusztus 21.

A nagyobb hozatal ellenére a malmok vételekedve eleinte élénk volt, utóbb azonban vagyonárak nagyobb kínálata következtében ellanyhult. Összesen 25.000 méterháza került forgalomba, változatlan áron. Az új zab ára 5.40—5.60 forint volt.

Eladatott:

Buza. Tisz a vidéki: 300 mm. 82 k. 8 frt 9 1/2 kr, 50 mm. 82 5 k. 9 frt, 50 mm. 80 5 k. 9 frt — kr, 100 mm. 82 k. 9 frt — kr, 100 mm. 79 8 k. 8 frt 9 1/2 kr, 200 mm. 81 k. 8 frt 90 kr, 100 mm. 81

k. 8 frt 80 kr, 400 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 200 mm. 79 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 80 kr, 200 mm. 80 k. 9 frt — kr, 300 mm. 81 k. 8 frt 90 kr sárga, 500 mm. 80 k. 9 frt — kr, 300 mm. 80 k. 9 frt 95 kr, 150 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 500 mm. 80 k. 8 frt 85 kr, 300 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 92 1/2 kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 92 1/2 kr, 100 mm. 80 8 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 70 kr sárga, 100 mm. 80 5 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 80 5 k. 8 frt 80 kr, 300 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 300 mm. 79 k. 8 frt 90 kr, 250 mm. 78 k. 8 frt 90 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 85 kr, 600 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 300 mm. 80 5 k. 9 frt — kr, 400 mm. 79 7 k. 8 frt 95 kr, 300 mm. 79 k. 8 frt 90 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 85 kr felső, 100 mm. 79 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 79 5 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 79 3 k. 8 frt 85 kr, 150 mm. 79 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 79 3 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 79 4 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 79 3 k. 8 frt 80 kr, 200 mm. 79 3 k. 8 frt 87 1/2 kr, 100 mm. 79 5 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 50 kr, 400 mm. 79 5 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 78 5 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 78 5 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 78 5 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 78 5 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 77 5 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 77 5 k. 8 frt 75 kr.

Fehérmegyei: 200 mm. 77 k. 8 frt 70 kr.

Pestmegyei: 200 mm. 50 5 k. 8 frt 85 kr, 600 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 400 mm. 79 7 k. 8 frt 95 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 75 kr, 400 mm. 79 k. 8 frt 75 kr, 1000 mm. 79 k. 8 frt 85 kr, 900 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 200 mm. 78 1 k. 8 frt 65 kr, 200 mm. 78 1 k. 8 frt 70 kr, 500 mm. 78 k. 8 frt 76 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 65 kr, 200 mm. 78 1 k. 8 frt 65 kr, 100 mm. 78 1 k. 8 frt 70 kr, 200 mm. 77 8 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 77 k. 8 frt 70 kr, 300 mm. 79 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 79 5 k. 8 frt 70 kr, 150 mm. 80 k. 8 frt 70 kr, 150 mm. 79 5 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 78 7 k. 8 frt 85 kr, 550 mm. 76 8 k. 8 frt 65 kr, 500 mm. 76 5 k. 8 frt 62 1/2 kr, 300 mm. 76 5 k. 8 frt 50 kr, 150 mm. 76 5 k. 8 frt 40 kr.

Bihari: 200 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 70 kr, 200 mm. 77 k. 8 frt 70 kr, 250 mm. 75 7 k. 8 frt 35 kr.

Szent-Tamási: 2100 mm. 73 5 k. 8 frt 60 kr.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 100 mm. 6 frt 60 kr, 100 mm. 6 frt 65 kr, 100 mm. 6 frt 65 kr.
Zab: Új 100 mm. 5 frt 60 kr, 100 mm. 5 frt 60 kr, 150 mm. 5 frt 55 kr, 100 mm. 5 frt 40 kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készru hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Buza (6)	71 k.	8,55—8,66	77 k.
bánsági	75 k.	8,55—8,66	77 k.
liszavidéki	78 k.	8,30—8,40	76 k.
pestvidéki	78 k.	8,85—8,96	76 k.
fejérmegyei	74 k.	8,15—8,26	76 k.
bácskai	77 k.	8,80—8,90	76 k.
román	75 k.	8,8—8,9	76 k.
szerb	78 k.	8,45—8,56	76 k.
bolgár	79 k.	8,1—8,2	76 k.

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza október	8.49—8.48—8.47—8.44—8.46
Buza (1900.) április	8.74—8.73—8.72—8.71—8.73
Rozs október	6.72—6.70—6.51
Zab októberre	5.26—5.27—5.28—5.25
Tengeri augusztusra	0.—0.—0.—0.—
Tengeri szept.	4.75—4.72.
Tengeri 1900. májusra	4.79—4.81—4.84—4.86—4.84.
Repece augusztusra	11.75—11.85

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Buza októberre	8.46	8.47
Buza (1900.) áprilisra	8.72	8.73
Rozs októberre	6.70	6.71
Zab októberre	5.26	5.27
Tengeri szeptemberre	4.84	4.85
Tengeri augusztusra	4.68	4.70
Tengeri (1900.) máj-ra	4.70	4.71
Repece augusztusra	11.75	11.85

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre	8.47—8.48
Buza áprilisre (1900.)	8.73—8.74
Rozs októberre	6.71—6.72
Zab októberre	5.26—5.27
Tengeri májusra 1900.	4.85—4.86
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	—
Repece augusztusra	—

A budapesti értéktözsde.

A mai tözsde irányzata kezdettől fogva végig lanyha hangulatban mozgott. Franciaországból nyugatalanító táviraleti jelentések érkeztek, melyek Párisban végbement tüntetéseket birtak tárgyul. A hangulat Párisban izgatott, a nacionalisták és antisemiták tüntetéseket rendeztek, melyekkel szemben a rendőrség karhatalommal járt el. Utcai harc fejlődött s 380 sebesült volt. A vezető értékekben élénk eladási kedv fokozatosan árcsökkenést hozott felszínre. A zárlat lanyha volt.

A helyi piacon szintén csekély érdeklődés közben lanyha irányzat volt tulsulyban. A forgalomban Közuti és városi villamos-részvények vettek részt, 2—3 forintra olcsóbb árak mellett. Rima-részvények, melyek az előtözsden szilárd állásrétot foglaltak el, az utótözsden 3—4 forintra olcsóbban zárltak.

A déli tözsde lanyha Berlinre és bécsi nevezetes realizációk befolyása alatt továbbra is lanyha volt, csupán magyar hitelekben volt zárlat felé némi javulás.

Valuták és érváltók merevebbek.

Az előtözsde csendes.
Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 391.25—394.—, Osztrák hitelrészvény 386.60—388.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 349.75—351.40. Rimamurányi vasműrészvény 331.75—334.— forinton.

A déli tözsde változatlan.
Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 390.50—391.50, Osztrák hitelrészvény 385.20—386.50. Osztrák-magyar államvasuti részvény 349.25—350.—. Rimamurányi vasmű részvény 329.75—330.50. Közuti vasút részvény 365.50—367.— forinton.

Az utótözsde kezdetben nyugodt volt, zárlat felé az irányzata javul.

Zárlat: Osztrák hitelrészvény 386.30. Magyar hitelrészvény 391.75. Osztrák államvasuti részvény 350.—. Rimamurányi vasmű részvény 350.— forinton.

Leszámítoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	396.—
Osztrák hitelintézet	388.—
Pesti m. kereskedelmi bank	1440.—
Magyar orsz. közp. takarékpénztár	772.—
Pesti hazai első takarékp.	8525.—
Salgó-Tarjáni köszvénybank	318.—
Magyar cukoripar r. t. B-sor	1062.—
Bpesti városi villamos vasút	209.—

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzlet árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna 36.—40.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 30.—32.— forint, Vörös erdélyi Vörös bánsági forint. Középszemű 38.—40.—. Nagyszemű 41.—43.—. Disznózsír: budapesti 49.50—50.— forint, vidéki —. —. —. városi 4 darabos 42.—42.50 forint, 3 darabos 42.50—43.50 forint, füstölt 46.50—47.50 forint, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség forint, 120 darabos forint, 100 darabos forint, 85 darabos forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség forint, 100 darabos forint, 85 darabos forint. Szilvaiz: szlavóniai 17.75—18.— forint, szerbiai 15.75—16.— forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatözsde.

Eős. augusztus 21. (A *Budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Őszi buza 8.57—8.56—8.57, tavaszi buza 8.83—8.81—8.83, tavaszi rozs 7.27, ősz zab 5.56—5.57, tengeri szeptember-október 5.02, ősz rozs 7.01—7.02, tavaszi zab 5.83—5.84, tengeri május—január 5.10—5.12, repece augusztus—szeptemberre 12.—12.10 forinton.

A bécsi értéktözsde.

Az előtözsden szilárd és kedvező volt a hangulat.

A déli tözsden eleinte kedvező, később valamivel csendesebb az irányzat.

Zárlatkor üzletellen volt a tözsde.

Bécs, augusztus 21. (Magyar értékek számlata.) 4% aranyjárdék 118.10. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 140.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.80. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.75. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 257.—. Rimamurányi vasműrészvény 330.—. Magyar koronajárdék 96.20. 4% os Magyar földterhm. kötvény 94.55. Magyar hitelbank részvény 391.—. Magyar nyerevény kölcsön sorsjegy 181.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 185.—. Magyar kereskedelmi bank 1428.

Bécs, augusztus 21. (Osztrák értékek számlata.) 4 2/3% papírjárdék 100.10. 4% os osztrák aranyjárdék 118.10. 1860-iki sorsjegy 137.25. Osztrák hitelsorsjegy 197.—. Angol-osztrák bank 151.75. Bécsi bankjegyesület 271.50. Osztrák-magyar bank 905.—. Déli vasút 75.—. Dunagőzhajózási részvény 403.—. Dohányrészvény 139.50. Császári és királyi arany 5.70.—. Némét bankváltók 58.90. 4 2/3% ezüst járdék 100.05. Osztrák koronajárdék 100.—. 1864-iki sorsjegy 194.75. Osztrák hitelintézet részvény 385.88. Unionbank 309.50. Osztrák Länderbank 339.75. Osztrák-magyar államvasút

350.—. Elbavölgyi vasut 258.50. Alpesi bányarészvény 275.25. 80 frankos arany 9.55 1/2. Londoni váltóár 120.65. Bécsi Tramway 460.—. Az irányzat nyugodt.

Bécs, augusztus 21. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalommal a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 386.12 Magyar hitelrészvény 392.—. Angol-Osztrák bank 151.75 Union bank 309.50, Ländlerbank 239.75, bankgyűjlesztés 271.50, osztrák-magyar államvasut részvény 350.37, északnyugati vasut részv. 245.50, elbavölgyi vasut 258.50, dunagőzhajós részv. 140.—, alpesi bányarészvény 275.75, májusi járadék 100.10, osztrák koronajáradék —, magyar aranyj. 96.20, magyar koronajáradék —, német birodalmi márká készpénz 58.—, ultimóra —, török sorsjegyek 61.25, rimamurányi vasmű 233.50 déli vasut —, dohányrészvény —, Napoleon d'or 9.55 1/2 Lombard 75.—.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, augusztus 21. (Tőzsdéi tudósítás.) A tegnapi párisi zavargásokra és a gyöngye bécsi előtőzsdére, valamint kedvezőtlen londoni tőzsdére való kiállítások alatt a forgalom gyöngyön indult meg. Bank- és iparértékek realizációik következtében részben tetemesen hanyatlottak. Járadékok szintén gyöngyültek, különösen spanyolok a pestistől való félelem miatt. Transzvali vasutak 3 százalékkal hanyatlottak a dél-afrikai hírek hatására. A második tőzsdéoránban az árfolyamok állandóan bággyadt irányzat mellett ingadozóak voltak. Magánlétszámítások kamatból 4 1/2%.

Berlin, augusztus 21. (Zárulat.) 4 1/2%-os papírjáradék —, osztrák aranyjáradék 100.10, Elbavölgyi vasut —, Magyar koronajáradék 96.10, Osztrák-magyar államvasut 149.10, Kassa-oderbergi vasut —, Bécsi váltóár 169.50, Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.25. Alpesi bányarészvény —, Disconto-Commandit 204.50. Általános villamosági Edison 204.40. Gelsenkircheni 200.—, Laurakohó 262.25. 4 1/2%-os ezüstjáradék 99.75. 4% magyar aranyjáradék 98.70. Osztrák hitelrészvény 241.25. Déli vasut 33.40. Károly Lajos vasut —, Orosz bankjegy 216.25. 4% új orosz kölcsön 99.60. Török dohányrészvény —, Olasz járadék 92.75. Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 162.10. Harpeni 196.25. Az irányzat gyenge.

Hamburg, augusztus 21. (Zárulat.) 4 1/2%-os ezüstjáradék 99.75. 1860. sorsjegy 125.—, Déli vasut 33.50. 4% osztrák aranyjáradék 100.50. Osztrák hitelrészvény 242.80. Osztrák-magyar államvasut 149.25. Olasz járadék 93.20. 4% magyar aranyjáradék 98.75. Az irányzat szilárdult.

Frankfurt, augusztus 21. (Zárulat.) 4 1/2%-os papírjáradék 99.90. 4% osztrák aranyjáradék 100.25. Magyar koronajáradék 96.15. Osztrák-magyar bank 150.80. Déli vasut 33.50. Elbavölgyi vasut —, Londoni váltóár 204.52. Bécsi bankgyűjlesztés 135.50. Villamos részvény 155.—, 3% os magyar aranykölcsön 82.—, 4 1/2%-os ezüstjáradék 99.80. 4% magyar aranyjáradék 99.20. Osztrák hitelrészvény 240.80. Osztrák-magyar államvasut 149.—, Eszackny. vasut 121.80. Bécsi váltóár 169.55. Párisi váltóár 81.—, Unionbank —, Alpesi bányarészvény 274.50. Az irányzat gyenge.

Páris, augusztus 21. (Zárulat.) 3% francia járadék 99.67. Olasz járadék 91.62. Osztrák-magyar államvasut —.

Francia törleszt. járadék —, 4% magyar aranyjáradék 100.55. Török dohányrészvény —, Osztrák Ländlerbank —, 3 1/2% francia járadék 101.90. Osztrák földhitelintézet részvény —, Déli vasut —, 4% osztrák aranyjáradék 101.70. Otomanbank 565.—, Párisi bankrészvény 1035. Alpesi bánya részvény —, Az irányzat gyenge.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 21. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) —, krajcárig. Öreg közép (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban 42 1/2-43 1/2 krajcárig. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammig való súlyban) 44-44 1/2 krajcárig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 44 1/2-45 krajcárig. — II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) —, krajcárig. Közép (páronként 220-280 kilogramm súlyban) —, krajcárig. — Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcárig. — III. R o m á n i a i: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) —, krajcárig. — Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcárig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcárig. — IV. R o m á n i a i e r e d e t i (S t a c h l). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcárig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) —, krajcárig. — V. S z e r b i a i: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 43-43 1/2 krajcárig. — Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 42 1/2-43 —, krajcárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 43 1/2-44 —, krajcárig. Sertéselési szám: 1899. aug. 18. napján volt készlet 43.151 darab, 1899. augusztus hó 19. napján felhajtott 970 darab, 1899. évi augusztus 19. napján elszállított 577 darab, 1899. augusztus 21. napjára maradt készletben 43.444 darab.

Napirend.

Naplár. Kedd, augusztus 22. — Római katolikus: Timót vt. — Protestáns: Filibert. — Görög-ország: (augusztus 10.) Lörinc vt. — Zsidó: Elul 16. — A nap kel reggel 4 óra 50 perckor. — Nyugszik este 6 óra 42 perckor. — A hold kel délután 6 óra 57 perckor. — Nyugszik reggel 6 óra 26 perckor.

A miniszterek nem fogadnak. A nyári lévszereny V. napja délután 3 órakor. Nemzeti Múzeum: Régiségtára, nyitva délelőtt 9 órától délután 1-ig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Iparművészeti múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9-1-ig. Az összes könyvtárak zárva vannak. A Hódolói köztemető. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrassy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9-12-ig és délután 3-5-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelmi történeti múzeum és keleti mintáir az Iparcsarnokban délelőtt 9-12-ig és délután 3-6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3-6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig. Allatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, augusztus 21.

A légnymomás maximuma Nagy-Britannia fölött zárt alakot öltött s a maximum mind jobban elvonulóban van kelet felé; délen aránylag alacsony a légnymomás. Az idő nyugaton felhőtelenebb és száraz lett, míg a kontinens közepén és a keleten még esős; a hőmérséklet a kontinensen állandóan és jelentéktelen a normális alatt van. Hazánkban csupán szórnyávosan voltak esők, a hőmérséklet — kivált az ország keleti felében — igen alacsony. Kihűlés: Tulnyomóan száraz idő várható lassan emelkedő hőmérséklettel.

Vizállás.

Table with columns for location (Inn, Dun, Morva, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Krazna, Latorca, Laborca, Ung) and water level data for various locations like Schárding, Passau, Linz, Bocs, Pozsony, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Ujvidék, Pancsova, Orsova, Magyarfalva, Zsolna, Troneván, Szered, Sz.-Gothárd, Sárvár, Győr, Péttau, Zákány, Barcs, Eszék, M.-Szerdah., Zágráb, Sziszek, Branyovica, Metković, Déra, Szamar, N.-Munkács, Munkács, Homonna, Ungvár.

Magy. kir. államvasutak. 125935/99. sz.

Hirdetmény.

Magyar-keleti-tengerentúli forgalom (Jalaco 1898. évi május hó 1-től érvényes díjszabáshoz f. évi szeptember hó 1-én az I. lép. hatályba, mely az általános határozmányok módosítását tartalmazza. A pótlék példányai a részes szállítási vállalatoknál kapható. Budapest, 1899. augusztus hó 16-án.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes szállítási vállalatok nevében is. (Utánny. nem dízatitak.)

M. k. államv. igazgatóság.

113869/CI. sz.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar vasuti kötelek. Közvetlen díjtételek cukorrépa, valamint répaszeleto.

Az osztrák-magyar vasuti kötelek II. rész. 2-ik díjszabási fizetéshez 1899. évi január 1-től érvényes függelék 67., 68., 69. és 71. tételiszáma alatt magyar feladási állomásokról osztrák leadási állomásokra szállítandó cukorrépa, valamint a fordított viszonylatban szállítandó répaszeleto és méziszápra foglalt rovatók díjtételek 1899. évi szeptember hó 1-ével érvényben kívül helyeztetnek.

Ezen díjtételek helyett a fenti függelékhez kiadandó 1899. évi szept. hó 1-étől érvényes I. pótlék után új díjtételek lesznek életbe léptetve. Budapest, 1899. aug. 5.

Magy. kir. államvasutak a részes vasutak nevében is. (Utánnyomat nem díjaztatik.)

Az iskolaévadra! Vásznon- és fehérnemű-raktár „a szép juhásznéhoz” Kunz és Mössmer, Budapest, Kigyo-tér 1. szám.

Ajánlják dúsvalasztékú, mindennemű és minőségű fehérnemű kelengyékét 8-16 éves iskolás gyermekek részére készen vagy mérték után. Megrendelések utánvétellel és a leggyorsabban eszközöltetnek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen.

Epilepszia. (Nyavalyatörés, nehézkór.) Biztos gyógyulás az „Antiepileptique de Liege” által az idegrendszer minden neméből, kivált pedig a napjainkig gyógyíthatatlannak tartott epilepsziából. A röpirat bő felvilágosítást és a gyógyulási esetek nagy számát igazoló bizonyítványokat tartalmaz. Ezt mindenki ingyen megkaphatja, ki bérmentes levélben kéri. Cimezendő: M. FANYAU gyógyszerész Lille (Nord) vagy TÜRÖK JÓZSEF gyógyszerész Budapest, Király-utca 12 szám.

A szőlők lisztharmat betegsége (OIDIUM TUCKERI) ellen biztos szer a dr. Aschenbrandt-féle réz-kénpor. Sokkal finomabb poroz, 30%-kal kevesebb fogy belőle, mint a tiszta kénporból és egyéb betegség ellen is óvoszer. A réz-kénpor ára: 50 kg. zsákokban ... 28 kr., 10 kg. zsákokban ... 28 kr., 5 kg. zsákokban ... 30 kr. Budapesten vasut, hajó vagy postára adva. A réz-kénpor használatához porozógép (Vermorel-féle) ... 18 frt. kisebb üzembhez fűjtató ... 5 frt. Szűret előtt még ha szeptemberben is, ahol a baj fellépett, egyszer kell porozni. Megrendeléseket elítogd 50%-os előleg beküldése mellett a „BORÁSZATI LAPOK” kiadóhivatala Budapest, Üllői-ut 28. sz. (Köztelek.) A „Borászati Lapok” szerkesztőség előfizetőinek díjtalanul állapítja meg a hozzá beküldött növényi részek betegségeit és választ minden szakkérdésre.

A legjobb gyártmányok elismert Fehértisztító-kivonat. „COMET” védjeggyel. Természetes bőrköröme világos cipő részére bádogdobozban. Francia zsiradék-fénymáz „JACQUAUD PÉRE & FILS” védjeggyel, bádog dobozban. Kapható minden szakmabeli üzletben. Képvisező: Holländer Dáv., VI. ker., Teréz-körut 38.

Dr. Garai Antal orvos, sebész, szemész- és szülészet dor. volt ezass. kir. oszt. főorvos. RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig. Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszeréről is gondoskodva lesz. Nőknek külön váróterem. Utánnyomat megjelenti a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető NAPSZERU UTUTATÓ (már 15-ik kiadásban megjelent) némi betegségek és ezek ázszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv 10 becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentes vagy 90 kr. utánvétel mellett. A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A némi élet öbrédése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hüvelygömbök (tripperek) és hüvelyösszűköltek. — V. A bujások (síphilis). — VI. Fehértestgyulladás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek főnyezje a prostitúció.

Salamon Odön Kocsin és Syalog (Szatirikus társadalmi rajzok) című könyve megjelent második kiadásban. Ára: 1 forint. Megrendelhető a Budapesti Napló adóhivatalában Budapest, József-körut 18.

Eppen most jelent meg! Peterdi Sándor Jette leányai és egyéb ELBESZÉLESEK. Megrendelhető: „Budapesti Napló” kiadóhivatalában József-körut 18. sz.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ,
M. KIR. OPERAHÁZ.
VIGSZÍNHÁZ.
Szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.
Kedd, 1899. évi augusztus hó 22-én.
A fehér csirke.

Operette 4 felv. Irták M. Hennequin és A. Mars. Fordították Zempléni P. Gy. és Makai E. Zenéjét szerzette Roger Viktor.

Személyek:
Chapite. Szirmai Vénkisasszony Kárpát
Antonin Tollagi Tromboli Kovács M.
Bardube Németh Zanna Gazi M.
Angéla Z. Bardi G. Quicubió Ujvári
Chavaudard Solymosi Frisca Elana S.
Babette Makkos E. Bellatesta Szabó A.
Mary Tallán Debora Izsóné
Juliette Eötvös S. Sampiero Kiss
Hortense Róza Paola Harmath

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Kedd, 1899. évi augusztus hó 22-én.
BALEK.
(Cabinet Piderlin.)

Operett 3 felvonásban. Irták: H. Raymond és Burani. Zenéjét szerzette: Hervé. Fordították: Rákosi Viktor és Makai Emil. Rendező: Vidor Dezső. Karagy: Donáth Lajos.
Kezdete 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.
a Krikszínvárosban.
Kedd, 1899. évi augusztus hó 22-én.

Ujházi Ede mint vendég
Egy játszóma piquet.
Vigjáték 1 felvonásban.
Kölcsönkért feleség.
Vigjáték 2 felvonásban.
Kezdete 7 óraker.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Kedd, 1899. évi augusztus hó 22-én.
Két ember tragédiája.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irtá Feld Mátyás.
Személyek:
Cérna Nyilassy Éva Lubrincoz
Vig Hidvégi Olga Marosi
Gyürkóvics Sziklai Regina Erdei
Titlle Kőmlei Miss Elsa Nyilassy

KISFALUDY SZÍNHÁZ.
Ó-Budán.
Kedd, 1899. évi augusztus hó 22-én.

Sulamit, Jeruzsálem leánya.
Keleti opera 4 felvonásban, 7 képpben. Irtá: Goldfaden Dávid. Zenéjét szerzette: Davidsohn Emánuel.
Személyek:
Monaco. Radó S. Abigail Kápolnai
Sulamit Kövessy Zsigang Tukoray
Absolon Erözkövy Ezriel Tarján

Somossy Mulató
Albrecht Ferenc, bérlo.
A mulató 16 fokra szellőztetve van.
Kezdete 1/2 óraker, vége 12 óraker.

Ma szenzációs siker!
Der Heiratsschwinder
bohózat 1 felv. Buchbinder B.-től.
Szenzáció!!! Szenzáció!!!
Billard Leo jongleur comique.
Syr Carola excentrikus énekesnő.
Arry-Harry zenebohó.

Syrén nővérek énekkettős.
Milton fivérek a 3-szoros nyújtón.
Visinszkaja Anna nemzetközi énekesnő és transzformációs táncosnő.
Kline Sándor hasbeszélő, járó automataival.

A mulató villamos világítását Wüste és Rupprecht cég építette saját telep eszközzel.
Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. nagy dohánytözséjében Károly-körút 26.

CIRCUS HENRY
Igazgató és tulajdonos
Koschke Henrik
a városligeti állatkertben.
Ma és mindennap este 1/2 8 óraker
nagy, fényes előadások
folyton változó műsorral. Csak I. rangú művészek fel lépte. Nagyszerűen idomított lovak elővezetése és lovaglása, valamint Jonny a csodaelefánt elővezetése Henry igazgató által.
Minden vasár- és ünnepnap két előadás d. u. 4 óraker és este 1/2 8 óraker.
Helyárak: Páholyülés 2 frt. Zartszék és tribünülés 1 frt 50 kr. I. hely 1 frt. II. hely 60 kr. Karzat 30 kr. Jegyek előre válthatók Kertész (Patzik) Luiza szivaros boltjában Szervita-tér.

Ős-Budavára.

Ma Kedden, 1899. augusztus 22-én.

O-Kabé Regnis Carmencia.
Uj! Uj! Uj!
Ganivet.

Yara.
Uj! Uj!
Black és White

a 10 órai varieté előadásban.
Megelőzőleg 8 óráról kezdve
Operette, vigjáték, ballet.
Belépődij este 7 óráig 30 krajcár, azután 50 kr.
Méréskel árú belépőjegyek a dohánytözsékben kaphatók.

FEHÉRLÓ SZÁLLODA éttermei

Budapest, Kerepesi-út 15. szám.
Kitünő magyar és francia konyha, valódi bel- és külföldi borok. Dréher-féle sörök. Ma és mindennap zeneestély, Hegedűs Gyula pécsi hírneves zenekara által.
Pontos kiszolgálát. Mérsékelt árak.
Színház után friss étlap.
Külön termek. Szeparék.
Greccák Robert, vendéglős.

Legyen szerencsés a MURÁNYI KÁVÉHÁZBAN VII., Murányi- és Elemér-u. sarkán.
Kitünő Seifert-féle karambóli asztalok, a legjobb kávéházi italok, kőbányai sörök, bel- és külföldi borok. Naponként cigányzene a 15 éves Horváth Ernő cigány hegedűművész vezetése alatt.
Pontos kiszolgálát. Mérsékelt árak.

Gimnáziumi érettségire
előkészíték legalább VI. középiskolával bírót,
kereskedelmi érettségire
legalább IV. középiskolával bírót.
Bővebb felvilágosítást nyújt
SZIMANYI S. nyug. tanár s igazgató,
Andrássy-út 51. sz.

Melyik nőnek ne volna legfőbb törekvése az, hogy tudjon sütni, főzni?
A jó étel elkészítése igazi művészet.
Erre a művészetre tanít meg a

Képes Budapesti Szakácskönyv
St. Hilaire Josefa, Kovács Géza, Örn Anna, Gombos Erzi, Moesz Gézané, öz. Gyöngyössy S.-né nyomán szerkesztette
ZEMPLENYI SZABÓ ANTÓNIA.
Függelék:
A magyar gazdasszony kinstára.
Hatodik, négy színezett képpel, 53 fametszettel és számos kiváló magyar étellel bővített kiadás. Nagy negyed-réti 583 lapon, a legdiszesebb kiállításban.
Ára füze csak 1 frt 80 kr. Tartós felvázsonkötésben, színmotatu táblával 2 frt. — Diszkrétben 3 frt.
E legjobb és legterjedelmesebb valódi magyar szakácskönyv közel 1500 ételt s egyéb receptet vagy tárgyat tartalmaz, ami által minden háziasszonyra igazi nélkülözhetlen kincsesdő válik!
Egyszerű és nagyuri konyha vezetősére egyaránt alkalmas.
Megrendelhető a pénz előlges beküldése esetén bérmentve a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában,
József-körút 18.

Zongora

termekben
Kossuth Lajos-utca 22.

(Károly-körút sarkán.)
Zenepalota.

a legjobb zongorák állandó áru választékban

ERARD
Éres párisi és londoni zongoragyár (szállítója az angol királynőnek és az egész királyi családának) egyedüli képviselése valamint a **EURICH** a szász királyi udv. szállítója

világhíri zongoráknak mely gyártmány minden más zongorát messzeutúl szornyal — kizárólagos képviselése.
Sternberg Armin és Testv.
hangszer-gyár cs. és kir. udv. szállítók

Zongora-termek:
Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút sarok.)
Zenepalota

Magy. kir. államasutasok igazgatóság.
Hirdetmény.
A magy. kir. államasutasok igazgatóságától vett értesítés szerint az Abbazia, Lussin-piccoló és Cirkvenica üdülőhelyekre, tovább a dalmát partvidékre, valamint Olaszországba való utazások megkönnyebítése céljából Bécsből Fiuméba és viszont Budapestten menjettyek és pedig: az I. osztályban 38.70 a II. osztályban 24.40 a III. osztályban 11. 80 koronát adának ki. Ugyan ezen árakon Bécs-Zágráb és Károlyváros között is adának ki közvetlen menjettyek Budapestten át. Ezen menjettyek, melyekből az I. és II. osztályiak a gyorsvonatok használatára is jogosítanak, snapigérvényesek és azokkal ezen időtartamon belül az utazás Budapestten láttamgás mellett megszakítható.

Egyuttal felemlíttek, hogy Bécs és Budapest valamint Budapest és Fiume között háló és ékező kocsi közelednek tovább, hogy Fiuméből a alalmát vidékre a közlekedést a magyar-horvát hajózási társaság kényelmese hajó Fiuméből Velencébe és Anconába pedig az Impresa-Fiume Venezia legnagyobb kényelmekkel berendezett termes gőzhajó igen olcsó viteldjakkal mellett közvetik.
Bővebb felvilágosítás Budapestten a városi menjettyek iródban (Hungaria szálloda) és Cook Tamás utazási ir dájában (Nemzeti szálloda) nyerhető továbbá Nagel és Wartmann cég utazási iródbájában és Bécsben, valamint a Cook Tamás féle, Schenker és Társa utazási iródban Bécsben, Stangen Károly utazási iródban Berlinben és Antonio Puolinál Velencében nyerhető.
Budapest, 1899. évi augusztus hó 3-án.
Az igazgatóság.

AMAGYAR KÖNYVTÁR eddig megjelent számai.

Szerkesztő: Radó Antal. Kiadja: Lampel Róbert (Wodlauer F. & Co.)
Az eddig megjelent 120 szám együtt véve hav 1 frtos részletfizetésre is kapható.
Az első részlet kiírására már a 120 cím egykorra szállított. Egyes szám ára 15 krajcár.

*1. Katona József. Bánkban. (Beóthy Zs.)
2. Maupassant. Apró elbeszélések. (Tóth B.)
3. Berzeonyi Dániel válogatott ódái.
4. Coppée. A kovácsok sztrájkja s más elb. költ. (Radó A.)
5. Kisfaludy K. A kőrök. (Beóthy Zs.)
6. Szépessy. Humoreszkek.
7. De Amicis. A bor. (Tóth Béla.)
8. Zrínyi. Szigeti veszedelem. (Bánóczy.)
9. Maurier-Potter. Trilby. (Fáy Béla.)
10. Csokorai. Dorottya. (Négyessy.)
11-12. Arany János válogatott balladá. Isk. k. (Riedl.)
13. Olasz elbeszélők tára. (Radó.)
14. Petőfi. Uti rajzok.
15. Dumas. A kaméllás hölgy. (Szemere A.)
16. Szomaházy István. Légyott harmasban.
17. Francia elbeszélők tára. (Ambrus.)
18. Róvetta. Abecstenenek (Radó.)
19. Kisfaludy Károly válogatott költeményei. (Bánóczy.)
20-21. Shakespeare. Szentiván-áji álom. (Arany J.) Isk. kiad.
22. Kármán J. Fanni hagyományai. (Bánóczy.)
23. Byron. Manfred. (Abrá nyi Emil.)
24. Agai A. Viola Vera.
25. Sardou és Najac. Vajunk el. (Fáy Béla.)
26. Deák Ferenc 1861-iki felirati beszéde.
27. Aleschylsz Aleáncolt Prometheus. (Zilahy.)
28. Bárony István. Vadászirtótenetek.
29. Murgor-Barrière. Bohém-élet. (Radó A.)
30. Béla király névtelen jegyzőkönyve. (Szabó-Mika.)
31. Molière. Dandin Gy. (Hevesi.)
32. Graozs György. 1848. március 15.
33. Bourget. Három elbeszélés. (Hevesi S.)
34. Szabolcska Mihály. Versek.
35. Turgonyev. Az ötödik kerék. (Sz. Noga J.)
36. Kossuth Lajos 1848. jul. 11-iki beszéde.
37. Fiammarion. Csillagos esték. (Tóth Béla.)
38. Tóth Kálmán. A király házastulaja.
39. Droz. Azur, az asszony és a baba. (Bérgy.)
40. Vértési Arnold. Kisváros történetek.
41. Ibsen. A négyföldöl. (Vikár Béla.)
42. A kuruc-világ költészet. (Kardos.)
43. Schiller. A messinai menyassz. (Váradi A.)
44. Petőfi. Elbeszélések és hírlapi cikkek.
45. Poe. Rejtelmese történetek. (Tolnai V.)
46. Jókai. Emlékezések Rudolf trónörököséről.
47. Kozma Andor. Vig elbeszélések.
48. Butti. Az erkölcsstelen. (Tóth Béla.)
49. Petőfi né naplója és levelei. (Jókai.)
50. Tennyson. Arden Enoch. (Lőrinczy Zs.)
51. Mural Károly. Huszárserelem.
52. Magyar népballadák. (Morvay.)
53. Cavallotti. Énekek éneke. (Radó Antal.)
54. Fáy András válogatott meséi. (Badiés.)
55. Szalagub. A medve. (Ambrözyöcsy D.)
A *gal jelölték színművek. A zárjelbe tett név a fordító, átdolgozó, vagy közbebeosztó neve.

56. Ambrus Zoltán. A hajóőrök. (Fáy Béla.)
57. Meyer Konrad. Egy szegény fia szenvedése. (Hevesi.)
58-59. Jókai. Helvita.
60. Csesev. Falusi asszonyok. (Szabó Endre.)
61. Kőlcsey válogatott beszédei.
62. Yka. Ujjászületés. Amerikai regény.
63. Áldásy Antal. Pázmány Péter élete.
64. Falk Miksa. Erzsébet királynéről.
65. Ciceró. Az öregségről. (Fábán Gábor.)
66. Ruyard Kipling. Indiai elbeszél. (Mikes L.)
67. Kabos Ede. A csengeri kalapok.
68. Szalárdi János siralmas krónikája. (Angyal D.)
69-70. Arany. Toldi Isk. k.
71. Molière. A fősvény. (Hevesi Sándor.)
72. Jókai. A fekete vér.
73. Plutarchos. Perikles. (Kacsóvics K.)
74-75. Arany kisebb költeményei. (Moravcsik Isk. kiad.)
76. Spanyol elbeszélők. (Szalai Emil.)
77. Nansen. Éjen és jégen át. I. A Fram utja. (Brózik K.)
78. Ugyanaz II. r. A szánut.
79. Gvadányi A. pélekei nótárius. (Kardos.)
80. Bracco. Pietro Caruso. Verga. Parasztbecsület. (Radó A.)
81. Mikszáth Kálmán. Két elbeszélés.
82. Coppée. Henriette. (B. Tölgyessy Margit.)
83. Matilde Serao. Lányok. (Tóth Béla.)
84. Sophokles. Antigone. (Kemenes József.)
85. Abrányi. Marc. dalok.
86. Tolnai Lajos. A nagygyarostok.
87-88. Arany. Toldi estéje. (Bánóczy.) Isk. kiad.
89. Giacosa. Borus szerelem. (Radó A.)
90. Heitai Gáspár válogatott meséi. (Imre.)
91. Musset. Tizian fia. (Marquiss Géza.)
92. Kiclland. Elbeszélések. (Ritók Emma.)
93. Wells. Világok harca. I. rész. (Mikes Lajos.)
94. Wells. U. az. II. rész.
95. Kőlcsey válogatott versei. (Négyessy.)
96. Boccaccio válogatott elbeszélései. (Radó A.)
97. Keleti G. Markó Károly sora. (Ambrus Z. és Tölgyessy M.)
98. Francia elbeszélők. II. rész. (Radó A.)
99. Olasz elbeszélők. II. sorozat. (Tóth B.)
100. Jókai Mór. Szép Angyalok. Kis képek.
101. Arany. Az első lopás. Jókai ördöge. (I. k. k.)
102-105. Arany. Személyek Toldi szerelmese. (Moravcsik G.) Isk. kiad.
*106-108. Shakespeare. János király. (Arany J.) Iskola kiadás.
*109-112. Shakespeare. Hamlet. (Arany J.) Isk. k.
113. Papp Dániel. Utolsó szerelem és egyéb elbeszélések.
*114. Molière. Botcsinálta doktor. (Gabányi Á.)
115. Virág Benedek válogatott költeményei.
116. Mural Károly. Mesemese.
117. Dr. Korömáros Kálmán. Kerékparos Káté.
118. Farina. Erősebb ahaélnál. (Tóth Béla.)
119. Orszel elbeszélők tára. (Ambrözyöcsy D.)
120. Cserei Mihály. Híriájja. Kiad. Angyal D.

A *gal jelölték színművek. A zárjelbe tett név a fordító, átdolgozó, vagy közbebeosztó neve.

BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala József-körút 18.
Megrendelői barok.
Alulírott megrendelem a „Magyar könyvtár” 120 számát 20 frt értékben. Kételemem kagamat mindaddig minden hol eslejen havonként 1 frtos tennetveztet cének befizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.
A részletfizetés be nem tartása esetén a cég a részletet postai megbízás utján beszedi. A megbízás be nem váltása esetén a számla teljes összege azonnal esedékessé válik.
Név és Alia: Lakhely és kelet: ;

PALAIS ROYAL

ORLAI SÁNDOR, perzsa császári, spanyol királyi udvari szállító, a fő- és székváros legnagyobb áruháza.

Koronaherceg-utca 8. BUDAPEST (Harisch-bazár.)

A következő cikkeket gyári árak mellett ajánlja, egymint világhírű **gyémántutáztatalt**. Valódi arany- és ezüstműveletekben fülbevalók, gyűrűk, mellék, gyöngyök stb. tíz évi jótállás mellett. Nász- és alkalmi ajándékok **Kínai ezüstárak, 30 évi jótállás mellett**. Vajartók, cukortartók, kenyérgosarak, gyümölcslátók, díszkosarak, evőkészletek, gyertyatartók, teakannák, kávémáslók. Cognac-, liqueur-készletek, finom bronz-árak, figurák, korszók, virágkelyhek, **dísz-asztali álló órák** mindenféle nagyságban 10 forinttól 75 forintig. Svájci zseborák 3 főtől följebb. Arany fémövek (Gürtel), bársony, acél és mindenféle moirée és fehérré glacié bőrövek darabja 75 krtól 15 frittig. **Valódi párizsi legyezők**, valódi ezüstműveletek, színházi látszóvek, **finom bórdíszmü-árak**, u. m. szivar- és levéltárcák címerrel vagy monogrammal **dus választékban**.

Képes árjegyzék ingyen.

Képes árjegyzék ingyen.

Sárga Dominó.
Írta: **PREVOST MARCEL**, Fordította: **Bethlen Oszkár**.
Ára: 50 krajcar.
Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában.

Sneidig egyenruhákat készít
BLUM SÁNDOR
Budapest,
Váci-utca 12. szám.

Csemegeszőlő eladási hirdetés.

A kecskeméti állami Miklós-telep ez évi csemegeszőlő termése f. évi augusztus hó 28-án d. e. 10 órakor a helyszínén tartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Az eladó szőlő mennyisége, fajta szerint körülbelül a következő:

1. Chasselas fajta	} 10000 kgr.
2. Muskotály	
3. Más, kizárólag csemegé	} 10000 kgr.
4. Oportó	
5. Mézes fehér	
6. Aramont	
7. Dinka	

E mennyiségek azonban csak becslés alapján állapítottak meg. A tényleges mennyiség több vagy kevesebb is lehet.
A szőlőt a telep saját munkaerejével szedeti le s a bevételnek a mázslásnál netto sulyban, készpénzfizetés ellenében adja át.
Kecskemét, 1899. augusztus hó 17-én.

A Miklós-telep igazgatósága.

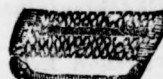
Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó, diófa fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	4 frt
2 ágy, diófa, fényezett	22 "	1 íróasztal, 3 fiókos	18 "
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8 "	1 hálószoba, matt diófa	125 "
1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett	14 "	1 hálószoba, faragott	170 "
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt	38 "	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat	60 "
2 ágy, magas, diófa, matt	38 "	1 garnitúra selyem-behuzat	30 "
2 éjjeli szekrény, diófa, márvánnyal	22 "	1 garnitúra plüss-behuzat	95 "
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, feh. márv. 46	"	1 szalonasztal	10 "
1 diván, magas támla szőnyeggel	40 "	1 consol márvánnyal és tükör	26 "
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14 "		

Nagy választék egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelep Budapest, Erzsébet-tér és Sas-utca sarok, I. emelet. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP IAN PAP IAN PAP IAN

1. Öszehajtható vaságy 8 matracal	10.-	1. acél sodrony ágylétesít	5.-
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengerifü téjváncos	1.-
1 " caochmir paplan	2.50	1 levegőt szalmaszak	2.30
1 " satin caochmir paplan	3.50	1 matrac	3.80
1 atlasz caochmir paplan	4.80	1 Crinde Afrique matrac	4.50
1 atlasz selyem paplan	7.50	1 lószőr	12.-
1 fodros atl. sely. paplan 12.-		1 párnázott ruganyos matrac	16.-
1 " jó vásonz ágylépedő	1.80	1 nagy szoba szőnyeg 200/300/2.5	1.50
1 " vás nátkül	1.20	1 ablak tunis függöny	1.50
1 drb jó vásonz chiffon paplan lenedő	1.80	1 bútor ágylétesít	2.30
1 drb finel takaró pokróc	1.80		
1 drb jó lópokróc	1.50	1 futószőnyeg méterenkint 25 krtól 4 frittig.	

GICHNER JANOS és TARSA paplan, matrac és kárpitosru gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalterítő stb. nagy vái ártékban.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem teljes árakat küldünk, vagy a pénzt visszadjuk.

Diskrét betegségek ellen.

Ideg- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlik különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionális betegségei, valamint bármily nagyfokú gyengeségi állapotok (impotentia) ellen páratlan sikerű gyógyhatású folytán legmelegebben ajánljuk

DR MITZGER TIVADAR HIRNEVES

HYDRÓ-ELEKTROTHERAPIAI RENDELO-INTÉZETÉT

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern kgyia s orvosi technika elsődrendű vívmányai szerint a korszakalkotó „Katharose” gyógymód alapján nagyszabású gyógyteremmel van berendezve és a legrövidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosít.
Tápadozat gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.
Az intézet nyitva d. e. 8-11-g, d. u. 2-8-gig. Levelekre díjmentesen válaszolunk.
Külön váró- és gyógyterem, külön be- és kimenet.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonarorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSÝ,

v. cs. és k. ezredorvos.
Electrotherapiail rendelő intézete
Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb húgyveszfolyásokat, bujázókros sebeket, syphilist, az önfertőzöttetés utóbbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű
Electro-Massage vagy Psychrophor

Által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezőményekké létrejött hátgerincbajokat gyógyít a legujabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 óratól 4 óráig; este 7-8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön váróteremek.
Levelekre díjtalanul azonnal válaszolunk; esetleg gyógyeszerokről is gondoskodva lesz.

Csemegeszőlő eladás.

Méltóságos gróf **Károlyi Mihály** kaáli csemegeszőlőtelepéről augusztus hó 25-től kezdődőleg mintegy **150 métermázsza csemegeszőlő eladatik**, tőkéről nevő által szedve és esomagolva s az uradalom által Kaálkápólna vasutállomásra szállitva, vagy pedig az uradalom által szedve, esomagolva és vasutra állitva.

Ajánlatok az uradalmi felügyelőséghez

Kompoltra
u. p. Kápolna, (Hevesmegye), kéretnek.

Kézimunkák

himző anyagok és himzőszövetek rendkívüli nagy választékban szabott gyári árakon kaphatók

BÉRCZI D. SÁNDOR női kézimunka nagyiparosnál, Budapest Kirtóy-utca 4. Lenujjabb képes árjegyzéket 1725-redeiteli kézimunka-rajza kivánatra bérmentve küldöm. Gyári raktár legjobbnak elismert

Hozzávaló himzőkeret és himzőanyagok nagy választékban.

II. Legolcsóbb és legjobb szakácskönyv!!
Szegedi új szakácskönyv legujabb (4.) bővített kiadásárta: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett.
csak 1 forint 50 krajcár.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.
József-körút 18.

M. kir. államvasutak: 120481/99. sz.

Hirdetmény.

Ünnep-vasárnapiszemélyszállító vonatok Varasd és Golubovec között.
A Varasd-goluboveci h. é. vasuton t. é. augusztus hó 15-től kezdve szept. hó 30-áig minden ünnep- és vasárnapon irányonkint egy-egy személyszállító vonat fog forgalomba helyezettetni.

A varasd-goluboveci irányban a vonat Varasdról délután 12 óra 23 perkor indul és Golubovecra délután 2 óra 46 perkor érkezik, visszafelé pedig a vonat Golubovevről este 6 óra 40 perkor indul és Varasdra esti 8 óra 54 perkor érkezik. A részletes menetrend az ez alkalomból kiadott külön hirdetményből kivehető.
Ezen vonatokhoz Csáktornyáról Golubovecra és vissza a

II. oszt. 2:60 korona
III. oszt. 1:70 korona.
Varasdról Golubovecra és vissza pedig a
II. oszt. 1:70 korona
III. oszt. 1:10 korona
Árral 24 óráig érvényes mérsékeltáru menetérti jegyek adatkat ki.
Budapest, 1899. aug. 7-én. Az igazgatóság.

Patyi Testvérek Butor-áruháza.

Budapest, Kerepesi-ut 9/a., földszint és I. emelet, Pannónia-szálló mellett.

Nagy választék, kizárólag szilárd hazai gyártmányu asztalos és saját készítményű kárpitozott butorokból, minden versenyt és hirdetőt árákat felülmúló olcsó árakon. Teljes lakásberendezések, nyaraló, fürdő- és szálloda-butorok 2 évi jótállás és felöltség mellett szállitunk.
Tévedések elkerülése végett cégünkre és címünkre figyelni kérjük. Díszes butor-album 1 fritt beküldése mellett bérmentve küldetik meg.

Minden szó egysejtes beiktatása post... 30 kr. kincstári helyyeldij jár.

APRO HIRDETÉSEK

A hirdetesekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadohivatallal: Jozsef-körut 18. szám.

Levelbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadohivatallal mindig közölni kell.

APROHIRDETÉSEK és ELŐFIZETÉSEK

felvételnél a BUDAPESTI NAPLO részére a kiadohivataltban Jozsef-körut 18., valamint a következők adány-társaságban: Breuer öregek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tózsde Pesti-főter. Weitzfeld Jakab, Király-utca 1. Benda Jozsefné, Andrássy-utca 59.

Schwartz hirdetés iroda Marokkói-utca 2. Soprony V. adány-nagy-tózsde, Kerepesi-utca 1.

Május 31!!! Bűneimet százasosan leróttam, újabb nem bántottalak, utolsó szózatod jellegű volt, mi tehát az események magyarazata? Vagy elveszett egy level? Megbocsáthatlan hibám, hogy hat hónap előtt nem beszéltem az idősebbik ívéréddel, ma merényletnek fogod tekinteni, és mégis fogom tenni, tartozom ezzel Neked, nekem és egy csomó embernek. Hol is volt az eszem eddig? Ha senmi áron nem akarod, tudósíts, 24-ikéig várok. Esetleg sürgönyileg. Ha el akarsz pusztítani, jó, de ehhez sem értesz, jó támogatni fog észvéled, szívével. Ez az egyedüli mód a tragédiát kikerülni. És ha meg nem teszem, mi marad hátra, a fővárosba nem jöhetsz most, midőn kinyitják a deliriumos fogók értéket. Tudod, hogy mi voltál nekem, ezt nem lehet, miot a szivart felcserepleni ujjal. Ha megtiltód, hogy beszéljek, nem felelek semmiért. Kétszer közöltetem. 4777

Esdyve kéri vasárnap este Opera kávéházbeli ajtó mellett asztalnál közvetlenül szembe ülő urhölgytel mielőbbi ismeretség megkötésére, megígézett barmója „Örökre felejthetetlen” cím alatt kiadohivataltba. 4788

Sulamith! Tegnap este nem mentem el mándjárt, de hogy aztán nem jött ki, (látam, hogy asztalhoz ült azzal a hölgygyel), hát tovább álltam. Szeretnék azért mégis találkozni kegyekkel, még pedig ha lehet, mielőbb, mert engem is nagyon érdekkel a dolog. Irjon kérem! Addig is üdvözli P. 6716

Katica S. Jelzett helyen délelőtt nem találkoztunk, mert fontos ügyben leszek elfoglaltva, hanem kedden este 10 és 11 óra között a tudatott kávéházban leszek és figyelemmel kísérek. Az én ismertető jellem az a virág lesz, a mit irt és kérem, hogy adjon módot rá pár szócikát váltani, én majd találak valami alkalmat, csak arra kérem, hogy ne ütessen föl. Tehát újra: kedden este 10-11 óra között az Elite-kávéházban. Addig is üdvözli Lajos.

Say! Boss! Oh you oldascal! What are you talking about? Is this the way to treat your benefactor? Wait! As soon I see your cunning face (I wish it shall be as later as possible) you will get your share. Don't be sorry for it now - as you will be later sure. Wishing you plenty of milk remain yours Old one. 6896

Kávé

4 1/2 kgr. Hondurakávé 6.30 4 1/2 „ Java-kávé... 6.25 4 1/2 „ afr. mocca-kávé 6.25 4 1/2 „ gyöngy-kávé... 6.30 Széküldés bárhoa bérmentve utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. A posta-csomagvegyes fajokból is összeállítható. 8086. Feltétlen szolid kiszolgálás

Németh Viktor Budapest, VIII., Jozsef-körut 44./BB. sz.

Szerényesség 20. Ott leszek. Kérem ne városson soká s mitűn már ugys ismer, könnyitse meg a közeledést. 6789

Klára. Véghetetlenül szeretlek. Szenvetesen, golyghája volt távozásod, de szerelmem nagyobb szenvedés-sémnél. Édes soraid vizsgáltnak. Szeres, mint én Téged, mert csak szerelmed enyhitheti szenvedéseimot - Rajongásig imádlak, Tied most is minden percem és a reményteljes édes jóvőé. Irj magadról sokat Téged imádó szegény uradnak. 4783

Vezérlő csillagom. Épp most vettem B-re irt kedves leveled, úgy látom, pönteken feladott levelem nem kaptad édesem, melyben irtam, tovább kell utaznom B. megyébe, talán 5 napra. Kérlek tudass Or...ra, megvan-e azon levelem. Igyekezem hazajönni mielőbb. Csókol ezerszer sirig hű Buksi. 4784

Egy komoly fiatal ember, önálló üzlettel bír, házasság céljából egy szerény leányka ismeretségét keresi. Levelek „Komoly ajánlat” jelleg alatt a kiadobá kérék. 2618

Fiatal ember, ki a magyar és német levezetésben és román nyelvben jártas, szeptember 15. belépésre keresetik. Az állás szabad lakással, fűtés és világításal van egybekötve. Ajánlatok a fizetési igények megnevezésével a „Bihari Erdőipar” Bihar-Dobrest címére intézendők. 4781

Midervarráshoz varrólányok, valamint tanuló lányok fizetés mellett felvételnél. Cim a kiadohivataltban. 2470

Szép olcsó lakások 3 utcai, 1 udvari szobából azonnal vagy novemberre kiadók. Podmaniczky utca 18 és Eötvös-utca 39. sz. 4785

Nagyon előnyös feltételek mellett keresetik intell. lakótárs elegánsan burtozott, tisztá külföldi útjaira szobába. Angolul tanulni óhajtó ur részére kitűnő alkalom. Bővebbet a kiadohivataltban. 2469

Kiadó lakás 2 utcai szoba, konyha, előszoba, fedett veranda a Hermína-ut egy villájában (téli is lakható) november hó elsőjére kiadó. Évi lakbér 240 frt. Cim a kiadobán. 2468

Angol tórszállás órákat óhajtana venni fiatal ember, lehetőség szerint angolul hólgytől. Megkereséseket „English” jellegével e lapoz kérék.

Ménesi csemege zölh nemefajú rózsá, valamint legfinomabb kevert arad-hegy aljai csemegefajok 5 kigrmos postakosarankint bérmentve bármely állomáshoz - 2 frt 30 krért kapható - utánvét mellett Ring Zsigmondnál Aradon.

Köhögésnél, rekedségnél vegyen 30 krért Réthy-féle pemete-fücuorkakát.

Ügyes szabóné ajánlkozki házakhoz és házban kívül ts mérsékelt díjazásért. Cim a kiadobán. 2341

Szép írású hivatalnok az esteli órákra keres írásbeli munkát szerény díjazás mellett. Cim a kiadobán. 2465

Elegánsan burtozott külön bejárattal szoba azonnal olcsón kiadó. Cim a kiadohivataltban. 2438

Villában keresek két-három szobás, konyha, éléskamra és minden hozzátartozókkal állandó lakást a villamos vasut közelében Budán, vagy a pesti oldalon. - Ajánlatokat kérek „S.V.” jellegével e lapoz. 2466

Nyomdai részvénytársaságnál egy intelligens, értelmes fiu tanoncul felvétetik. Cim a kiadobán. 2465

Utcai lakást keresek a Teréz- vagy Lipótváros valamelyik főbb utcáján, mely áll szobából megfelelő mellékhelyiségekkel. Azonnali behurokolásra alkalmas új ház előnyben részesül. Ajánlatokat „Azonnal” jellegével a kiadohivataltba kérék. 2460

Teljes ellátást nyer egy vagy két jó házból való középiskola tanuló, tisztességes keresztény családnál, a belváros közvetlen közelében, esetleg zongora használattal. Cim a kiadohivataltban. 2463

Kitűnően végzett, tanító állást keres akár helyben akár vidéken mint nevelőné, szives megkereséseket „Szorgalmas” címen továbbít a kiadohivatalt. 2462

Csinosan burtozott szoba külön bejárattal a Jozsef-köruton azonnal kiadó. Cim a kiadobán. 2449

Igen jó ellátást kaphat Budapestben egy jó házból való tanuló v. leány egy intelligens gyermektelen keresztény családnál. Lelkiismeretes felügyelet biztosítva. Cim a kiadohivataltban. 2425

Erőteljes, fiatal övgyeres foglalkozást egész napra, vagy gazdasszonyi állást, (esetleg vidékre) miután az összes háztelendőkét végzi, úgyintén érti a tejkezelést, kerti munkát és igen jól főz. Cim a kiadohivataltban. 2454

Erdemes takarékpénztári tisztviselő délutáni foglalkozást keres, esetleg üzletekben könyvelést és levelezést elvállal, szerény díjazás ellenében. Szives megkereséseket „Török” címen továbbít a kiadohivatalt. 2430

Született angol lelkgy francia és angol helykéket ad mérsékelt ártért. Megkereséseket „Albion” jellegével e lapoz kér, hol esetleg címe is megudtható.

Üvegkereskedő segéd, ki az üveg és porcellán szakmában, valamint az Engros és detail eladásban kelő jártassággal bír, alkalmazást nyer azonnali belépésre. Ajánlatok Schulcz Mór címen, Miskolc. 4780

Gyakornok, ki a magyar és német nyelvet teljesen bírja helybeli pénztárolnál felvétetik, gyorsírást tudása megkívántatik. Cim a kiadohivataltban. 2461

Kereskedelmi tanfolyamot végzett kisasszony pénztárolhoz, esetleg könnyebb irodai teendők végzésére ajánlkozki. Cim a kiadobán. 2404

Kiadó szoba. A Kerepesi-uton a Népszínház mellett egy csinosan burtozott két alkalos teljesen flegmentes utcai és egy udvarnyos udvari szoba, mindkettő teljesen külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cim a kiadohivataltban. 2409

Tanoncnak ajánlkozki egy 4 polgári iskolát végzett jó házból való fiu. Cime megudtható a kiadohivataltban. 2425

Művelt német hölgy kitűnő iskolai képzettséggel, magyar nyelvben kerekessé jártas, francia nyelv okleveles tanítónője, angolul és olaszul tökéletesen tud, az összes nő kézimunkákban gyakorlott, zenétört; állást keres nagyobb urilányokhoz, vidékre is. Szives ajánlatokat kér „Accomplished 20.” jellegével e lap kiadohivataltához. 4758

12 1/2% nettó jövedelem mellett egy IV. emeletes ház azonnal átvethető. Cim a kiadohivataltban. 4750

Nagy vagyont szerzhető az ország bármely helyén lakó férfi vagy nő, könnyű otthoni munkával, ki a „Kereskedelmi Vegyészeti” című könyv most megjelent, kétszeresen bővített új kiadását megrendeli mert e könyvből oly foglalkozást tanul mely férfi, nő, gyermek tökélybefejtés nélkül, naponta 10-15 forintot, de évente legkevesebb 2-3000 forintot megkereshet.

Kinek biztos, jó korese te nincs, ki mellé foglalkozást óhajt, (tisztviselő, tanító is) ki családját hasznosan akarja foglalkoztatni, rendelje meg e könyvet.

A vaszkos könyv ára 1 frt 50 kr (az első kiadás 3 frt volt) és kapható az ország összes könyveskereskedésben, vagy megrendelhető a „Kereskedelmi Vegyészeti” könyvkiadohivataltánál.

UJEST, István-utca 2. szám. Mindenki önmaga és családja iránti kötelességet teljesíti, ha ezen könyvet a legközelebbi könyveskereskedésben megtekinti.

Megrendelhető és mindonüt kapható továbbá „Az illat és szagtól szerek készítése” című könyv. Hölgyeknek nélkülözhetetlen. Ara 60.

COPYING OFFICE.

Bárminemű írásmunkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat minden nyelven, úgy mint gyorsírói v. fonográf felvételeket elvállal a „YOST” írógép r. t. Erzsébet-körut 9-11. New-York palota.

Fiu-internátus Miskolcon.

Ezen államilag elismert, jó hírű magán-nevelőintézet főelőnye az, hogy csak kevés, az intelligensbe osztályhoz tartozó, jó magaviseletű növendéket vesz fel, egészségi viszonyai kedvezők, az igazgató és nevelők lekötelező, nyárias bánásmódja, valamint beható házi tanítás folytán még gyöngébb, sőt elégtelen osztályzatú tanulókat is kelő eredményrevel nevel. Az ellátási díj igen mérsékelt. Ertesztő ingyen. 4774

Lant és Biblia.

Dr. KISS ARNOLD vesprei fórnold. Remek nyelvezettel nők számára írott magyar nyelvű zsidó Imádságos Könyv. ÁRA: Vásonkötésben 2 frt 50 kr. Bőrötésben 3 frt 50 kr. Csontutántaztu díjzenes kötés 5 frt. Legfinomabb bőrötés 6 frt.

Katonai puskművecek ártárlópróbát.

REVOLVEREKET és FEGYVEREKET

Tiller Mór és Társa csás. és kir. udvari egyenruhás szállítók Budapest, Károly-laktanya.

1899. évi gyümölcs iz (marmelade) való diággért jótállás tisztá és süri Kajszinbarack 68 kr. Ósi barack... 68 kr. Málna... 75 kr. Málna-elegy... 45 kr. Ribizke... 75 kr. Földi szeder... 70 kr. Ananasz... 1.80 kr. Szipke... 45 kr. Cseresznyekever. 70 kr. Hölgyek és férfiak számára. Nemzetköz bémentve visszavetnek. Legkelebb 5 kgr. egy fajtából. 25 kgr. rendelésnél bérmentve. Tauszig Hermann, Prag-Karolinthal.

Szabadalmakat

kiészítől és értékesít minden államban Weisz M. Miklós oklev. gépészmérnök szabadalmi ésműszaki irodája Budapest, V. Bécsi-u. 6.

Zálogházi Eladók

13 latos ezüst evőkészletek, grammja 5 kr. girandolok, gyertyatartókat, hálalakat, tálcákat, grammja 6 kr. 12 darab ezüst evészeköz 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészletek 138 frtól kezdve, az választék mindennemű ezüst műtűvös tárgyakban, arany térfilancok köllöggőval, grammja 85 kr. masszív arany gyűrűk 2 frt 40 krtól, tula remonitór órák 6 frt.

Grünberger Armin Béla örökösai Budapestben, IV., Városház-tér 9., I. em. 23 Harisbazar.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Most jelent meg! Második bővített kiadásban, csinos kiállításban és tetszetős alakban

MIRJAM

Dr. KISS ARNOLD vesprei fórnold. Remek nyelvezettel nők számára írott magyar nyelvű zsidó Imádságos Könyv.

ÁRA: Vásonkötésben 2 frt 50 kr. Bőrötésben 3 frt 50 kr. Csontutántaztu díjzenes kötés 5 frt. Legfinomabb bőrötés 6 frt.

Kapható a „Budapesti Napló” kiadohivataltban, Jozsef-körut 18. szám.

M. k. államvasutak igazg. 125835/C. IV.

Hirdetmény.

(Nemzetközi új személy- és podgyász díjszabás életbeléptetése.) A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint f. évi szeptember hó 1-én magyar szövegű nemzetközi személy- és podgyász díjszabás lép életbe, mely által az 1892. évi november hó 1-én életbeléptett díjszabás érvényen kívül helyeztik.

Ezen díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás elírúsított irodájában (Budapest, Csengeri-utca 33. sz.) 20 filléért kapható. Budapest, 1899. augusztus 14. Az igazgatóság. (Utány. nem! díjazatik.)

M. kir. államv. igazgatóság 100533/C. IV.

Hirdetmény.

(Közvetlen személydíjszabás egyrészt Bécs-Budapest és Zágráb, másrészt a magy. horv. tengerhajózási társaságállomások közti kombinált vasuti és hajózási forgalomban Fiumén át.)

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint f. é. szeptember 1-től kezdve egyrészt Bécs, Budapest és Zágráb, másrészt a magy. horv. tengerhajózási társaság jelentékenyebb állomásai közti kombinált vasuti és hajózási forgalomban Fiumén át közvetlen személydíjszabás lép életbe, melyely egyrészt a Budapest és Zágráb állomások másrészt a magy. horv. tengerhajózási társaság állomásai közti kombinált vasuti és hajózási forgalomban 1898. évi július 1-től érvényes személydíjszabás érvényen kívül helyeztik.

Az igazgatóság. (Utány. nem díjazatik.)

A magy. kir. államvasutak igazg. 124582/C. II.

Hirdetmény.

Alsó-sziléziai közénforgalom magy. kir. államvasuti állomásokkal való viszonylatokba. F. évi augusztus 20-ától „Koksanstalt Bahnschacht” állomás a fenti forgalomban érvényben levő kivételes díjszabás felvétetik.

2 Koksanstalt Bahnschacht állomásról szárazo küldeményekre a nevezett díjszabásbafoglat és „Bahnschacht” állomásra érvényben levő díjtelék 100 kg.-kint 4 fillérrel felemelke nyerek alkalmazást.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a résztes vasutak nevében is. (Utány. nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak igazgatósága. 114417. C. IV.

Hirdetmény.

(Uj személy és podgyász díjszabás életbeléptetése a Brassó Háromszék h. & vasuton.)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint f. é. október hó 1-én ezen vasuton új személy és podgyász díjszabás lép életbe, mely által az 1892. évi november hó 1-én életbeléptett díjszabás érvényen kívül helyeztik.

Ezen díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás elírúsított irodájában (Budapest, Csengeri-utca 33. sz.) 20 filléért kapható. Budapest, 1899. augusztus 14. Az igazgatóság. (Utány. nem! díjazatik.)

Beniczkyne Rajza Lenke válogatott regényei

Beniczkyne. Saját kezébe... 50-00 Beniczkyne. Ó az Regény... 1.-00 Beniczkyne. A hegy-ség tündére... 1.-00 Beniczkyne. Rang és pénz... 1.-00 Beniczkyne. A vér... 50-00 Beniczkyne. Közvetlen... 1.-00 Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadohivataltban.